

Domnului Gheorghe HAJDER
Ministru
Ministerul Mediului al Republicii Moldova

Nr. 91-26/SP din 02.09.2026

Ref: *Propuneri de modificare a proiectului de lege cu privire la deșeuri*

Asociația Businessului European (EBA) salută inițiativa Ministerului Mediului de modificare a Legii nr. 209/2016 privind deșeurile și susține obiectivul armonizării cadrului normativ național cu acquis-ul Uniunii Europene, precum și promovarea principiilor economiei circulare și a gestionării durabile a deșeurilor.

În urma consultărilor desfășurate cu membrii EBA din diverse sectoare economice, au fost identificate o serie de aspecte care, în opinia mediului de afaceri, necesită clarificări sau ajustări pentru a asigura o implementare eficientă, predictibilă și proporțională a noilor obligații. Aceste propuneri nu urmăresc diminuarea obiectivelor de mediu asumate prin proiectul de lege, ci consolidarea calității reglementării și facilitarea aplicării uniforme a acestora de către autorități și operatorii economici.

Asociația atrage atenția că nota de fundamentare nu analizează suficient impactul economic și costurile de conformare generate de noile obligații, iar unele prevederi ale proiectului nu întrunesc cerințele de claritate, coerență și previzibilitate stabilite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Proiectul nu conține nici dispoziții tranzitorii suficiente. În consecință, solicităm stabilirea unei perioade de tranziție rezonabile, calculată de la aprobarea tuturor actelor normative și de la funcționalizarea mecanismelor necesare implementării noilor obligații.

Observațiile formulate de EBA vizează, în principal, consolidarea securității juridice și a coerenței cadrului normativ, clarificarea regimului de autorizare și a responsabilităților participanților la lanțul de gestionare a deșeurilor, delimitarea competențelor instituționale și instituirea unor mecanisme transparente de monitorizare și supraveghere a sistemelor de responsabilitate extinsă a producătorului. Totodată, Asociația Businessului European subliniază necesitatea instituirii unor perioade de tranziție rezonabile pentru implementarea noilor obligații, evitarea dublei impuneri și a dublei finanțări, fundamentarea mecanismelor financiare pe criterii clare și verificabile, precum și asigurarea unui cadru normativ secundar complet înainte de aplicarea obligațiilor prevăzute de lege.

De asemenea, EBA a formulat propuneri punctuale privind funcționarea sistemului de garanție-returnare, responsabilitatea extinsă a producătorului, gestionarea produselor din plastic de unică folosință, regimul instalațiilor de colectare și tratare a deșeurilor, precum și recunoașterea unor soluții tehnologice moderne, inclusiv coprocesarea deșeurilor în industria cimentului, în concordanță cu evoluțiile cadrului normativ și practicilor europene.

Cinci priorități strategice ale EBA

1. **Evitarea dublei impuneri și a dublei finanțări** - cea mai transversală prioritate și afectează producătorii, importatorii, retailerii, sistemele colective și operatorii. Solicităm delimitarea

clară între REP, taxa pe produs, SDA, tarifele publice și alte surse, precum și un mecanism de reconciliere care să garanteze că același cost nu este recuperat de două ori.

2. **Predictibilitate și perioade reale de tranziție** - Nicio obligație nouă nu ar trebui să devină aplicabilă înainte de existența actelor secundare, metodologiilor, sistemelor informatice și procedurilor de raportare și control. Solicităm perioada de tranziție pentru noile obligații SUP și calendarul realist pentru operaționalizarea SDA.
3. **Regim clar de autorizare, control și responsabilitate** - insistăm asupra delimitării dintre autorizare și înregistrare, între Agenția de Mediu și IPM și asupra aplicării măsurilor restrictive numai prin proceduri legale, motivate și contestabile. Acest obiectiv este comun tuturor operatorilor economici, indiferent de sector.
4. **Costuri REP transparente, necesare, eficiente și verificabile** - contribuțiile trebuie să reflecte costul net real al serviciilor, cu deducerea veniturilor din valorificare, granturilor, tarifelor și altor surse de finanțare. Metodologiile nu trebuie să poată crea obligații financiare noi în afara legii.
5. **Implementare instituțională funcțională înainte de crearea unor noi sarcini pentru business** - insistăm asupra principiului potrivit căruia noi organisme, plăți, raportări și obligații trebuie instituite numai dacă există o necesitate demonstrată, competențe clar delimitate și o analiză a costurilor.

În ansamblu, propunerile Asociației urmăresc asigurarea unui cadru legislativ clar, coerent și predictibil, capabil să contribuie atât la atingerea obiectivelor de mediu, cât și la menținerea unui climat investițional stabil și competitiv pentru operatorii economici. Având în vedere complexitatea subiectului, EBA recomandă continuarea consultărilor tehnice cu reprezentanții mediului de afaceri înainte de aprobarea proiectului de lege și a actelor normative subsecvente. Consultările ar trebui să implice producătorii, importatorii, comercianții, operatorii autorizați de gestionare a deșeurilor, organizațiile care implementează responsabilitatea extinsă a producătorului și alte părți interesate relevante, pentru a asigura un cadru legislativ funcțional, predictibil și aplicabil în practică.

Mulțumim anticipat pentru considerare și rămânem la dispoziția Dvs., exprimând deschiderea și doleanța Asociației de a participa la ședințele Ministerului Mediului pe marginea subiectului dat.

Anexă: Propuneri referitoare de proiectul de Lege privind deșeurile (79 file)

Cu respect,

Mariana RUFA
Director Executiv
Asociația Businessului European

Ex: stanislav.petrascu@eba.md
Tel: 079708986

Anexă: Propuneri referitoare la proiectul de Lege privind deșeurile

Articol	Propunere	Argumentare
Articolul 2. Noțiuni	Se propune introducerea noțiunii după cum urmează la 7 ²) <i>coprocesare</i> - utilizarea deșeurilor în instalații de coîncinerare pentru substituirea simultană a combustibililor și a materiilor prime în procese industriale, cu recuperarea concomitentă a energiei și recuperarea materială prin încorporarea fracției minerale în produsul final”.	Introducerea noțiunii de „coprocesare” este necesară pentru delimitarea acestei operațiuni de incinerarea convențională și pentru reflectarea particularităților utilizării deșeurilor în procesele industriale, în special în industria cimentului. În cadrul coprocesării, anumite deșeuri pot fi utilizate în calitate de combustibili alternativi și/sau de materii prime alternative. Frația combustibilă poate substitui parțial combustibilii fosili, iar fracția minerală poate substitui o parte dintre materiile prime naturale și poate fi încorporată în produsul rezultat din procesul industrial. Această abordare este compatibilă cu Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale, care recunoaște utilizarea deșeurilor drept combustibil obișnuit sau suplimentar în instalațiile de coîncinerare, precum și cu concluziile BAT aplicabile industriei cimentului, care prevăd utilizarea deșeurilor în calitate de combustibili și/sau materii prime. Conceptul este recunoscut și în ghidurile tehnice adoptate în cadrul Convenției de la Basel, iar ISO 4349:2024 oferă un reper tehnic pentru determinarea componentei de recuperare materială în cazul coprocesării combustibililor solizi recuperați. Definirea coprocesării va asigura claritate terminologică, evidența distinctă a operațiunilor și un cadru pentru aplicarea și dezvoltarea viitoare a metodologiilor de măsurare și raportare. Introducerea definiției nu determină însă, prin ea însăși, calificarea întregii operațiuni drept reciclare și nici includerea automată a cantităților coprocesate în realizarea țintelor de reciclare. Calificarea și contabilizarea eventualei componente de valorificare materială se efectuează separat, în condițiile și potrivit metodologiilor compatibile cu acquis-ul Uniunii Europene.
	Se propune menținerea sintagmei „stocarea preliminară” în definiția <i>colectării</i> .	Menținerea sintagmei „stocarea preliminară” este necesară pentru transpunerea fidelă a art. 3 pct. 10 din Directiva 2008/98/CE, care definește colectarea drept strângerea deșeurilor, inclusiv sortarea și stocarea preliminară a acestora, în vederea transportării la o instalație

		de tratare. Art. 3 pct. 10 din Directiva 2008/98/CE include expres „preliminary storage” în definiția colectării. Eliminarea cuvântului îndepărtează legea de directiva pe care proiectul pretinde că o transpune. Este singurul loc din tot pachetul unde se poate spune, verificabil, că proiectul <i>dezalinază</i>. Eliminarea cuvântului „preliminară” ar extinde nejustificat definiția colectării asupra oricărei forme de stocare și ar crea confuzie între: a) stocarea preliminară, care constituie o componentă a colectării și are ca scop organizarea transportării deșeurilor către o instalație de tratare; b) stocarea înaintea valorificării, corespunzătoare operațiunii R13; c) stocarea înaintea eliminării, corespunzătoare operațiunii D15; și d) păstrarea temporară a deșeurilor la locul generării, în așteptarea colectării. Această confuzie poate determina impunerea nejustificată a unei autorizații distincte pentru stocare operatorilor care desfășoară activități de colectare sau generatorilor care își păstrează temporar propriile deșeuri până la preluarea lor. Totodată, proiectul elimină cuvântul „preliminară” din definiția colectării, dar utilizează ulterior, în art. 12², sintagmele „stocare preliminară” și „stocare prealabilă”. Această neuniformitate terminologică afectează claritatea și previzibilitatea reglementării. Prin urmare, sintagma trebuie păstrată în definiția colectării, utilizată uniform în întreaga lege și delimitată expres de celelalte forme de stocare. Menținerea formulării actuale asigură coerența terminologică și delimitează clar cele două operațiuni („stocare preliminară” și „stocare”).
	Se propune completarea art. 2 cu următorul cuprins „22⁵) stocare preliminară – păstrarea deșeurilor, ca parte a activității de colectare, într-un punct sau într-o instalație de colectare în care acestea sunt recepționate și, după caz, sortate ori grupate, în vederea transportării ulterioare către o instalație autorizată pentru tratare, pentru o perioadă care nu depășește 9 luni.	Legea utilizează noțiunea de stocare preliminară la art. 2 pct. 5 și în anexele nr. 1 și nr. 2, fără a o defini, deși „stocarea deșeurilor” este definită distinct la pct. 22⁴, cu termene de maximum un an, respectiv 3 ani. Cele două operațiuni au finalități, durate și regimuri de autorizare

	Stocarea preliminară nu constituie stocare a deșeurilor în sensul pct. 22⁴ și nu include stocarea înaintea valorificării sau eliminării, corespunzătoare operațiunilor R13 din anexa nr. 2 și D15 din anexa nr. 1”	diferite; utilizarea aceluiași cuvânt generează incertitudine privind actele permissive necesare. Elementele definiției sunt preluate din art. 3 pct. 10 al Directivei 2008/98/CE, care include în noțiunea de colectare atât sortarea preliminară, cât și stocarea preliminară, cu scopul transportării la o instalație de tratare. Descrierea operațiunilor efectiv realizate — recepționarea și, după caz, sortarea ori gruparea în loturi — oferă un criteriu funcțional de calificare, verificabil la control. Criteriul recepționării marchează transferul posesiei asupra deșeurilor și delimitează astfel stocarea preliminară de păstrarea deșeurilor la locul de generare. Delimitarea față de operațiunile R13 și D15 se realizează prin substanță — scopul operațiunii, respectiv stocarea înaintea valorificării sau eliminării — codurile fiind menționate doar cu titlu de identificare. Formularea rămâne astfel aplicabilă independent de eventuale modificări ale anexelor. Se evită sintagma „păstrare temporară”: în anexele nr. 1 și nr. 2 „stocarea temporară” desemnează tocmai stocarea preliminară, astfel încât utilizarea ei în definiție ar genera o trimitere circulară. Caracterul limitat în timp rezultă din termenul prevăzut expres. Termenul de 9 luni menține pragul existent astăzi la art. 2 pct. 5, pe care proiectul îl elimină fără a institui unul alternativ. Amplasarea termenului în definiție nu constituie o tehnică nouă: legea în vigoare prevede aceeași condiție tot într-o noțiune de la art. 2. În lipsa unei durate, delimitarea ar depinde exclusiv de scopul declarat de operator, criteriu ușor de eludat; stocarea preliminară ar putea deveni nelimitată, permițând evitarea autorizării pentru operațiunile R13 și D15 și formarea de stocuri istorice. Pragul rămâne sub limita de un an de la care, potrivit art. 2 lit. g) din Directiva 1999/31/CE, un amplasament utilizat pentru stocare temporară devine depozit de deșeuri.
--	--	---

		Excluderea din sfera pct. 22 ⁴ produce și un efect practic necesar: stocării preliminare nu i se aplică art. 12 ³ alin. (7) și (8), care impun desfășurarea activității exclusiv în instalații proprii și interzic utilizarea spațiilor închiriate — condiții incompatibile cu modul curent de organizare a activității de colectare.
Articolul 12. Responsabilitatea extinsă a producătorilor	Proiectul propune ca, după trimiterea la alin. (14), să fie introduse trimiterile la alin. (14 ¹) și (14 ²). Se propune revizuirea alin. (1), astfel încât acesta să identifice produsele supuse responsabilității extinse a producătorului, fără a trata alin. (14), (14 ¹) și (14 ²) drept trei liste juridice echivalente. Alin. (14) trebuie să stabilească produsele și fluxurile supuse responsabilității extinse a producătorului, iar alin. (14 ¹) și (14 ²) trebuie să reglementeze modalitatea de îndeplinire a obligațiilor financiare pentru anumite produse din plastic de unică folosință.	Alin. (14) enumeră categoriile generale de produse supuse prioritar responsabilității extinse a producătorului. În schimb, alin. (14 ¹) și (14 ²) propuse nu conțin o simplă enumerare a unor produse, ci instituie regimuri financiare speciale pentru anumite produse din plastic de unică folosință. Prin urmare, trimiterea cumulativă la alin. (14), (14 ¹) și (14 ²) poate crea impresia că sunt trei liste juridice echivalente, deși acestea au obiect și efecte diferite. Se recomandă separarea clară între: • produsele supuse sistemelor individuale sau colective de REP; • produsele supuse concomitent sistemului REP și taxei pe produs; • produsele pentru care obligația financiară se îndeplinește numai prin taxa pe produs.
	Se propune reformularea alin.(2) lit. d) - „d) prin achitarea taxei pe produs, pentru categoriile de produse prevăzute la alin. (14 ¹) și (14 ²), exclusiv în vederea acoperirii obligațiilor financiare și a costurilor eligibile prevăzute expres la art. 60 ⁵ , în măsura în care acestea nu sunt finanțate printr-un sistem individual sau colectiv ori prin sistemul de depozit pentru ambalaje.”	Taxa nu poate fi prezentată generic drept modalitate completă de îndeplinire a responsabilității extinse: pentru produsele de la alin. (14 ¹) producătorul participă în continuare la sistemul pentru ambalaje, pentru unele produse se aplică și sistemul de depozit, taxa acoperă numai anumite costuri suplimentare, iar obligațiile de înregistrare, evidență, raportare și informare rămân aplicabile. Redactarea proiectului contrazice art. 60 ⁵ alin. (1) lit. a) din același proiect, potrivit căruia pentru produsele din secțiunea I îndeplinirea se realizează „prin participarea la sisteme de responsabilitate extinsă a producătorului pentru ambalaje [...] precum și prin achitarea unei taxe pe produs”. Cele două norme trebuie corelate, iar formularea corectă este cea de la art. 60 ⁵ .

		Elementele esențiale ale taxei nu sunt stabilite prin lege: subiectul și obiectul impunerii, baza de calcul, cota, unitatea de măsură, scadența, autoritatea de administrare, tratamentul importurilor, exporturilor, reexporturilor, produselor returnate și al stocurilor, corectarea declarațiilor, restituirea, răspunderea și destinația mijloacelor. Aceste elemente nu pot fi lăsate integral unui act normativ subordonat. Elementele esențiale ale taxei trebuie reglementate prin legislația privind plățile de mediu și aplicate concomitent cu modificarea Legii nr. 209/2016.
	Se propune următoarea reformulare a alin. (4): „La stabilirea măsurilor se iau în considerare impactul produselor pe întregul ciclu de viață, ierarhia gestionării deșeurilor și, după caz, posibilitatea reciclării repetate a materialelor, în baza unor criterii și date verificabile.”	Noțiunea „potențial de reciclare multiplă” nu este definită și poate fi interpretată diferit. Nu sunt clarificate modul de evaluare, categoriile de produse vizate, standardele aplicabile, legătura cu modularea contribuțiilor, persoana care demonstrează reciclabilitatea repetată și efectul juridic asupra contribuției financiare. Completarea dublează, cu un vocabular diferit, alin. (2²) din legea în vigoare, care prevede deja modularea contribuțiilor „luându-se în considerare durabilitatea acestora și potențialul lor de reparare, de reutilizare și de reciclare, precum și prezența substanțelor periculoase, ținându-se cont de ciclul de viață a produsului” — transpunere a art. 8a alin. (4) lit. b) din Directiva 2008/98/CE. Utilizarea a două formulări pentru același criteriu, în același articol, contravine art. 54 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 100/2017.
	Se propune reformularea a alin. (6): „Distribuitorii produselor supuse responsabilității extinse a producătorului sunt obligați: a) să comercializeze numai produse furnizate de producători înregistrați în Lista producătorilor de produse supuse responsabilității extinse a producătorului; b) să informeze consumatorii, într-o formă accesibilă, despre posibilitatea și condițiile de predare gratuită a produselor atunci când acestea devin deșeuri.”	Obligațiile distribuitorilor privind comercializarea produselor provenite de la producători înregistrați și informarea consumatorilor sunt deja reglementate de Legea nr. 209/2016 și de actele normative sectoriale aplicabile fluxurilor REP. Prin urmare, nu se susține introducerea unor obligații suplimentare de verificare periodică sau de păstrare a dovezilor. Lista producătorilor trebuie să permită verificarea publică, gratuită și operativă a statutului înregistrării. Formularea „să asigure cu informații consumatorul” este incorectă. Forma adecvată este: „să informeze consumatorul”.

		Sintagma: „atunci când vor deveni deșeu” nu este acordată cu substantivul „produsului”. Corect este: „atunci când acesta devine deșeu” sau, la plural: „atunci când acestea devin deșeuri”.
	Se propune substituirea completării alin. (11) cu un alineat nou: (11¹) Lista producătorilor este accesibilă publicului, gratuit, prin intermediul portalului prevăzut la art. 33 alin. (2). Sunt publice cel puțin: denumirea producătorului, IDNO, numărul și data înregistrării, fluxurile de produse pentru care producătorul este înregistrat, modalitatea individuală sau colectivă de îndeplinire a obligațiilor și denumirea sistemului colectiv, precum și statutul înregistrării, inclusiv suspendarea sau radierea și data acestora. Nu se publică individual cantitățile de produse plasate pe piață, contribuțiile financiare, tarifele, volumele de import și alte informații care constituie secret comercial. Formatul de publicare și celelalte aspecte privind conținutul resursei informaționale se stabilesc potrivit art. 33 alin. (7). Opțional, la alin. (11) se completează scopul: după „în scopul evaluării performanțelor atinse în colectarea, tratarea, valorificarea sau eliminarea produselor ce au devenit deșeuri” se adaugă „precum și în scopul verificării de către orice persoană interesată a statutului de înregistrare a producătorilor”.	Alineatul (11) în vigoare prevede menținerea Listei producătorilor exclusiv „în scopul evaluării performanțelor”, fără a institui o obligație de publicare și fără a determina conținutul public al registrului. Art. 33 alin. (2) prevede furnizarea informațiilor privind circuitul deșeurilor către persoanele fizice și juridice prin portalul departamental, iar art. 33 alin. (4) lit. d) plasează Lista producătorilor în cadrul SIA MD — dar niciuna dintre aceste norme nu stabilește ce date din registru sunt publice și nici nu conferă înscrierii un efect opozabil. Consacrarea legală a publicității este necesară întrucât proiectul instituie, la art. 12 alin. (6) lit. a), o obligație de verificare în sarcina distribuitorului, dublată de interdicția de plasare pe piață și de publicitate de la alin. (16). O obligație de conformare însoțită de sancțiuni presupune ca instrumentul de verificare să fie garantat prin lege, cu un conținut minim determinat, iar înscrierea să fie opozabilă. Completarea propusă de autor nu îndeplinește această funcție. Ea descrie modul de proiectare a resursei informaționale — aspect pe care art. 33 alin. (7) îl atribuie expres conceptului tehnic și Regulamentului cu privire la modalitatea de ținere a Registrului „Managementul deșeurilor”, aprobate de Guvern. Totodată, condiționarea prin „confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial” utilizează o noțiune fără corespondent în legislația națională și, în lipsa unui set minim de date publice stabilit prin lege, poate fi invocată pentru restrângerea accesului existent. Formularea propusă păstrează în lege elementele de substanță juridică — publicitatea, conținutul minim public și interdicția publicării datelor comerciale individuale — și trimite la art. 33 alin. (7) pentru aspectele tehnice, asigurând astfel corelarea cu structura actuală a legii.

	Se propune reformularea a alin. (14¹) “Pentru produsele din plastic de unică folosință prevăzute în secțiunea I a părții E din anexa nr. 5¹, care constituie ambalaje, producătorii îndeplinesc obligațiile privind gestionarea deșeurilor de ambalaje printr-un sistem individual sau colectiv și achită, după caz, taxa pe produs numai pentru costurile suplimentare prevăzute la art. 60⁵ care nu sunt acoperite prin contribuțiile achitate sistemului individual sau colectiv ori prin sistemul de depozit pentru ambalaje.” Se propune, suplimentar, instituirea unui mecanism de reconciliere anuală între taxa achitată și costurile acoperite prin sistemele de responsabilitate extinsă și prin sistemul de depozit.	Trebuie exclusă orice dublă finanțare a colectării, transportului, sortării, tratării, reciclării, informării, raportării, curățării și gestionării deșeurilor abandonate. Rezerva privind costurile deja acoperite figurează de două ori în art. 60⁵ — la alin. (1) teza finală și la alin. (2) — dar lipsește din art. 12 alin. (14¹). Întrucât art. 12 constituie norma operativă și temeiul actelor normative adoptate potrivit alin. (15), garanția trebuie reprodușă acolo. Formularea proiectului „costurilor specifice prevăzute obligațiilor prevăzute” este incorectă și repetitivă; se recomandă înlocuirea cu „costurilor suplimentare prevăzute la art. 60⁵”. În lipsa unui mecanism de reconciliere, respectarea rezervei rămâne declarativă: nici producătorul, nici autoritatea nu dispun de un instrument prin care să verifice, la sfârșitul exercițiului, ce costuri au fost efectiv acoperite din fiecare sursă. Mai mult, Art. 8 alin. (2) din Directiva (UE) 2019/904 stabilește că producătorii produselor din secțiunea I suportă obligațiile REP aplicabile ambalajelor și, numai în măsura în care costurile nu sunt deja acoperite, costurile suplimentare privind sensibilizarea, colectarea în sistemele publice și curățarea deșeurilor abandonate.
	Se propune reformularea alin. (14²) „ Pentru produsele din plastic de unică folosință prevăzute în secțiunile II și III ale părții E din anexa nr. 5¹, obligațiile financiare de responsabilitate extinsă a producătorului se îndeplinesc prin achitarea taxei pe produs, în condițiile art. 60⁵ și ale legislației privind plățile de mediu.”	Trebuie clarificat dacă producătorii acestor produse au obligația de a adera la un sistem colectiv, de a institui un sistem individual, numai de a se înregistra și achita taxa, de a realiza ținte, de a organiza colectarea sau de a desfășura campanii proprii de informare. Teza a doua a alineatului propus repetă și extinde, cu o formulare diferită, categoriile de costuri deja enumerate la art. 60⁵ alin. (3) și (4). Este necesară o singură listă exhaustivă, plasată la art. 60⁵, cu trimitere din art. 12. Precizarea că obligațiile vizate sunt cele „financiare” este esențială: pentru aceste produse taxa înlocuiește finanțarea, nu și obligațiile de înregistrare, evidență, raportare și conformare la cerințele de produs.

	Extinderea mecanismului aprobat de Guvern asupra produselor de la alin. (14¹) și (14²) poate fi susținută numai cu condiția ca legea să stabilească în prealabil elementele esențiale ale regimului.	Guvernul poate aproba mecanismul tehnic de implementare, dar nu poate stabili, în lipsa unui temei legal suficient: subiecții taxei, baza de calcul, cota, scadența, sancțiunile, destinația mijloacelor și obligațiile esențiale ale producătorilor. Delegarea în forma propusă transferă către un act normativ subordonat elemente care determină însuși conținutul obligației, contrar exigențelor privind claritatea și previzibilitatea normelor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017
	Se propune reformularea alin. (16) „(16) Se interzice plasarea pe piață și publicitatea produselor supuse responsabilității extinse a producătorului de către producătorii care nu sunt înregistrați în Lista producătorilor, în condițiile alin. (5) lit. c) sau alin. (19) lit. a).” Se solicită, suplimentar, stabilirea procedurii de constatare și aplicare a interdicției.	Formularea trebuie să acopere atât plasarea inițială pe piață de către producător sau importator, cât și comercializarea ulterioară de către distribuitori și prin platforme online. Legea sau actele subsecvente trebuie să reglementeze procedura de constatare, notificarea producătorului, termenul de remediere, suspendarea, radierea, contestarea și informarea distribuitorilor. Trebuie stabilit distinct regimul produselor achiziționate legal și aflate deja în stoc la data suspendării sau radierii producătorului. Interdicția publicității reprezintă o restrângere a libertății comerciale și trebuie corelată cu legislația privind publicitatea și comerțul electronic, cu respectarea principiului proporționalității. Trimiterea dublă, la alin. (5) lit. c) și la alin. (19) lit. b), evidențiază faptul că proiectul instituie două temeuri distincte pentru aceeași obligație de înregistrare. Soluția coerentă este menținerea unui singur temei, aplicabil tuturor producătorilor.
	Se propune reformularea integrală a alin. (19), după cum urmează: (19) Producătorii categoriilor de produse pentru care obligațiile financiare aferente responsabilității extinse a producătorului se îndeplinesc, integral sau parțial, prin achitarea taxei pe produs sunt obligați: a) să se înregistreze în Lista producătorilor înainte de prima plasare a produselor pe piața Republicii Moldova;	Redacția alin. (19) propusă de Ministerul Mediului nu poate fi susținută în forma actuală, deoarece nu delimitează suficient obligațiile financiare îndeplinite prin taxa pe produs de obligațiile organizatorice și nefinanciare care rămân în sarcina producătorului. De asemenea, textul face trimitere la alin. (1¹), deși proiectul propune abrogarea acestuia, și nu explică în mod coerent raportul cu obligațiile generale prevăzute la alin. (5). Achitarea taxei pe produs nu trebuie interpretată ca o exonerare generală de la responsabilitatea extinsă a producătorului. Producătorul

	b) să țină evidența, separat pentru fiecare categorie de produse, a cantităților plasate pe piață și să păstreze documentele justificative pentru o perioadă de cel puțin cinci ani; c) să raporteze Agenției de Mediu cantitățile de produse plasate pe piață, în formatul, modul și termenele stabilite prin actele normative aprobate de Guvern; d) să declare și să achite taxa pe produs în cuantumul, modul și termenele stabilite de legislația privind plățile de mediu; e) să îndeplinească obligațiile de informare și sensibilizare prevăzute de prezenta lege și de actele normative aplicabile, în măsura în care realizarea acestora nu este finanțată prin taxa pe produs; f) să respecte cerințele privind marcarea, evidența, raportarea și celelalte obligații nefinanciare specifice categoriilor respective de produse. g) la determinarea cantităților pentru care se datorează taxa pe produs se iau în considerare numai produsele plasate efectiv pentru prima dată pe piața Republicii Moldova. Produsele exportate sau reexportate, precum și produsele returnate, retrase de pe piață ori care nu au fost plasate efectiv pe piața Republicii Moldova se evidențiază separat și se tratează potrivit regulilor privind declararea, rectificarea și restituirea stabilite de legislația privind plățile de mediu, în baza documentelor justificative. h) taxa pe produs se utilizează exclusiv pentru acoperirea costurilor eligibile prevăzute expres la art. 60⁵. Costurile respective trebuie să fie necesare, justificate, proporționale, stabilite în mod transparent și aferente categoriilor de produse pentru care a fost achitată taxa. i) în cazul produselor supuse concomitent unui sistem individual sau colectiv de responsabilitate extinsă a producătorului, sistemului de depozit pentru ambalaje, taxei pe produs ori altor plăți destinate finanțării gestionării aceluiași	trebuie să rămână obligat să se înregistreze, să țină evidența produselor, să raporteze cantitățile plasate pe piață și să respecte cerințele de marcă și celelalte obligații nefinanciare aplicabile produselor respective. În același timp, dacă anumite măsuri de informare, sensibilizare, colectare, curățare, transportare, tratare sau raportare sunt finanțate prin taxa pe produs, producătorului nu trebuie să-i fie solicitată finanțarea separată a aceluiași activități. Varianta Ministerului, potrivit căreia producătorii trebuie să „contribuie” la măsurile de informare, deși aceste costuri pot fi deja incluse în taxa pe produs, creează un risc direct de dublă finanțare. Pentru produsele din secțiunea I a părții E din anexa nr. 5¹, acest risc este deosebit de important, deoarece produsele respective pot fi supuse concomitent: • sistemului individual sau colectiv pentru deșeurile de ambalaje; • sistemului de depozit pentru ambalaje; • taxei pe produs; • tarifelor serviciului public de salubritate. Art. 8 alin. (2) din Directiva (UE) 2019/904 prevede că producătorii produselor din secțiunea I acoperă costurile suplimentare numai „în măsura în care nu sunt deja acoperite” prin mecanismele REP aplicabile. Directiva impune, astfel, delimitarea costurilor și evitarea suprapunerii lor. <u>Directiva (UE) 2019/904, art. 8</u> Potrivit art. 8a din Directiva 2008/98/CE, contribuțiile financiare ale producătorilor nu trebuie să depășească nivelul necesar pentru furnizarea eficientă a serviciilor de gestionare a deșeurilor, iar costurile trebuie stabilite transparent între actorii implicați. Directiva mai impune definirea clară a rolurilor actorilor, existența unui sistem de raportare și evitarea sarcinilor disproporționate asupra producătorilor. <u>Directiva 2008/98/CE, art. 8a</u> Este necesară și reglementarea expresă a produselor exportate, reexportate, returnate, retrase sau neplasate efectiv pe piața națională. Taxa trebuie raportată la cantitățile introduse efectiv pentru prima dată pe piața Republicii Moldova. În lipsa unor reguli privind documentele
--	---	---

	flux de deșeuri, același cost nu poate fi finanțat prin două sau mai multe mecanisme. j) metodologia de delimitare, calculare, atribuire, verificare și reconciliere anuală a costurilor se aprobă de Guvern înainte de aplicarea taxei pe produs. La stabilirea costurilor nete se iau în considerare contribuțiile și tarifele deja achitate, precum și veniturile obținute din reutilizarea și valorificarea deșeurilor și din comercializarea materiilor prime secundare.	justificative, rectificarea declarațiilor și restituirea sumelor achitate în plus, operatorii economici riscă să achite taxa inclusiv pentru produse care nu generează deșeuri pe teritoriul Republicii Moldova. Mecanismul de reconciliere anuală este necesar pentru compararea: • costurilor eligibile efectiv suportate; • contribuțiilor achitate sistemelor REP; • tarifelor achitate în cadrul sistemului de depozit; • sumelor colectate prin taxa pe produs; • veniturilor obținute din valorificarea deșeurilor și a materiilor prime secundare. În absența acestei reconcilierii nu poate fi verificat dacă taxa corespunde costurilor nete reale și dacă același serviciu nu este finanțat prin mai multe mecanisme. Elementele esențiale ale taxei — subiectul și obiectul impunerii, baza de calcul, cotele, scadența, facilitățile, rectificarea și restituirea — trebuie stabilite prin legislația privind plățile de mediu, nu lăsate exclusiv actelor Guvernului. Guvernului îi poate reveni aprobarea formularelor, procedurilor tehnice și metodologiei de delimitare și reconciliere a costurilor.
Propunere suplimentară la pct. 13 din proiect – Necesitatea unei perioade tranzitorii Se solicită introducerea unei perioade tranzitorii de cel puțin 12 luni de la aprobarea tuturor actelor normative necesare. Înainte de aplicarea noilor obligații trebuie să fie funcționale: lista producătorilor actualizată, modulele SIA MD, metodologia de raportare, nomenclatorul produselor, mecanismul taxei, formula de evitare a dublei finanțări, procedura de control și contestare, instrucțiunile pentru distribuitori, mecanismul privind platformele online, sistemul de depozit după caz. Obligațiile nu trebuie aplicate înainte de existența instrumentelor necesare conformării.		
Articolul 12¹. Cerințe pentru organizarea sistemului colectiv	Se propune excluderea punctului 14 din proiect. Supravegherea implementării obligațiilor de responsabilitate extinsă a producătorului urmează a fi exercitată de autoritățile publice competente, prin consolidarea capacității Agenției de Mediu — inclusiv prin atribuirea nou-introdusă la art. 10 alin. (1) lit. n) și prin mecanismul prevăzut la art. 33¹ —, asigurarea interoperabilității SIA MD cu datele fiscale, vamale și statistice, delimitarea atribuțiilor față de Inspectoratul pentru Protecția Mediului și instituirea unor proceduri uniforme de verificare.	Acquis-ul oferă două soluții, iar alegerea nu este motivată. Art. 8a alin. (5) din Directiva 2008/98/CE prevede că statul membru „desemnează cel puțin un organism independent de interesele private sau încredințează unei autorități publice supravegherea punerii în aplicare a obligațiilor de responsabilitate extinsă a producătorului". Proiectul a reținut prima variantă, iar nota de fundamentare nu prezintă opțiunile examinate, costurile comparative și motivele înlăturării celei de-a doua.

	Se solicită, totodată, menținerea art. 10 alin. (2) lit. c), pe care proiectul îl exclude. În cazul în care autorul menține soluția, se aplică propunerile din rândurile următoare. Se propune reformularea alin. (11) după cum urmează: „(11) Organismul de supraveghere desfășoară, în limitele stabilite expres prin lege, activități de monitorizare și analiză privind: a) îndeplinirea Țintelor de colectare, reutilizare, reciclare și valorificare;	Legea prevede deja șapte niveluri de verificare, iar proiectul nu elimină niciunul. Cenzorul intern și auditul extern trienal (art. 12 alin. (2⁴)); mecanismul de autocontrol susținut de audituri independente periodice (art. 12 alin. (5) lit. b²)); organul de control paritar, cu reprezentanți ai CALM și ai Ministerului Mediului (art. 12¹ alin. (6)–(9)); autorizarea, examinarea planului operațional și financiar și prelungirea condiționată de raportul de audit al perioadei precedente (art. 10 alin. (1) lit. j) și l), art. 25 alin. (10) pct. 3), alin. (16), (21)–(22)); Lista producătorilor, SIA MD și validarea datelor (art. 12 alin. (11)–(12), art. 32, art. 10 alin. (1) lit. m)); controlul și supravegherea de stat, cu suspendarea activității și aplicarea sancțiunilor contravenționale (art. 10 alin. (2), art. 30, art. 31); și răspunderea patrimonială specifică pentru neîndeplinirea obligațiilor de responsabilitate extinsă (art. 29 alin. (4¹)). Organismul propus ar constitui al optulea nivel. Proiectul consolidează el însuși competența de verificare a Agenției de Mediu. Punctul 11 introduce la art. 10 alin. (1) litera n), prin care Agenția colectează, validează, consolidează și verifică datele raportate și elaborează rapoartele privind verificarea calității datelor, iar punctul 35 instituie art. 33¹ privind raportarea națională și verificarea calității datelor. Atribuțiile enumerate la art. 12¹ alin. (11) — verificarea îndeplinirii Țintelor și a corectitudinii datelor raportate — se suprapun textual cu acestea, în cadrul aceluiași proiect. În paralel, proiectul restrânge controlul de stat. Punctul 11 exclude art. 10 alin. (2) lit. c), care conferă Inspectoratului pentru Protecția Mediului atribuția de a ține evidența și de a efectua inventarieri la agenți economici privind formarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor, precum și stocurile păstrate. Eliminarea unei atribuții de control de stat, concomitentă cu instituirea unei structuri finanțate de entitățile supravegheate pentru verificarea acelorași aspecte, nu este justificată în nota de fundamentare.
--	--	---

	b) corectitudinea și coerența datelor raportate; c) acoperirea geografică și materială a sistemelor colective; d) modul de calculare și utilizare a contribuțiilor financiare; e) caracterul necesar, justificat și proporțional al costurilor finanțate din contribuțiile producătorilor; f) respectarea obligațiilor față de autoritățile administrației publice locale și operatorii autorizați; g) transparența activității sistemelor colective. În urma activităților de monitorizare și analiză, organismul prezintă autorităților competente rapoarte și recomandări. Constatările organismului nu produc prin ele însele efecte juridice obligatorii asupra entităților supravegheate. Organismul nu poate aplica sancțiuni, suspenda sau retrage autorizații, modifica datele raportate, stabili obligații fiscale sau financiare și nici dispune alte măsuri obligatorii. Asemenea măsuri pot fi adoptate numai de autoritățile competente, prin acte motivate și în condițiile legii. Se propune reformularea alin. (12) după cum urmează: „(12) Cheltuielile necesare și justificate pentru exercitarea activităților de supraveghere vor fi acoperite printr-o plată anuală de supraveghere numai dacă natura juridică, plătitorii, baza și formula de calcul, plafonul, periodicitatea, termenul de achitare, consecințele neachitării, procedura de contestare și modul de regularizare a excedentului sunt stabilite prin lege. Plata de supraveghere se aplică în mod transparent, proporțional și nediscriminatoriu, în raport cu volumul și complexitatea activităților de supraveghere aferente fiecărui flux de produse. Cuantumul total al plăților nu poate depăși costurile nete efective, necesare și justificate ale activităților de supraveghere. Plata de supraveghere nu poate acoperi activități finanțate din bugetul de stat, din taxe administrative, din alte plăți obligatorii sau din contribuțiile producătorilor achitate pentru aceleași	Formularea propusă de Minister atribuie organismului competența generală de a „verifica” țintele, raportările, contribuțiile și costurile, fără a stabili natura juridică a constatărilor și efectele rapoartelor sale. În lipsa unei delimitări exprese, organismul ar putea fi interpretat ca având competențe de control, sancționare sau stabilire a unor obligații financiare, deși asemenea competențe aparțin autorităților publice și trebuie prevăzute expres prin lege. Organismul poate analiza datele, evalua performanțele, verifica prin auditori independenți costurile și sesiza Agenția de Mediu ori Inspectoratul pentru Protecția Mediului. Aplicarea sancțiunilor, suspendarea sau retragerea autorizațiilor și corectarea obligatorie a datelor trebuie însă să rămână în competența autorităților publice. Proiectul nu stabilește natura juridică a plății, subiecții, baza de calcul, cuantumul, plafonul, periodicitatea, scadența, modul de repartizare între fluxuri, tratamentul sistemelor cu volume diferite, tratamentul sistemelor individuale, consecințele neachitării, procedura de contestare și restituirea excedentului. Aceste elemente nu pot fi lăsate integral unui act normativ subordonat. Plata de supraveghere constituie o sarcină financiară suplimentară pentru sistemele REP și, indirect, pentru producători și consumatori. Elementele sale esențiale nu pot fi lăsate integral la discreția Guvernului sau a organismului de supraveghere. Legea trebuie să identifice plătitorii și să clarifice dacă plata este datorată numai de sistemele colective sau și de producătorii care își îndeplinesc individual obligațiile. În forma proiectului există o contradicție: alin. (10) instituie organismul numai atunci când există mai multe sisteme colective pentru același flux, dar alin. (12) obligă la finanțarea sa și producătorii care își îndeplinesc individual obligațiile.
--	---	---

	servicii. Excedentul anual se reportează, cu diminuarea corespunzătoare a plăților pentru perioada următoare, sau se restituie în condițiile stabilite de lege.” Se propune completarea art. 12¹ cu următoarele aliniate: „(13) Organismul de supraveghere își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, independenței, imparțialității, transparenței, proporționalității, nediscriminării, neutralității concurențiale și prevenirii conflictelor de interese. Persoanele implicate în conducerea și activitatea organismului sunt obligate să declare interesele personale și profesionale, să se abțină de la examinarea situațiilor în care există un conflict de interese și să respecte incompatibilitățile stabilite prin lege.” „(14) Regulamentul privind organizarea și funcționarea organismului de supraveghere se aprobă de Guvern, în limitele stabilite de prezenta lege, și reglementează procedurile de monitorizare, selectarea auditorilor independenți, documentele care pot fi solicitate, termenele de prezentare, măsurile de securitate a informațiilor, întocmirea rapoartelor și cooperarea cu autoritățile publice. Statutul juridic, componența, competențele, finanțarea, incompatibilitățile, răspunderea și mecanismul de control al organismului se stabilesc prin lege și nu pot fi reglementate exclusiv prin regulament.” „(15) Metodologia de calculare a plății de supraveghere se aprobă de Guvern, în baza elementelor și limitelor stabilite prin lege. Metodologia se bazează pe criterii obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii și asigură: a) repartizarea costurilor între fluxurile și entitățile efectiv supravegheate;	Producătorii și sistemele colective suportă deja costuri pentru autorizare, raportare, autocontrol, cenzor, audit extern și funcționarea organului de control prevăzut la alin. (6)–(9). O plată suplimentară poate fi justificată numai pentru activități noi, distincte și nefinanțate prin alte mecanisme. Sintagma din proiect „independent de interesele private” este insuficientă pentru garantarea independenței efective. Organismul va putea avea acces la informații privind contribuțiile, tarifele, contractele, volumele plasate pe piață și structurile de costuri ale unor sisteme concurente. Din acest motiv, sunt necesare reguli exprese privind incompatibilitățile, declararea intereselor, abținerea de la examinare și răspunderea persoanelor implicate. Neutralitatea concurențială este necesară pentru ca organismul să nu favorizeze un sistem colectiv, un grup de producători sau un operator de gestionare a deșeurilor. Guvernul poate reglementa procedurile tehnice de funcționare, formularele, termenele și modalitatea de cooperare instituțională. Elementele care determină natura juridică a organismului, competențele sale, limitele accesului la informații și obligațiile financiare impuse operatorilor economici trebuie însă stabilite prin lege. Aceste elemente pot afecta drepturile producătorilor și sistemelor colective și nu trebuie lăsate integral unui act normativ subsecvent. Sintagma proiectului „în modul stabilit de Guvern” acordă o marjă excesivă pentru stabilirea unei plăți obligatorii. Metodologia trebuie să împiedice transferarea către un flux REP a costurilor aferente supravegherii altui flux. De asemenea, un producător individual nu trebuie obligat să finanțeze supravegherea sistemelor colective dacă activitatea sa nu intră efectiv în domeniul organismului. Este necesară verificarea anuală a raportului dintre sumele colectate și cheltuielile efective. Organismul nu trebuie să acumuleze excedente și
--	--	---

	b) delimitarea activităților de supraveghere de atribuțiile autorităților publice; c) evitarea dublei finanțări; d) verificarea anuală a costurilor efective; e) regularizarea, reportarea sau restituirea excedentului. Plățile se utilizează exclusiv pentru acoperirea costurilor necesare exercitării atribuțiilor de supraveghere prevăzute de lege.” „(16) Înainte de emiterea concluziilor sau recomandărilor care pot produce efecte asupra drepturilor sau intereselor legitime ale sistemelor colective ori ale producătorilor, Organismul de supraveghere notifică persoana vizată cu privire la obiectul verificării, îi asigură accesul la documentele și probele utilizate, îi comunică raportul preliminar și îi acordă un termen de cel puțin 30 de zile lucrătoare pentru prezentarea explicațiilor și observațiilor și pentru remedierea neconformităților constatate. Raportul final este motivat și poate fi contestat în instanța de contencios administrativ.” „(17) Organismul de supraveghere publică anual raportul de activitate, bugetul aprobat, raportul financiar, raportul auditorului extern și informații privind calcularea și utilizarea plăților de supraveghere. Informațiile privind activitatea sistemelor colective și a producătorilor se publică numai în formă agregată, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, secretul fiscal, secretul comercial, concurența și alte informații cu accesibilitate limitată.” „(18) Organismul de supraveghere solicită exclusiv documentele și informațiile necesare exercitării atribuțiilor	nici să utilizeze plățile pentru activități care nu sunt prevăzute expres de lege. Înainte ca un raport să fie transmis autorității competente și să servească drept fundament pentru sancționare, suspendarea autorizației sau stabilirea unor obligații financiare, entitatea verificată trebuie să poată corecta erorile factuale și să prezinte documente și explicații. Nu este corect să se vorbească despre contestarea „deciziilor organismului” dacă acesta are numai atribuții de monitorizare și recomandare. Obiectul contestării trebuie să fie actul administrativ obligatoriu emis ulterior de autoritatea competentă. Dreptul la remediere nu poate fi absolut. În cazurile care implică riscuri grave pentru mediu, documente false sau alte încălcări grave, organismul trebuie să poată sesiza imediat autoritatea competentă. Deoarece organismul este finanțat prin plăți obligatorii suportate de mediul de afaceri, acesta trebuie să publice anual informații suficiente pentru verificarea necesității și proporționalității cheltuielilor. Publicarea contribuie la prevenirea utilizării necorespunzătoare a plăților și permite verificarea eventualului excedent. Transparența organismului nu justifică publicarea datelor individuale privind clienții, volumele, tarifele, contribuțiile contractuale, contractele și structurile de costuri ale sistemelor concurente. Aceste informații trebuie publicate numai agregat. Un organism care primește date de la toate sistemele colective active pe același flux ar deține, concentrat, informații privind nivelul
--	---	--

	sale, cu indicarea temeiului și a scopului solicitării. Organismul de supraveghere asigură confidențialitatea informațiilor comerciale, fiscale și cu caracter personal la care are acces. Datele și informațiile individuale nu pot fi comunicate sistemelor concurente, producătorilor, operatorilor de gestionare a deșeurilor sau altor entități private, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege. Persoanele care exercită atribuții în cadrul organismului răspund, în condițiile legii, pentru divulgarea neautorizată a informațiilor, depășirea competențelor, conflictele de interese și utilizarea necorespunzătoare a mijloacelor financiare.” Se propune completarea pct. 14 din proiect cu un subpunct nou, plasat înaintea completării cu alineatele (10)–(12): „14.1. alineatele (6)–(9) se abrogă;” subpunctele următoare urmând a fi renumerotate. Propunerea se formulează sub condiția instituirii Organismului de supraveghere în condițiile prevăzute la rândurile precedente, privind statutul juridic, efectul juridic al constatărilor, garanțiile procedurale și elementele plății de supraveghere.	contribuțiilor, structura costurilor, lista operatorilor contractați, condițiile contractuale, volumele gestionate și membrii fiecărui sistem. Aceste informații au valoare concurențială directă. În lipsa unor garanții exprese privind separarea accesului, limitarea solicitărilor la ceea ce este necesar, obligația de confidențialitate și interdicția transmiterii între concurenți, instituirea organismului poate genera riscuri pentru concurență, indiferent de intenția autorului. Se recomandă solicitarea avizului Consiliului Concurenței asupra punctului 14 din proiect. Art. 12¹ alin. (6)–(9) instituie un organ de control constituit de sistemul colectiv, cu mandat de monitorizare a îndeplinirii obligațiilor contractuale prevăzute la alin. (4) și a obligațiilor producătorilor membri. Atribuțiile Organismului de supraveghere, astfel cum sunt enumerate la alin. (11) propus, includ verificarea respectării obligațiilor față de autoritățile administrației publice locale și operatorii autorizați, precum și corectitudinea datelor raportate. Obiectul celor două structuri coincide. Menținerea ambelor ar însemna două verificări succesive ale acelorași raporturi contractuale, ambele suportate financiar de aceleași entități — sistemele colective finanțează atât organul de control, cât și, potrivit alin. (12) propus, plata de supraveghere. Nota de fundamentare nu prezintă niciun argument pentru păstrarea simultană a celor două mecanisme și nu evaluează funcționarea celui existent. Suprapunerea contravine cerinței de coerență și consecutivitate a normelor juridice prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017, precum și principiilor de reglementare a activității de întreprinzător privind evitarea controalelor paralele. Abrogarea nu produce un gol de monitorizare: pe durata tranziției organul de control își continuă activitatea, iar de la data operaționalizării Organismului obiectul verificării este preluat integral de acesta.
--	---	---

Se inserează în Articolul II, a cărui includere o solicităm separat: „(1) Organul de control constituit potrivit art. 12¹ alin. (6)–(9) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile își continuă activitatea până la data la care Organismul de supraveghere a responsabilității extinse a producătorului devine operațional. Data se stabilește și se face publică de Ministerul Mediului. (2) La data prevăzută la alin. (1), acordurile multilaterale de constituire a organelor de control încetează de drept, fără plata de despăgubiri și fără antrenarea răspunderii părților, iar mandatele membrilor acestora încetează. (3) Documentele, constatările și evidențele deținute de organele de control se transmit Organismului de supraveghere, în termen de 30 de zile de la data prevăzută la alin. (1). Verificările aflate în curs la data respectivă se finalizează de organul de control. (4) Pentru primul an de funcționare a Organismului de supraveghere, plata de supraveghere datorată de sistemele colective se reduce cu valoarea cheltuielilor suportate în anul respectiv pentru funcționarea organului de control prevăzut la art. 12¹ alin. (6)–(9), documentate potrivit evidenței contabile. (5) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Organismului de supraveghere asigură consultarea structurii asociative reprezentative a autorităților administrației publice locale și a asociațiilor operatorilor autorizați cu privire la aspectele care vizează obligațiile prevăzute la art. 12¹ alin. (4).”		
Articolul. 12² Colectarea și stocarea deșeurilor	Se propune menținerea denumirii actuale a articolului „<i>Colectarea deșeurilor</i>”, fără adăugarea sintagmei „și stocarea”, eliminarea sintagmei „și stocarea preliminară” din partea introductivă a alin. (1), din partea introductivă a alin. (2) și din alin. (3), precum și a sintagmei „și stocarea prealabilă” din alin. (6¹). Se propune, totodată, eliminarea din alin. (1) a sintagmei „în vederea transmiterii către o instalație de tratare”, cu introducerea, în schimb, a normei de la lit.b¹), ce se propune a fi introdusă mai jos	„Stocarea deșeurilor” este noțiune definită la art. 2 pct. 22⁴ și constituie obiectul de reglementare al art. 12³. Utilizarea ei în titlul art. 12² determină suprapunerea nejustificată între activitățile reglementate de cele două articole (a se vedea comentariile din tabel la articolul 2, la definiția colectării și la termenul de „stocare preliminară”, propus a fi inclus în Legea nr. 209/2016). Odată ce stocarea preliminară este definită ca parte a activității de colectare, titlul „Colectarea deșeurilor” o acoperă integral. Menționarea separată în titlu ar sugera existența a două activități distincte. Stocarea preliminară, caracterul ei preliminar și finalitatea transportării către o instalație de tratare fac parte din noțiunea legală definită a colectării. Reluarea lor în corpul articolului, în paralel cu termenul „colectare”, contravine art. 54 alin. (1) lit. a) și g) din Legea nr. 100/2017. Menționarea separată a stocării într-un articol dedicat colectării generează incertitudine cu privire la necesitatea unui act permisiv distinct pentru stocare, în condițiile în care anexa nr. 3¹ tabelul 1 enumeră colectarea și stocarea ca activități diferite.

		Totodată, proiectul utilizează trei termeni pentru același concept — „stocare preliminară” la alin. (1)–(3), „stocare prealabilă” la alin. (6 ¹) și „stocare temporară” la art. 22 și 23 — contrar cerinței de terminologie constantă și uniformă prevăzute la art. 54 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 100/2017.
	La alin. (1) lit. b) se propune reformularea condiției privind autorizarea - autorizația se solicită numai în cazurile expres prevăzute de Legea nr. 227/2022 sau de Legea nr. 209/2016. Se propune următorul conținut „b) operatorul este înregistrat potrivit art. 28 sau, în cazurile prevăzute expres de lege, instalația ori activitatea este autorizată potrivit art. 25 și respectă condițiile stabilite în actul permisiv aplicabil.”	Actuala redactare poate fi interpretată ca impunând autorizație pentru orice activitate de colectare, contrar Legii nr. 227/2022. Propunerea clarifică regimul de autorizare și elimină contradicțiile dintre acte normative. Ultima teză a art. 12² alin. (1) lit. b), în redacția proiectului („<i>Stocarea deșeurilor nepericuloase la locul unde sunt generate în așteptarea colectării nu necesită autorizare, în temeiul și cu respectarea condițiilor art. 27</i>”) se propune a fi transferată la art. 12³ (și redactată corespunzător). Întrucât este relevantă pentru stocarea deșeurilor în așteptarea colectării, respectiv pentru o activitate de stocare distinctă de colectare, această normă este proprie articolului dedicat stocării deșeurilor, iar nu celui privind colectarea.
	Se propune completarea alin. (1) cu lit. b¹), care să reglementeze distinct desfășurarea activității de colectare în vederea transmiterii deșeurilor către o instalație de tratare autorizată sau în vederea tratării într-o instalație proprie autorizată. Se propune următorul conținut: <u>b¹) realizează colectarea în vederea transmiterii ulterioare a deșeurilor, în bază de contract, către o instalație de tratare autorizată sau în vederea tratării într-o instalație de tratare proprie</u>	Separă condițiile privind autorizarea de condițiile privind integrarea colectării în procesul de tratare și elimină formularea ambiguă „parte a procesului de tratare”.
Articolul 12³. Stocarea deșeurilor	Se propune eliminarea ultimei teze de la art. 12 ² alin. (1) lit. b), în redacția proiectului, și transferarea conținutului ei normativ la art. 12 ³ , într-un alineat nou:	După cum a fost relevat mai sus, în comentariul la art. 12 ² , prin conținutul său normativ, ultima propoziție de la art. 12 ² alin. (1) lit. b) propusă de Ministerul Mediului, nu reglementează activitatea de colectare, ci activitatea distinctă de stocare a deșeurilor (anume,

	„(1¹) Stocarea deșeurilor la locul unde acestea sunt generate, în așteptarea colectării, nu constituie stocare a deșeurilor în sensul art. 2 pct. 22⁴, nu se încadrează în operațiunile D15 din anexa nr. 1 și R13 din anexa nr. 2 și nu necesită autorizare, cu respectarea art. 4 și, în cazul deșeurilor periculoase, a art. 21 și 22.”	aceasta stabilește excepții de la cerințele legale aplicabile activității de stocare), ceea ce constituie obiectul art. 12³. Se notează că trimiterea la art. 27 în ultima propoziție de la art. 12² alin. (1) lit. b), prevăzută în proiect, este eronată: art. 27 stabilește condițiile de derogare de la cerința autorizării pentru unitățile care efectuează operațiuni de eliminare sau de valorificare. Stocarea în așteptarea colectării are loc anterior colectării și cu mult înaintea oricărei operațiuni de tratare, astfel încât condițiile art. 27 nu îi sunt aplicabile. Regula prevăzută în noul alineat propus nu este nouă. Ea rezultă deja din anexele nr. 1 și nr. 2 ale legii, care exclud expres din operațiunile D15 și R13 „stocarea temporară, înaintea colectării, la situl unde a fost generat deșeurile”. Formularea propusă aduce în corpul legii o normă existentă în anexele acesteia și, spre deosebire de situația stocării preliminare la locul de colectare, excluderea din D15 și R13 este aici exactă, întrucât reproduce textul anexelor. Limitarea regulii la deșeurile nepericuloase, prevăzută în proiect, constituie o adăugire națională: excluderea din anexele Directivei 2008/98/CE nu operează în funcție de pericolozitatea deșeurilor. Se propune aplicarea regulii tuturor deșeurilor, cu trimitere expresă la garanțiile aplicabile deșeurilor periculoase. În cazul menținerii limitării, aceasta necesită justificare în nota de fundamentare.
Articolul 14. Reutilizarea și reciclarea deșeurilor	Se propune la art. 14 alin. (10), lit. b) în final completarea cu textul „cu excepția cazurilor în care, în conformitate cu metodologia aprobată de Ministerul Mediului, se demonstrează recuperarea materială a fracției minerale prin procese de coprocesare”.	Includerea coincinerării în aceeași categorie cu eliminarea, incinerarea convențională, pierderile tehnologice și refuzurile de sortare nu reflectă pe deplin particularitățile coprocesării deșeurilor în industria cimentului. În cadrul coprocesării, fracția combustibilă a deșeurilor poate substitui combustibilii fosili, iar fracția minerală poate fi încorporată în structura clincherului și poate substitui parțial materiile prime minerale naturale. Din punct de vedere tehnic, procesul poate realiza concomitent valorificarea energetică și recuperarea unei componente materiale.

		Directiva 2008/98/CE nu recunoaște automat fracția minerală rezultată din coprocesare ca fiind reciclată, dar prevede că tehnologiile care permit încorporarea mineralelor în procesul de incinerare trebuie evaluate și că, în cazul identificării unei metodologii fiabile, poate fi examinată posibilitatea contabilizării acestor minerale la realizarea obiectivelor de reciclare. Prin urmare, o interdicție națională formulată în termeni absoluți ar putea împiedica adaptarea legislației Republicii Moldova la evoluțiile viitoare ale cadrului european. Standardul ISO 4349:2024 reprezintă un instrument tehnic relevant pentru determinarea indicelui de recuperare materială în cazul coprocesării combustibililor solizi recuperați. Acesta poate fi utilizat ca reper pentru elaborarea unei metodologii de măsurare, verificare și raportare, fără a substitui însă regulile juridice europene privind calcularea țintelor de reciclare. În același timp, potrivit regulilor europene aplicabile în prezent, componenta minerală și clincherul rezultate din incinerarea deșeurilor municipale nu pot fi contabilizate automat drept deșeuri reciclate. Din acest motiv, excepția solicitată trebuie formulată condiționat: recunoașterea fracției minerale la realizarea țintelor de reciclare să fie posibilă numai după adoptarea unei metodologii europene obligatorii sau a unei metodologii naționale demonstrat echivalente cu regulile acquis-ului Uniunii Europene. Până la aprobarea unei asemenea metodologii, cantitățile de deșeuri coprocesate și fracția minerală încorporată în clincher trebuie evidențiate și raportate separat de cantitățile declarate drept reciclate. Această soluție susține inovarea tehnologică și utilizarea eficientă a resurselor, fără a permite supraestimarea rezultatelor naționale privind reciclarea. În consecință, legislația națională ar trebui să evite o interdicție absolută și să permită alinierea ulterioară la evoluțiile cadrului european.
--	--	--

Articolul 18. Obligații generale de gestionare a deșeurilor	Se propune completarea articolului 18 alin. (2) cu prevederi care să reglementeze expres transferul responsabilității juridice de la producătorul sau deținătorul inițial către operatorul autorizat, după cum urmează: (2¹) Prin derogare de la alin. (1), responsabilitatea pentru operațiunile ulterioare de gestionare revine operatorului autorizat din momentul preluării documentate a deșeurilor, dacă producătorul inițial sau deținătorul demonstrează că a verificat, la momentul predării, valabilitatea și domeniul autorizației operatorului. Dovada preluării documentate și a trasabilității predării se consideră pe deplin realizată prin deținerea contractului valabil cu operatorul autorizat, a actului de primire-predare și/sau a facturii fiscale. (2²) Exonerarea de răspundere prevăzută la alin. (2¹) nu se aplică dacă producătorul inițial sau deținătorul a furnizat informații inexacte sau incomplete despre compoziția și natura deșeurilor, a contribuit direct la gestionarea neconformă a acestora ori nu a respectat obligațiile de documentare a predării prevăzute la alin. (2¹).	Acestea sunt prevederi exprese privind transferul responsabilității pentru gestionarea deșeurilor, în vederea eliminării incertitudinii juridice generate de formularea actuală a alin. (2) („nu este scutit, de regulă”). Propunerea valorifică posibilitatea prevăzută la art. 15 alin. (2) din Directiva 2008/98/CE, care permite statelor membre să stabilească condițiile privind repartizarea responsabilității între actorii implicați în gestionarea deșeurilor. Introducerea unui mecanism bazat pe principiul diligentei necesare (due diligence) va asigura un echilibru între responsabilizarea producătorilor de deșeuri și securitatea juridică a operatorilor economici care își îndeplinesc obligațiile legale prin transmiterea deșeurilor către operatori autorizați.
Articolul 21. Interdicția de amestecare a deșeurilor periculoase	Se susțin alineatele (1)–(4) în redacția propusă, fără obiecții. Se propune substituirea textului din alin. (2) „poate fi permisă numai prin autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor, emisă de către autoritățile competente specificate la art. 24” cu textul „poate fi permisă numai prin autorizația în temeiul căreia	Alineatele transpun fidel art. 18 din Directiva 2008/98/CE, astfel cum a fost modificat prin Directiva (UE) 2018/851. Criteriul fezabilității economice, prezent în versiunea anterioară a art. 18 alin. (3), a fost înlăturat prin modificarea din 2018; limitarea la fezabilitatea tehnică este, prin urmare, conformă. Mențiunea este utilă pentru a delimita clar obiecția: aceasta vizează exclusiv alineatul (5), care nu are corespondent în acquis. Sintagma „autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor” nu corespunde niciunuia dintre actele permissive reglementate de Legea nr. 209/2016. Legea cunoaște trei acte distincte: autorizația pentru gestionarea deșeurilor, autorizația de mediu și autorizația integrată de

	operatorul desfășoară activitatea de tratare a deșeurilor, emisă de Agenția de Mediu conform art. 25”.	mediu. Denumirea hibridă utilizată în proiect apare de două ori — la alin. (2) și la alin. (5) — și face imposibilă determinarea actului vizat. Art. 18 alin. (2) lit. a) din Directiva 2008/98/CE se referă la operatorul care „a obținut o autorizație în conformitate cu articolul 23”, adică actul permisiv general în temeiul căruia se desfășoară tratarea, iar nu un act distinct pentru operațiunea de amestecare. Referirea la „autoritățile competente specificate la art. 24”, la plural, este de asemenea imprecisă: art. 24 desemnează o singură autoritate emitentă — Agenția de Mediu.
	La alin. (5) se propune eliminarea textului în forma actuală și reformularea acestuia prin indicarea expresă a autorizației vizate, autorității competente, temeiurilor și procedurii distincte pentru reexaminare, suspendare, retragere sau anulare, cu respectarea Legii nr. 227/2022, Legii nr. 131/2012 și Codului administrativ. Expunerea art. 21 alin. (5), inclusiv completări ale acestuia, se propune în următoarea redacție: (5) Fezabilitatea tehnică și necesitatea separării prevăzute la alin. (3) se stabilesc de către deținătorul deșeurilor amestecate sau, după caz, de către operatorul autorizat care urmează să efectueze separarea ori tratarea acestora, în baza unei evaluări tehnice documentate, întocmite pe răspunderea celui care o elaborează. Evaluarea se păstrează și se prezintă, la solicitare, Agenției de Mediu și Inspectoratului pentru Protecția Mediului. (5¹) Dacă, în urma controlului, Inspectoratul pentru Protecția Mediului constată că evaluarea nu justifică nesepararea deșeurilor ori tratarea propusă, acesta dispune, în limitele competențelor sale, măsurile de conformare și termenul pentru remedierea neconformităților și, după caz, sesizează Agenția de Mediu. Remedierea neconformităților în termenul acordat înlătură aplicarea măsurilor privind actul permisiv.	Textul nu identifică clar actul permisiv vizat, nu stabilește condițiile de aplicare a fiecărei măsuri și nu respectă principiile legalității și proporționalității prevăzute de Legea nr. 131/2012. Redactarea propusă în proiect atribuie Agenției de Mediu competența de a „reexamina, suspenda, retrage sau anula autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor, potrivit art. 10 alin. (1) lit. j) și art. 25”, fără ca actul permisiv vizat să poată fi identificat și fără ca temeiurile să existe. Sintagma „autorizația de mediu pentru gestionarea deșeurilor” nu corespunde niciunui dintre cele trei acte reglementate de lege. Art. 10 alin. (1) lit. j) enunță o atribuție, nu temeiurile și procedura exercitării ei. Art. 25 alin. (21) și (22) enumeră exhaustiv situațiile de retragere, iar niciuna nu vizează ipoteza de la art. 21; singurul temei apropiat, litera e), presupune încălcări repetate. Condițiile suspendării nu sunt reglementate la art. 25, iar anularea nu figurează în Legea nr. 209/2016. Măsurile respective sunt însă reglementate — în Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, în temeiul căreia se emit autorizația integrată de mediu și autorizația de mediu pentru instalațiile de tratare a deșeurilor, potrivit art. 24 alin. (1) și art. 25 alin. (1) lit. a) din prezenta lege. Art. 24 din Legea nr. 227/2022 reglementează

	(5²) Agenția de Mediu aplică măsurile privind actul permisiv numai dacă sunt întrunite temeiurile prevăzute de lege. Reexaminarea și actualizarea condițiilor autorizației integrate de mediu se efectuează în condițiile art. 24 din Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, suspendarea autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu — în condițiile art. 25 din aceeași lege, iar retragerea și anularea acestora — în condițiile art. 26 din aceeași lege și ale Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. În cazul autorizației pentru gestionarea deșeurilor, măsurile se aplică în condițiile art. 25 din prezenta lege. (5³) Măsurile se dispun prin act administrativ individual motivat, cu respectarea procedurii de control, a dreptului persoanei vizate de a fi audiată și a principiului proporționalității, în conformitate cu Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și cu Codul administrativ nr. 116/2018. Cu excepția situațiilor în care legea permite intervenția imediată ca urmare a existenței unui pericol pentru sănătatea populației sau pentru mediu, operatorului i se acordă posibilitatea remedierii neconformităților.	reexaminarea și actualizarea condițiilor autorizației, art. 25 suspendarea, iar art. 26 retragerea și anularea. Propunerea nu înlătură niciuna dintre măsurile avute în vedere de autor, ci le atribuie regimul juridic corespunzător, cu temeiuri, condiții și procedură determinate. Se elimină astfel riscul ca o măsură restrictivă să fie dispusă în lipsa unui temei legal, act care ar fi oricum anulabil în contencios administrativ. Delimitarea competențelor între Inspectoratul pentru Protecția Mediului, care exercită controlul și dispune măsurile de conformare, și Agenția de Mediu, în calitate de autoritate emitentă a actului permisiv, corespunde repartizării atribuțiilor prevăzute la art. 10 alin. (1) și (2). Regula remedierii prealabile, cu excepția situațiilor de pericol pentru sănătatea populației sau pentru mediu, reflectă principiul proporționalității măsurilor restrictive și corespunde condiției prevăzute la art. 10 alin. (2) lit. d), potrivit căreia suspendarea activității intervine în caz de încălcări foarte grave care pot conduce la poluarea mediului.
Articolele 22, 23, 46, 59 și 63 — terminologia privind stocarea	Se propune utilizarea consecventă a noțiunilor definite de „stocare” și „stocare preliminară” și eliminarea expresiilor nedefinite sau redundante „stocare temporară” și „acumulare temporară”, după cum urmează: — la art. 22 alin. (1) și (2), în redacția pct. 27 din proiect, sintagma „stochează temporar” se substituie cu termenul „stochează”, iar sintagmele „stocării temporare” și „stocarea temporară” se substituie, corespunzător, cu „stocării” și „stocarea”; — la art. 23 alin. (3) și (6), în redacția pct. 28 din proiect, sintagma „stocare temporară” se substituie cu „stocare”, iar sintagma „stocării temporare” se substituie cu „stocării”;	Legea nr. 209/2016 utilizează mai multe expresii pentru a desemna păstrarea deșeurilor: „stocare”, „stocare preliminară”, „stocare temporară”, „depozitare temporară” și „acumulare temporară”. Dintre acestea, numai „stocarea” și „stocarea preliminară” trebuie să constituie noțiuni generale distincte, cu un conținut juridic, o durată și un regim de autorizare clar determinate. Propunerea nu urmărește eliminarea mecanică a termenului „temporar” din toate dispozițiile legii, ci calificarea corectă a fiecărei activități, în funcție de locul, scopul și durata păstrării deșeurilor. Potrivit art. 3 pct. 10 din Directiva 2008/98/CE, colectarea include sortarea preliminară și stocarea preliminară a deșeurilor în vederea transportării către o instalație de tratare. Totodată, operațiunile D15 și

	— la art. 46 lit. a) din lege, sintagma „stocarea temporară separată a deșeurilor” se substituie cu sintagma „stocarea separată a deșeurilor”; — la art. 59 alin. (5) lit. e), în redacția pct. 51 din proiect, sintagma „stocare temporară” se substituie cu sintagma „stocare preliminară”, în măsura în care este vizată păstrarea deșeurilor de azbest la locul generării, înaintea colectării și transportării către un operator sau o instalație autorizată; — la art. 59 alin. (7), textul „pe durata colectării, manipulării, stocării temporare, încărcării, transportării și descărcării” se substituie cu textul „pe durata colectării, inclusiv a stocării preliminare, manipulării, stocării, încărcării, transportării și descărcării”; — la art. 59 alin. (10), sintagma „Stocarea temporară a deșeurilor de azbest” se substituie cu sintagma „Stocarea deșeurilor de azbest”; — la art. 59 alin. (14), sintagma „stocarea temporară” se substituie cu sintagma „stocarea, inclusiv stocarea preliminară”; — la art. 63 alin. (1), textul „în scopul acumulării temporare, valorificării sau eliminării” se substituie cu textul „în scopul stocării, valorificării sau eliminării”; — în anexa nr. 1, la operațiunea D15, și în anexa nr. 2, la operațiunea R13, sintagma „stocarea temporară, înaintea colectării, în zona/la situl unde a fost generat deșeul” se substituie cu sintagma „stocarea preliminară înaintea colectării, la locul unde deșeurile sunt generate”. Nu fac obiectul prezentei propuneri de corelare terminologică: — art. 2 pct. 8), în partea referitoare la definiția „depozitului de deșeuri”, întrucât expresia „depozitarea temporară” este utilizată în contextul delimitării depozitelor de alte instalații și necesită o analiză separată în raport cu Directiva 1999/31/CE; — art. 16 alin. (5) lit. a), referitor la stocarea temporară a mercurului metalic, întrucât norma ține de regimul special	R13 din anexele directivei exclud stocarea preliminară înaintea colectării, la locul unde deșeurile sunt generate. Prin urmare, păstrarea deșeurilor la locul generării, în așteptarea colectării, trebuie desemnată prin noțiunea „stocare preliminară”. Aceeași noțiune poate fi utilizată pentru păstrarea realizată efectiv ca parte a activității de colectare, cu respectarea condițiilor și a duratei maxime stabilite de lege. În schimb, păstrarea deșeurilor într-o instalație în așteptarea valorificării sau eliminării trebuie desemnată prin noțiunea „stocare” și poate constitui, în funcție de natura și scopul activității, operațiunea R13 sau D15. Simplul fapt că durata păstrării este mai mică de nouă luni nu trebuie să excludă automat aplicarea R13 sau D15 dacă activitatea desfășurată efectiv reprezintă stocare înaintea valorificării sau eliminării. La art. 22, substituirea expresiei „stocare temporară” cu noțiunile „stocare” și „stocare preliminară” nu restrânge domeniul de aplicare al obligațiilor privind ambalarea și etichetarea deșeurilor periculoase. Dimpotrivă, formularea propusă asigură aplicarea acestor cerințe pe întregul circuit: în timpul colectării, al stocării preliminare, al transportului și al stocării ulterioare. Astfel este păstrat și concretizat nivelul de protecție prevăzut la art. 19 din Directiva 2008/98/CE. La art. 23, utilizarea termenului „stocare” este justificată deoarece deșeurile periculoase provenite din gospodării pot fi predate operatorilor autorizați atât pentru stocare, cât și pentru valorificare sau eliminare. În actele normative subordonate trebuie să poată fi reglementată atât stocarea preliminară în cadrul sistemului de colectare, cât și stocarea realizată ulterior în instalațiile operatorilor autorizați. La art. 46 lit. a), sintagma „stocarea separată” este suficientă. Norma se aplică unităților și întreprinderilor care valorifică deșeurile și nu se limitează la păstrarea acestora la locul generării înaintea colectării. Utilizarea expresiei „stocarea preliminară separată” ar restrânge nejustificat domeniul obligației.
--	---	---

	aplicabil mercurului și necesită o examinare distinctă a compatibilității sale cu legislația europeană actualizată.	În cazul art. 59, deșeurile de azbest pot fi păstrate atât la locul generării, înaintea colectării, cât și ulterior, în spațiile operatorilor autorizați. Din acest motiv, dispozițiile care privesc întregul circuit trebuie să utilizeze formularea „stocare, inclusiv stocare preliminară”, iar dispoziția care stabilește cerințele pentru spațiile de stocare trebuie să utilizeze noțiunea generală „stocare”. La art. 63, substituirea expresiei nedefinite „acumulare temporară” cu noțiunea definită „stocare” are caracter de clarificare juridică, dar produce și un efect normativ. Aceasta precizează că interdicția de import se aplică deșeurilor introduse în țară în scopul stocării, indiferent de denumirea atribuită activității de către operator. Modificarea împiedică eludarea interdicției prin folosirea unei terminologii diferite de cea definită de lege. Reformularea operațiunilor D15 și R13 nu modifică domeniul lor de aplicare. Anexele Directivei 2008/98/CE precizează deja că „stocarea temporară” înaintea colectării, la locul generării, înseamnă „stocare preliminară”. Substituirea propusă transpune direct această echivalență în terminologia legii și permite eliminarea notei explicative devenite redundante. Regimul stocării trebuie delimitat și de regimul depozitului de deșuri. Potrivit art. 2 lit. g) din Directiva 1999/31/CE, calificarea unui amplasament ca depozit depinde de destinația deșeurilor și de durata păstrării acestora. Ca regulă generală, sunt excluse din definiția depozitului stocarea înaintea valorificării sau tratării pentru o perioadă mai mică de trei ani și stocarea înaintea eliminării pentru o perioadă mai mică de un an. În consecință, depășirea termenului de nouă luni prevăzut pentru stocarea preliminară nu transformă automat amplasamentul într-un depozit de deșuri. Aceasta determină încetarea regimului de stocare preliminară și necesitatea calificării activității drept stocare, inclusiv R13 sau D15, după caz. Calificarea ulterioară ca depozit se efectuează separat, în condițiile definiției depozitului de deșuri. Art. 2 pct. 8), referitor la definiția depozitului de deșuri, și art. 16 alin. (5) lit. a), referitor la mercurul metalic, nu trebuie modificate în cadrul
--	--	--

		acestei corelări terminologice. Aceste dispoziții transpun sau reflectă regimuri europene speciale și necesită o analiză de fond separată. Pentru operatorii economici, delimitarea propusă asigură previzibilitatea obligațiilor privind autorizarea, durata păstrării, evidența și trasabilitatea deșeurilor. Totodată, aceasta împiedică atât calificarea nejustificată a unei stocări preliminare drept operațiune R13/D15, cât și utilizarea noțiunii de stocare preliminară pentru a evita autorizarea unei activități care reprezintă în realitate stocare înaintea valorificării sau eliminării.
Articolul 24. Autorizarea instalației și/sau activității de gestionare a deșeurilor	Se propune reformularea pct. 29 din proiect după cum urmează: „29. La articolul 24, alineatul (1) va avea următorul cuprins: «(1) Instalațiile și/sau activitățile de tratare a deșeurilor, inclusiv cele în care se realizează operațiunile R13 prevăzute în anexa nr. 2 sau D15 prevăzute în anexa nr. 1, pot fi exploatate sau desfășurate numai în baza autorizației integrate de mediu ori a autorizației de mediu, după caz, emise în condițiile art. 25 și ale Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale.» Articolul se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Operatorii care desfășoară activități de colectare a deșeurilor, inclusiv stocarea preliminară realizată ca parte a colectării, sunt supuși înregistrării potrivit art. 28, dacă prezenta lege sau Legea nr. 227/2022 nu prevede expres obligația autorizării. Înregistrarea nu exonerează operatorul de respectarea cerințelor privind amplasarea și funcționarea instalației, evidența, raportarea, trasabilitatea, durata stocării preliminare și predarea deșeurilor către instalații autorizate pentru tratare.” Corelări necesare: 1. La art. 12² alin. (1) lit. b), în redacția proiectului, se propune următorul text:	Înlocuirea enumerării „colectare, stocare, valorificare sau eliminare” exclusiv cu termenul „tratare” are o justificare terminologică parțială, dar nu poate fi operată fără delimitarea expresă a regimului aplicabil colectării și stocării preliminare. Potrivit art. 2 din Legea nr. 209/2016 și art. 3 pct. 14 din Directiva 2008/98/CE, „tratarea” cuprinde operațiunile de valorificare sau eliminare, inclusiv pregătirea prealabilă valorificării ori eliminării. Prin urmare, valorificarea și eliminarea pot fi reunite în mod corect prin termenul generic „tratare”. Totodată, stocarea autonomă a deșeurilor înaintea valorificării sau eliminării, corespunzătoare operațiunilor R13 și D15, constituie o operațiune de valorificare, respectiv de eliminare, și intră astfel în sfera tratării. Din acest motiv, afirmația potrivit căreia orice activitate de stocare ar fi exclusă din noțiunea de tratare trebuie nuanțată. Pentru evitarea interpretărilor divergente, este însă oportun ca art. 24 alin. (1) să menționeze expres operațiunile R13 și D15. Situația este diferită în cazul colectării. Conform art. 3 pct. 10 din Directiva 2008/98/CE, colectarea cuprinde strângerea deșeurilor, inclusiv sortarea preliminară și stocarea preliminară, în vederea transportării către o instalație de tratare. Colectarea precedă tratarea și nu poate fi calificată automat drept operațiune de tratare. Această delimitare rezultă și din definițiile distincte existente în Legea nr. 209/2016. Regimul european stabilește, la art. 23 din Directiva 2008/98/CE, obligația autorizării unităților și întreprinderilor care efectuează

	„b) operatorul este înregistrat potrivit art. 28 sau, în cazurile prevăzute expres de lege, instalația ori activitatea este autorizată potrivit art. 25 și respectă condițiile stabilite în actul permisiv aplicabil.” Textul potrivit căruia instalația de colectare și stocare preliminară „este parte a procesului de tratare” se exclude. 2. Art. 23 alin. (3) se reformulează astfel: „(3) Deșeurile periculoase provenite din gospodării, colectate separat, se predau numai operatorilor autorizați sau înregistrați, după caz, pentru colectare ori tratare, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor R13 sau D15.” 3. Art. 25 alin. (2) se reformulează astfel: „(2) Condițiile tehnice de funcționare a instalațiilor și/sau activităților autorizate pentru tratarea deșeurilor, inclusiv pentru operațiunile R13 și D15, precum și, după caz, a instalațiilor de colectare supuse autorizării sunt parte integrantă a autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu.” 4. Art. 28 alin. (1) lit. a) se reformulează astfel: „a) unitățile și întreprinderile care colectează sau transportă deșeuri în mod profesional și care, potrivit prezentei legi și Legii nr. 227/2022, nu sunt supuse autorizării;” 5. Eliminarea rubricii „Colectarea deșeurilor” din anexa nr. 3¹ tabelul 1 poate fi acceptată numai concomitent cu reglementarea expresă, la art. 28, a înregistrării operatorilor de colectare care nu sunt supuși autorizării. Rubrica „Stocarea deșeurilor”, cu operațiunile R13 și D15, se menține.	operațiuni de tratare. În același timp, art. 26 prevede înregistrarea operatorilor care colectează sau transportă profesional deșeuri atunci când aceștia nu sunt supuși autorizării. Directiva nu interzice instituirea autorizării pentru anumite activități de colectare, în special pentru deșeurile periculoase sau pentru alte activități cu risc sporit, dar nici nu impune autorizarea tuturor colectoarelor indiferent de riscul activității. Soluția națională trebuie, prin urmare, să delimiteze clar activitățile supuse autorizării de cele supuse înregistrării. Proiectul Ministerului pare să urmărească această apropiere de regimul european, deoarece: • în art. 24 alin. (1) se propune menținerea numai a termenului „tratare”; • din tabelul 1 al anexei nr. 3¹ se propune excluderea rubricii „Colectarea deșeurilor”; • rubrica referitoare la stocarea deșeurilor, asociată operațiunilor R13 și D15, este menținută. Totuși, această modificare nu este corelată suficient cu celelalte prevederi ale legii. Art. 28 alin. (1) lit. a) reglementează înregistrarea operatorilor care colectează și transportă profesional deșeuri, dar exclude deșeurile municipale și deșeurile periculoase. În același timp, proiectul și legea conțin norme speciale care presupun autorizarea colectării unor asemenea deșeuri. Eliminarea colectării din art. 24 fără precizarea regimului aplicabil fiecărei categorii poate determina situații în care operatorii nu vor putea stabili cu certitudine dacă trebuie să obțină autorizație, să se înregistreze sau să îndeplinească ambele cerințe. De asemenea, nu este corectă calificarea generală a colectării și a stocării preliminare drept „parte a tratării”. Dacă un operator efectuează numai recepționarea, sortarea preliminară, gruparea și păstrarea deșeurilor în vederea transportării către o instalație autorizată, activitatea sa rămâne una de colectare. În schimb, dacă pe amplasament sunt efectuate operațiuni precum dezmembrarea, mărunțirea, compactarea tehnologică, amestecarea, reambalarea, sortarea în vederea valorificării sau alte operațiuni corespunzătoare
--	---	--

		codurilor R/D, activitatea poate constitui tratare și trebuie autorizată potrivit operațiunii realizate efectiv. Încadrarea juridică trebuie determinată de natura reală a operațiunilor, nu numai de denumirea utilizată de operator. Din perspectiva mediului de afaceri, supunerea nediferențiată a tuturor activităților de colectare unei autorizații integrate de mediu sau unei autorizații de mediu poate genera sarcini administrative disproporționate, în special pentru punctele de colectare, centrele de aport voluntar, colectarea mobilă și punctele de preluare din cadrul sistemelor de responsabilitate extinsă a producătorului. În cazul acestor activități, înregistrarea, însoțită de cerințe clare privind evidența, trasabilitatea, capacitatea, durata stocării preliminare și predarea către instalații autorizate, poate asigura controlul necesar fără costurile și întârzierile unei proceduri complete de autorizare. În același timp, simpla eliminare a colectării din art. 24, fără consolidarea art. 28, ar putea afecta trasabilitatea deșeurilor și funcționarea sistemelor REP. Înregistrarea trebuie să permită verificarea cel puțin a operatorului, amplasamentelor sau mijloacelor utilizate, tipurilor și codurilor de deșeuri colectate, capacităților de recepționare și stocare preliminară, perioadei de păstrare și instalațiilor autorizate către care sunt transmise deșeurile. Aceste informații sunt necesare pentru verificarea cantităților raportate și prevenirea utilizării unor operatori neînregistrați sau neautorizați. Soluția propusă asigură un echilibru între protecția mediului și proporționalitatea sarcinilor administrative: • tratarea, inclusiv operațiunile R13 și D15, rămâne supusă autorizării; • colectarea și stocarea preliminară sunt supuse, ca regulă generală, înregistrării și cerințelor de trasabilitate; • autorizarea colectării se menține acolo unde este prevăzută expres pentru fluxuri cu risc sporit, precum deșeurile periculoase, deșeurile de mercur, deșeurile de azbest sau alte categorii reglementate special; • operatorul nu poate evita autorizarea unei operațiuni de tratare prin declararea formală a acesteia drept colectare sau stocare preliminară.
--	--	--

		Pentru asigurarea coerenței normative, modificarea art. 24 trebuie realizată concomitent cu revizuirea art. 12², art. 20, art. 23, art. 25 alin. (2), art. 28 și a anexei nr. 3¹. Referirile la operatorii „autorizați” trebuie completate, după caz, cu referiri la operatorii „înregistrați”, iar expresia potrivit căreia instalația de colectare și stocare preliminară „este parte a tratării” trebuie exclusă sau reformulată. O asemenea delimitare corespunde cerinței de utilizare constantă și uniformă a terminologiei prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și oferă operatorilor economici posibilitatea de a identifica în mod previzibil actul permisiv sau procedura de înregistrare aplicabilă activității desfășurate.
Articolul 25. Procedura de autorizare în domeniul de gestionare a deșeurilor	Se propune la alin. (1) lit. a) reformularea dispoziției privind autorizarea astfel încât autorizațiile de mediu să fie necesare numai pentru activitățile prevăzute expres în anexele Legii nr. 227/2022 sau în Legea nr. 209/2016. În acest sens, se propune următorul conținut: „(1) Operatorul instalației și/sau activității de gestionare a deșeurilor depune, personal sau prin reprezentantul său legal, în formă electronică, prin intermediul portalului guvernamental unic al serviciilor publice sau la ghișeul unic al Agenției de Mediu, cererea de eliberare a actului permisiv corespunzător pentru: a) instalațiile și activitățile de gestionare a deșeurilor prevăzute în anexa nr. 1 la Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale – autorizația integrată de mediu; b) instalațiile și activitățile de gestionare a deșeurilor prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale – autorizația de mediu; c) activitățile de tratare a deșeurilor, inclusiv operațiunile de valorificare și eliminare prevăzute în anexele nr. 1 și nr. 2 la prezenta lege, care nu intră sub incidența lit. a) și b) și care nu sunt exceptate de la autorizare potrivit art. 27 – autorizația pentru gestionarea deșeurilor;	Aceasta ar clarifica raportul dintre Legea nr. 209/2016 și Legea nr. 227/2022 și exclude interpretarea că toate activitățile de gestionare a deșeurilor necesită autorizații de mediu. Articolul 25 trebuie să delimiteze expres cele trei regimuri de autorizare: 1. autorizația integrată de mediu, aplicabilă activităților cu risc semnificativ prevăzute în anexa nr. 1 la Legea nr. 227/2022; 2. autorizația de mediu, aplicabilă activităților prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 227/2022; 3. autorizația sectorială pentru gestionarea deșeurilor, aplicabilă operațiunilor de tratare care nu intră în anexele Legii nr. 227/2022, dar care trebuie autorizate potrivit Legii nr. 209/2016. Potrivit art. 23 din Directiva 2008/98/CE, orice unitate sau întreprindere care intenționează să efectueze operațiuni de tratare a deșeurilor trebuie să obțină o autorizație. Noțiunea de tratare cuprinde operațiunile de valorificare și eliminare, inclusiv pregătirea prealabilă valorificării sau eliminării. În același timp, art. 26 din Directiva 2008/98/CE permite aplicarea unui regim de înregistrare pentru colecții și transportatorii profesioniști, comercianți și brokeri, atunci când aceștia nu sunt supuși

	d) sistemele colective care organizează implementarea responsabilității extinse a producătorului – autorizația pentru implementarea responsabilității extinse a producătorului, eliberată în condițiile prezentei legi și ale actelor normative speciale aplicabile fluxurilor respective de produse și deșeuri.” Se propune completarea alin. (1) cu următorul enunț: „Activitățile de colectare, transportare, comercializare sau brokeraj de deșeuri și stocarea preliminară efectuată în cadrul colectării nu sunt supuse autorizației prevăzute la lit. c) dacă nu includ operațiuni de tratare, fără a aduce atingere obligației de înregistrare și cerințelor speciale aplicabile deșeurilor periculoase și fluxurilor specifice de deșeuri.” Se propune revizuirea anexei nr. 3¹ tabelul 1 prin introducerea, pentru fiecare activitate, a unor coloane distincte privind: • codul operațiunii R sau D; • tipul deșeurilor; • capacitatea sau pragul aplicabil; • actul permisiv necesar; • autoritatea emitentă; • situațiile în care este suficientă înregistrarea.	autorizării. Prin urmare, colectarea, transportarea, stocarea preliminară și intermedierea nu trebuie asimilate automat tratării. Autorizația pentru gestionarea deșeurilor ar putea fi aplicată, cu titlu de exemplu: • instalațiilor mici de compostare care nu intră în anexele Legii nr. 227/2022; • sortării, balotării, mărunțirii sau altor operațiuni R12/D13/D14 realizate în instalații de capacitate redusă; • reciclării la scară redusă a hârtiei, plasticului, sticlei, metalelor sau deșeurilor din construcții, dacă activitatea nu este prevăzută în anexele Legii nr. 227/2022; • pregătirii pentru reutilizare a echipamentelor electrice, componentelor auto, mobilei sau altor produse care au dobândit statutul de deșeu; • dezmembrării și demontării deșeurilor în instalații care nu intră în anexele Legii nr. 227/2022; • stocării deșeurilor ca operațiune R13 sau D15, distinctă de stocarea preliminară efectuată în cadrul colectării. Lista trebuie să fie stabilită expres în lege sau în anexa acesteia. Operatorul nu trebuie obligat să determine exclusiv prin interpretare dacă activitatea sa necesită autorizație integrată, autorizație de mediu, autorizație pentru gestionarea deșeurilor sau numai înregistrare. Această delimitare previne atât apariția unui vid de autorizare pentru instalațiile aflate sub pragurile Legii nr. 227/2022, cât și obligarea nejustificată a unor activități de colectare, transportare sau intermediere să obțină o autorizație destinată operațiunilor de tratare. De asemenea, „Autorizația de mediu” este un act permisiv reglementat de Legea nr. 227/2022 pentru exploatarea instalațiilor și desfășurarea activităților prevăzute în anexa nr. 2 la legea respectivă. Sistemul colectiv REP nu este, prin simpla sa calitate, o instalație de tratare a deșeurilor. Sistemul colectiv organizează și finanțează îndeplinirea obligațiilor producătorilor, contractează operatori, asigură raportarea,
--	--	---

		trasabilitatea, informarea și realizarea obiectivelor. De aceea, actul său permisiv trebuie să aibă o denumire și un obiect distinct: „autorizația pentru implementarea responsabilității extinse a producătorului”. Separarea autorizației REP de autorizațiile operatorilor de deșeuri evită interpretarea că sistemul colectiv poate efectua automat colectarea, stocarea sau tratarea deșeurilor fără actele permise corespunzătoare. Denumirea noului act permisiv trebuie introdusă și în Nomenclatorul actelor permise anexat la Legea nr. 160/2011.
	Se propune la alin. (3) lit. j) următorul text: „j) descrierea metodei aplicate pentru fiecare operațiune de valorificare sau eliminare, identificată prin codurile corespunzătoare din anexele nr. 1 și nr. 2, inclusiv modul de gestionare și destinația deșeurilor și reziduurilor rezultate din funcționarea instalației;”.	Propunerea Ministerului este justificată, dar trebuie completată prin indicarea codurilor operațiunilor R și D. Autorizația trebuie să identifice operațiunile efectiv realizate, nu numai denumirea generică a metodei. De exemplu, sortarea și mărunțirea pot constitui operațiuni R12, stocarea înaintea valorificării – R13, iar stocarea înaintea eliminării – D15. Trebuie stabilită și destinația deșeurilor sau reziduurilor rezultate din instalație, pentru a asigura trasabilitatea întregului flux și pentru a evita situația în care autorizația reglementează numai deșeurile recepționate, nu și pe cele generate în urma tratării.
	La alin. (4), se propune textul „lit. a) și b) din prezentul alineat” se substituie cu textul „alin. (1) lit. a) și b)”.	Trimiterea actuală este eronată, întrucât literele a) și b) ale alin. (4) nu identifică activitățile pentru care se solicită autorizația, ci documentele suplimentare. Activitățile sunt enumerate la alin. (1).
	Se propune reformularea integrală a alin. (10), nu doar introducerea și excluderea mecanică a unor cuvinte. Textul trebuie să precizeze că autorizația se acordă sistemului colectiv pentru organizarea implementării REP și nu pentru efectuarea nemijlocită a tuturor operațiunilor de gestionare a deșeurilor. În ceea ce privește înlocuirea sintagmei „plan de operare pentru perioada preconizată de valabilitate a autorizației” cu termenul „operațional”, se propune utilizarea sintagmei: „plan operațional și financiar pentru întreaga perioadă de valabilitate solicitată a autorizației”. În acest sens, se propune următorul text:	Simpla înlocuire a sintagmei „plan de operare pentru perioada preconizată de valabilitate a autorizației” cu termenul „operațional” nu este suficientă. Planul trebuie să acopere întreaga perioadă de valabilitate solicitată și să permită Agenției de Mediu să verifice dacă sistemul colectiv dispune de: • infrastructură și operatori contractați; • capacități suficiente de tratare; • resurse financiare; • mecanisme de trasabilitate; • măsuri pentru realizarea obiectivelor; • soluții pentru continuitatea activității.

	„(10) Pentru obținerea autorizației pentru implementarea responsabilității extinse a producătorului, sistemul colectiv prezintă: a) actul constitutiv, statutul și lista producătorilor membri; b) categoriile de produse și deșeuri pentru care solicită autorizarea; c) planul operațional și financiar pentru întreaga perioadă de valabilitate solicitată a autorizației, care cuprinde cel puțin: cantitățile estimate de produse plasate pe piață și de deșeuri care urmează să fie gestionate; 2. obiectivele anuale aplicabile și măsurile prin care acestea vor fi realizate; 3. modul de asigurare a acoperirii teritoriale și accesul deținătorilor de deșeuri la infrastructura de colectare; 4. rețeaua de colectare și operatorii autorizați sau înregistrați care urmează să presteze serviciile de colectare, transportare, stocare și tratare; 5. capacitățile de tratare contractate sau planificate și măsurile pentru asigurarea continuității gestionării deșeurilor; 6. mecanismul de trasabilitate și de verificare a cantităților colectate și tratate; 7. bugetul estimativ, metodologia de stabilire a contribuțiilor producătorilor și măsurile de asigurare a capacității financiare; 8. măsurile de informare și sensibilizare; 9. mecanismele de control intern, audit și prevenire a conflictelor de interese; d) documentele care demonstrează capacitatea tehnică, organizatorică și financiară necesară implementării planului; e) la prelungirea autorizației, raportul de audit pentru perioada anterioară și informațiile privind realizarea obiectivelor stabilite.”	Cerințele esențiale trebuie stabilite prin lege. Prin regulament pot fi aprobate formularul și nivelul de detalieri, dar nu trebuie introduse documente și condiții suplimentare fără temei legal. În ansamblu, pct. 30 al proiectului de Lege nu trebuie promovat în forma actuală. Modificările afectează elemente esențiale ale autorizării, iar Legea nr. 100/2017 impune ca procedura, actele necesare, competențele autorităților și efectele juridice să fie reglementate clar, coerent și previzibil.
Articolul 29. Aspectele pecuniare	Se propune expunerea articolului 29 în următoarea redacție: „Articolul 29. Suportarea costurilor gestionării deșeurilor	Redacția propusă de Ministerul Mediului pentru art. 29 nu oferă un cadru suficient de clar, previzibil și coerent privind suportarea costurilor gestionării deșeurilor. Articolul trebuie să stabilească nu

	(1) În conformitate cu principiul «poluatorul plătește», costurile necesare și justificate ale gestionării deșeurilor, inclusiv costurile aferente infrastructurii necesare și exploatarea acesteia, sunt suportate de producătorul inițial al deșeurilor sau, după caz, de deținătorul actual ori deținătorul anterior al acestora, în condițiile prezentei legi. (2) Repartizarea costurilor între producătorul inițial și deținătorii succesivi se efectuează în funcție de obligațiile stabilite prin lege, de condițiile transferului documentat al deșeurilor, de obligațiile contractuale asumate în limitele permise de lege și de contribuția fiecărei persoane la generarea sau gestionarea neconformă a deșeurilor. Simpla deținere anterioară a deșeurilor nu atrage, prin ea însăși, răspunderea solidară sau nelimitată pentru întregul lanț de gestionare. Transferul deșeurilor nu produce exonerarea de răspundere decât în cazurile și în condițiile prevăzute expres de lege. (3) Pentru deșeurile provenite din produse supuse responsabilității extinse a producătorului, costurile sunt suportate de producători, individual sau prin intermediul sistemelor colective, în limitele și în condițiile stabilite la art. 12 și prin actele normative speciale aplicabile fiecărui flux de produse și deșeuri. Aderarea la un sistem colectiv nu obligă producătorul să finanțeze separat aceleași operațiuni, dar nu îl exonerează de răspundere pentru cantitățile nedeclarate, perioadele anterioare aderării, produsele care nu fac obiectul contractului, informațiile false sau incomplete furnizate sistemului și obligațiile care, potrivit legii, nu pot fi transferate. Sistemul colectiv răspunde pentru propriile acțiuni sau omisiuni, inclusiv pentru modificarea, omiterea ori raportarea necorespunzătoare a datelor, pentru neîndeplinirea obligațiilor legale de verificare sau pentru contribuția sa la raportarea neconformă.	numai persoanele care pot fi obligate să suporte costurile, ci și categoriile de costuri eligibile, criteriile de repartizare a acestora, raportul dintre regimul general și responsabilitatea extinsă a producătorului, condițiile de determinare a costului net și garanțiile împotriva dublei finanțări. 1. Titlul articolului trebuie să reflecte obiectul reglementării Titlul „Aspectele pecuniare” este prea general și nu permite identificarea obiectului concret al normei. Articolul reglementează suportarea și recuperarea costurilor gestionării deșeurilor, inclusiv în cadrul sistemelor de responsabilitate extinsă a producătorului. Se recomandă titlul „Suportarea costurilor gestionării deșeurilor”, care corespunde terminologiei art. 14 „Costs” din Directiva 2008/98/CE și descrie exact obiectul articolului. Această modificare ține de tehnica legislativă națională și nu este impusă textual de directivă, dar este necesară pentru claritatea și previzibilitatea normei. 2. Noțiunea de „costuri operaționale” este insuficientă Proiectul utilizează noțiunea de „costuri operaționale”, fără să o definească și fără să precizeze dacă aceasta cuprinde numai cheltuielile curente sau și costurile infrastructurii necesare. În lipsa unei delimitări, pot apărea interpretări diferite cu privire la includerea: – colectării separate și transportului; – sortării și stocării; – pregătirii pentru reutilizare, reciclării, valorificării și eliminării; – infrastructurii și amortizării acesteia; – informării utilizatorilor finali; – evidenței, raportării și trasabilității; – monitorizării; – cheltuielilor administrative. Art. 14 alin. (1) din Directiva 2008/98/CE, în forma modificată prin Directiva (UE) 2018/851, prevede expres că, în conformitate cu principiul „poluatorul plătește”, costurile gestionării deșeurilor, inclusiv costurile infrastructurii necesare și ale exploatarea acesteia,
--	--	---

	(4) Costurile prevăzute la alin. (1) și (3) pot include, după caz: a) colectarea, inclusiv colectarea separată, și transportul deșeurilor; b) sortarea și stocarea deșeurilor; c) tratarea deșeurilor, inclusiv pregătirea pentru reutilizare, reciclarea, alte operațiuni de valorificare și eliminarea; d) cota-parte aferentă infrastructurii necesare și exploatării acesteia, determinată proporțional cu cantitățile și tipurile de deșeuri gestionate, capacitatea efectiv utilizată și perioada de utilizare; e) informarea deținătorilor de deșeuri și a utilizatorilor finali; f) ținerea evidenței, raportarea și asigurarea trasabilității deșeurilor; g) monitorizarea prevăzută de lege sau de autorizația de mediu; h) alte activități necesare îndeplinirii obligațiilor legale, dacă sunt justificate, verificabile și direct legate de fluxul de deșeuri gestionat. (5) În cazul responsabilității extinse a producătorului, contribuțiile financiare acoperă categoriile de costuri și se determină în condițiile art. 12 alin. (2¹)–(2³) și ale actelor normative speciale aplicabile fluxului respectiv. Suplimentar veniturilor care se iau în considerare potrivit art. 12 alin. (2¹) lit. a), la determinarea costului net se deduc finanțările publice, granturile și alte finanțări primite pentru aceleași activități, precum și sumele recuperate prin tarifele serviciilor publice de gestionare a deșeurilor, în măsura în care acestea acoperă aceleași operațiuni și cantități. Același cost nu poate fi recuperat de două ori de la producători, consumatori, autorități publice ori prin tarife, taxe, contribuții de responsabilitate extinsă a producătorului, mijloace ale Fondului Național pentru Mediu, granturi sau alte surse de finanțare. (6) Costurile se achită în baza contractelor încheiate între persoanele cărora le revin obligațiile de finanțare și operatorii	sunt suportate de producătorul inițial al deșeurilor sau de deținătorii actuali ori anteriori. Prin urmare, includerea infrastructurii necesare rezultă direct din directivă. Totuși, directiva nu stabilește modul concret de repartizare a costului infrastructurii între operatori, producători, sisteme colective și autorități publice. Acest aspect trebuie reglementat la nivel național. Pentru a preveni transferarea integrală și nejustificată a costului unei instalații asupra unui singur producător sau sistem colectiv, se propune ca numai cota-parte aferentă utilizării efective să poată fi luată în calcul. Repartizarea trebuie realizată proporțional cu tipurile și cantitățile de deșeuri gestionate, capacitatea efectiv utilizată și perioada de utilizare sau de amortizare. Includerea infrastructurii în lista generală a costurilor nu trebuie interpretată ca temei pentru transferarea automată asupra sistemelor REP a tuturor investițiilor realizate de operatorii municipali sau privați. 3. Trebuie delimitată răspunderea producătorului inițial și a deținătorilor succesivi Proiectul enumeră producătorul inițial, deținătorul actual și deținătorul anterior, dar nu stabilește în ce situație suportă costurile fiecare dintre acestea. Art. 14 din Directiva 2008/98/CE permite ca respectivele costuri să fie suportate de producătorul inițial ori de deținătorii actuali sau anteriori. Directiva nu instituie însă o răspundere solidară automată și nelimitată a tuturor persoanelor care au deținut succesiv deșeurile. Totodată, art. 15 alin. (2) din directivă prevede că transferul deșeurilor pentru tratare preliminară nu exonerează, ca regulă generală, producătorul inițial sau deținătorul de responsabilitate pentru efectuarea unei operațiuni complete de valorificare sau eliminare. Același articol permite statelor să stabilească situațiile în care: – producătorul inițial păstrează responsabilitatea pentru întregul lanț; – responsabilitatea se împarte între actorii lanțului; – responsabilitatea poate fi delegată, în condițiile stabilite de lege. Prin urmare, directiva lasă statului o marjă de reglementare, dar impune ca responsabilitatea să nu dispară automat prin simpla predare
--	--	---

	autorizați pentru gestionarea deșeurilor ori, după caz, între producători și sistemele colective. Contractele trebuie să permită verificarea serviciilor efectiv prestate, a cantităților și tipurilor de deșeuri gestionate, a operațiunilor efectuate, a perioadei și locului de stocare, a transferurilor dintre operatori și a destinației finale a deșeurilor. Încheierea contractului nu transferă răspunderea stabilită prin lege decât în cazurile și în condițiile prevăzute expres de aceasta. (7) Costurile analizelor, monitorizării și verificărilor care, potrivit legii sau autorizației de mediu, revin operatorului ori deținătorului deșeurilor sunt suportate de persoana a căreia îi revine obligația respectivă. Costurile activităților obișnuite de control de stat sunt suportate din bugetul autorității competente. Costurile analizelor sau verificărilor suplimentare pot fi recuperate de la persoana controlată numai dacă: a) analiza sau verificarea a fost necesară pentru constatarea neconformității; b) neconformitatea a fost confirmată; c) recuperarea costurilor este prevăzută expres de lege. Recuperarea se dispune prin act administrativ motivat, care poate fi contestat în condițiile Codului administrativ. (8) În cazul deșeurilor abandonate ori gestionate necontrolat, persoana care a generat, a abandonat sau a gestionat necorespunzător deșeurile suportă costurile necesare și justificate ale identificării, colectării, transportului, stocării, tratării și eliminării deșeurilor, precum și costurile măsurilor de limitare și remediere a prejudiciului cauzat mediului. (9) Dacă persoana responsabilă nu poate fi identificată în timp util, intervenția necesară pentru înlăturarea deșeurilor și prevenirea ori limitarea riscurilor pentru mediu și sănătatea populației se finanțează provizoriu din bugetul autorității publice competente sau din alte surse prevăzute de lege,	către un intermediar sau către un operator care efectuează numai o tratare preliminară. Propunerea EBA urmărește utilizarea acestei marje de reglementare pentru a exclude interpretarea potrivit căreia simpla deținere anterioară generează, prin ea însăși, o răspundere solidară nelimitată. La repartizarea costurilor trebuie să fie luate în considerare: – obligațiile legale ale fiecărei persoane; – condițiile transferului documentat al deșeurilor; – valabilitatea și domeniul autorizației operatorului; – tipul și cantitatea deșeurilor predate; – obligațiile contractuale asumate în limitele permise de lege; – contribuția persoanei la generarea sau gestionarea neconformă a deșeurilor; – cunoașterea ori posibilitatea rezonabilă de a cunoaște existența unor încălcări. Această precizare trebuie corelată cu art. 18 și cu propunerile privind transferul documentat al deșeurilor către operatorul autorizat. 4. Regimul general trebuie separat de responsabilitatea extinsă a producătorului Art. 29 trebuie să conțină regula generală privind suportarea costurilor, iar art. 12 și actele normative speciale trebuie să stabilească obligațiile financiare aplicabile fiecărui flux REP. Art. 8a alin. (4) din Directiva 2008/98/CE stabilește categoriile minime de costuri care pot fi acoperite prin contribuțiile financiare ale producătorilor, și anume: – colectarea separată, transportul și tratarea ulterioară; – informarea deținătorilor de deșeuri; – colectarea datelor și raportarea; – alte costuri prevăzute de regimurile speciale aplicabile, în condițiile dreptului Uniunii. Art. 12 alin. (2¹)–(2³) din Legea nr. 209/2016 preia deja, în mare măsură, aceste cerințe. În consecință, art. 29 nu trebuie să reproducă aceleași reguli în formulări apropiate, dar neidentice, deoarece s-ar crea două regimuri paralele privind aceleași contribuții.
--	--	---

	inclusiv, dacă sunt întrunite condițiile stabilite de legislația aplicabilă, din Fondul Național pentru Mediu. Finanțarea provizorie nu înlătură dreptul de recuperare ulterioară a costurilor de la persoana responsabilă. (10) Proprietarul sau posesorul terenului pe care au fost abandonate deșeuri nu suportă costurile exclusiv în temeiul dreptului său asupra terenului. Acesta poate fi obligat să suporte costurile dacă autoritatea competentă constată că: a) a generat sau a abandonat deșeurile; b) a permis ori a acceptat în mod conștient abandonarea deșeurilor; c) a contribuit, prin acțiune sau omisiune culpabilă, la gestionarea neconformă a deșeurilor; d) după ce a luat cunoștință despre abandonarea deșeurilor, nu a îndeplinit obligațiile de prevenire, limitare sau informare prevăzute expres de lege. (11) Dacă persoana responsabilă este identificată ulterior, aceasta restituie costurile necesare, justificate și documentate suportate pentru identificarea sa, colectarea, transportul, stocarea, tratarea și eliminarea deșeurilor, precum și pentru limitarea și remedierea prejudiciului cauzat mediului. Recuperarea costurilor se dispune prin act administrativ motivat, cu respectarea dreptului persoanei vizate de a fi informată, de a prezenta explicații și probe și de a contesta actul în condițiile Codului administrativ. (12) Regulile privind determinarea costurilor aferente sistemelor de responsabilitate extinsă a producătorului se aprobă de Guvern, după consultarea actorilor vizati. Metodologia stabilește cel puțin: a) categoriile de costuri eligibile pentru fiecare flux; b) criteriile de necesitate, justificare, eficiență și proporționalitate a costurilor;	Soluția corectă este ca art. 29 să trimită expres la art. 12 și la actele normative speciale aplicabile fiecărui flux. Lista generală a costurilor de la art. 29 nu trebuie să constituie, prin ea însăși, temei pentru extinderea contribuțiilor REP. Pentru producători și sistemele colective pot fi luate în calcul numai costurile prevăzute de art. 12 și de reglementările aplicabile produselor și deșeurilor respective. 5. Efectul aderării la un sistem colectiv trebuie clarificat Producătorul care a aderat la un sistem colectiv și a achitat contribuțiile stabilite contractual nu trebuie obligat să contracteze și să finanțeze separat aceleași operațiuni pentru aceleași produse, cantități și perioade. Totuși, aderarea la un sistem colectiv nu trebuie să exoneraze producătorul pentru: – cantitățile de produse nedeclarate; – perioadele anterioare aderării; – produsele care nu fac obiectul contractului; – informațiile false sau incomplete transmise sistemului; – obligațiile care, potrivit legii, nu pot fi transferate. Art. 8a alin. (1) lit. a) din Directiva 2008/98/CE impune statelor să definească în mod clar rolurile și responsabilitățile tuturor actorilor implicați în sistemele REP, inclusiv producătorii, organizațiile care îndeplinesc obligațiile în numele acestora, operatorii publici sau privați și autoritățile locale. Directiva nu stabilește în detaliu efectele contractului dintre producător și sistemul colectiv. Delimitarea propusă reprezintă o măsură națională necesară pentru transpunerea efectivă a obligației de definire clară a rolurilor. 6. Răspunderea producătorului trebuie individualizată față de răspunderea sistemului colectiv Proiectul poate conduce la obligarea atât a producătorului, cât și a sistemului colectiv pentru aceeași cantitate de produse subdeclarată. Producătorul trebuie să răspundă, în primul rând, pentru corectitudinea datelor privind produsele pe care le plasează pe piață. Sistemul colectiv
--	--	---

	c) veniturile, finanțările și celelalte sume care trebuie luate în considerare la determinarea costului net; d) regulile de repartizare a costurilor între sistemele de responsabilitate extinsă a producătorului și serviciile publice de gestionare a deșeurilor; e) modul de repartizare și amortizare a costurilor infrastructurii utilizate pentru mai multe fluxuri de deșeuri; f) documentele justificative și cerințele privind verificarea cantităților și serviciilor prestate; g) mecanismele de prevenire a dublei finanțări și a dublei contabilizări; h) procedurile de reconciliere a datelor, audit și corectare a erorilor; i) consultarea actorilor vizați și publicarea informațiilor relevante, cu respectarea cerințelor privind protecția informațiilor confidențiale. Metodologia nu poate extinde categoriile de costuri și obligațiile financiare stabilite prin lege.” AMENDAMENTE DE CORELARE 1. Articolul 12 alineatul (2¹) litera a) Se propune substituirea sintagmei „taxele de depozitare nerevendicate” cu sintagma „depozitele nerevendicate”. Noțiunea de „depozit” reprezintă suma rambursabilă achitată la cumpărarea produsului ambalat și nu constituie o taxă. 2. Articolul 12 alineatul (2³) Se propune următoarea redacție: „(2³) Contribuțiile financiare prevăzute la alin. (2¹) nu depășesc costurile necesare și justificate pentru furnizarea serviciilor de gestionare a deșeurilor într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor. Costurile se determină în mod transparent, pe baza unor date verificabile și cu consultarea actorilor vizați din cadrul fluxului respectiv, inclusiv a producătorilor, sistemelor colective, operatorilor autorizați, autorităților	nu are acces general și direct la evidențele contabile, fiscale și vamale ale fiecărui membru și nu trebuie să răspundă automat pentru informațiile false furnizate exclusiv de acesta. Sistemul colectiv trebuie însă să răspundă pentru propriile acțiuni sau omisiuni, inclusiv dacă: – modifică ori omite datele primite; – raportează cantități de deșeuri care nu au fost gestionate efectiv; – acceptă ori utilizează documente evident necorespunzătoare; – nu îndeplinește obligațiile legale de control intern și audit; – contribuie la dubla contabilizare sau la raportarea neconformă; – a cunoscut ori trebuia în mod rezonabil să cunoască existența neconcordanțelor. Art. 8a alin. (3) din directivă impune organizațiilor care implementează obligațiile REP să instituie mecanisme adecvate de autocontrol, susținute, după caz, prin audituri independente, pentru verificarea gestiunii financiare și a calității datelor raportate. Prin urmare, directiva justifică răspunderea sistemului pentru propriul mecanism de raportare și control, dar nu impune răspunderea automată a sistemului pentru orice informație falsă furnizată de producător. Aceeași cantitate nu poate genera recuperarea cumulativă a aceluiași cost atât de la producător, cât și de la sistemul colectiv. 7. Este necesară determinarea costului net O preocupare centrală a mediului de afaceri vizează prevenirea dublei finanțări și determinarea costului net. Art. 8a alin. (4) lit. a) din Directiva 2008/98/CE prevede că, la determinarea contribuțiilor producătorilor, trebuie luate în considerare veniturile provenite din: – reutilizare; – vânzarea materiilor prime secundare; – depozitele nerevendicate. Art. 12 din Legea nr. 209/2016 reglementează deja parțial aceste deduceri pentru sistemele REP. Din acest motiv, nu este necesară repetarea lor integrală la art. 29. Este necesară însă o trimitere expresă
--	---	--

	administrației publice locale și, după caz, a administratorului sistemului de depozit.” 3. Articolul 54^a alineatul (12) Se propune următoarea redacție: „(12) Veniturile înregistrate de administratorul sistemului de depozit, inclusiv depozitele nerevendicate și veniturile obținute din valorificarea materialelor colectate, se utilizează exclusiv pentru finanțarea funcționării și creșterea eficienței sistemului și se iau integral în considerare la determinarea necesarului net de finanțare și a contribuțiilor datorate de producători. Administratorul evidențiază separat și publică anual cuantumul acestor venituri, costurile eligibile ale sistemului, modul de utilizare a veniturilor, necesarul net de finanțare și contribuțiile datorate de producători, cu respectarea legislației privind protecția informațiilor confidențiale.” 4. Articolul 65 alineatul (3) Se propune ca trimiterea finală „conform prevederilor art. 29” să fie substituită cu trimiterea „în condițiile art. 29 alin. (8)–(11)”.	la art. 12 și completarea regimului cu sursele de finanțare care nu sunt reglementate suficient. La determinarea costului net trebuie deduse și: – finanțările publice; – granturile și finanțările externe; – sumele achitate din Fondul Național pentru Mediu; – sumele recuperate prin tarifele serviciilor publice; – alte venituri obținute pentru aceleași activități. Deducerea trebuie aplicată numai în măsura în care sursele respective acoperă aceleași operațiuni, cantități și perioade. De exemplu, dacă serviciul de colectare și transport al unei anumite cantități de deșuri de ambalaje a fost deja achitat integral prin tariful serviciului municipal, același cost nu poate fi solicitat integral și sistemului colectiv. Sistemul colectiv poate suporta numai costul net rămas neacoperit și justificat prin documente. Directiva impune luarea în considerare a veniturilor, dar nu reglementează în detaliu raportul dintre contribuțiile REP, tarifele municipale, granturi și bugetele publice. Interdicția expresă a dublei recuperări constituie, prin urmare, o garanție națională suplimentară necesară. 8. Depozitele nerevendicate trebuie luate în considerare la stabilirea necesarului net Art. 8a alin. (4) lit. a) impune luarea în considerare a depozitelor nerevendicate la determinarea contribuțiilor producătorilor. Această cerință nu este incompatibilă cu utilizarea exclusivă a depozitelor nerevendicate pentru funcționarea sistemului de depozit. Cele două efecte sunt complementare. Dacă veniturile din depozitele nerevendicate sunt utilizate pentru acoperirea costurilor sistemului, ele reduc necesarul financiar care trebuie acoperit prin contribuțiile producătorilor. Prin urmare, nu numai eventualul excedent, ci întregul cuantum al veniturilor sistemului trebuie luat în considerare la calcularea necesarului net. Aceasta nu înseamnă restituirea depozitelor nerevendicate producătorilor, ci utilizarea lor pentru finanțarea
--	--	---

		sistemului înainte de stabilirea contribuției reziduale datorate de producători. Administratorul sistemului trebuie să evidențieze separat și să publice anual: – depozitele încasate; – depozitele rambursate; – depozitele nerevendicate; – veniturile din valorificarea materialelor; – costurile eligibile; – necesarul net de finanțare; – contribuțiile datorate de producători; – modul de utilizare a veniturilor. Aceste cerințe dezvoltă principiile transparenței și costului net din directivă. Modul concret de raportare și publicare reprezintă o soluție națională. 9. Costurile trebuie să fie necesare, eficiente, justificate și verificabile Art. 8a alin. (4) lit. c) din Directiva 2008/98/CE prevede că respectivele contribuții nu trebuie să depășească costurile necesare pentru furnizarea serviciilor de gestionare a deșeurilor într-un mod eficient din punctul de vedere al costurilor. Prin urmare, nu orice cost declarat de un operator, sistem colectiv sau autoritate publică poate fi transferat producătorului. Costurile trebuie să fie: – necesare pentru îndeplinirea unei obligații legale; – direct legate de fluxul de produse și deșeuri; – proporționale cu cantitățile efectiv gestionate; – fundamentate prin contracte, facturi și documente de trasabilitate; – eficiente în raport cu serviciul prestat; – diminuate cu veniturile și finanțările aferente acelorași activități. O metodologie bazată exclusiv pe media costurilor raportate de sistemele colective poate recompensa ineficiența și poate dezavantaja sistemele care funcționează cu costuri mai reduse. Metodologia trebuie
--	--	--

		să permită verificarea necesității și eficienței costurilor, nu simpla preluare a valorilor declarate. 10. Raporturile contractuale și trasabilitatea trebuie reglementate expres Proiectul prevede acoperirea costurilor în baza contractelor, dar nu stabilește cerințele minime ale acestora. Contractele trebuie să permită verificarea: – serviciilor efectiv prestate; – codurilor și tipurilor deșeurilor; – cantităților gestionate; – locului și perioadei de stocare; – operațiunilor efectuate; – transferurilor dintre operatori; – pierderilor tehnologice; – instalației și destinației finale; – documentelor care confirmă reciclarea, valorificarea sau eliminarea. Art. 8a din directivă impune definirea clară a rolurilor și existența unor mecanisme de autocontrol și raportare fiabilă. Directiva nu stabilește însă conținutul concret al contractelor. Cerințele propuse reprezintă o măsură națională pentru asigurarea trasabilității și verificarea costurilor. Contractul nu trebuie să permită transferarea unor obligații legale care, potrivit legii, revin direct producătorului, sistemului colectiv sau operatorului autorizat. 11. Costurile analizelor și controalelor trebuie repartizate în funcție de obligația legală Textul proiectului pune cheltuielile aferente analizelor, monitorizării și verificării datelor în sarcina deținătorului actual, fără să distingă între: – monitorizarea proprie obligatorie a operatorului; – analizele necesare clasificării deșeurilor; – verificările contractuale ale sistemului colectiv; – activitățile obișnuite de control de stat; – analizele suplimentare determinate de constatarea unei neconformități.
--	--	---

		Art. 8a alin. (5) din Directiva 2008/98/CE obligă statele să instituie un cadru adecvat de monitorizare și control. Directiva nu stabilește însă că operatorii trebuie să suporte costurile obișnuite ale controlului de stat. Prin urmare, costurile activităților obișnuite de control trebuie suportate din bugetul autorității competente. Costurile analizelor suplimentare pot fi recuperate de la persoana controlată numai dacă: – analiza a fost necesară pentru constatarea neconformității; – neconformitatea a fost confirmată; – recuperarea este prevăzută expres de lege; – suma este justificată și documentată. Regula privind actul administrativ motivat și dreptul de contestare nu rezultă expres din Directiva 2008/98/CE, ci din cerințele legislației naționale privind controlul de stat și procedura administrativă. 12. Proprietarul terenului nu trebuie obligat automat pentru deșeurile abandonate Proiectul prevede că, atunci când producătorul inițial nu este identificat, cheltuielile sunt suportate de „actualii deținători”. Această formulare poate conduce la obligarea proprietarului sau posesorului terenului, chiar dacă deșeurile au fost abandonate fără știrea și acordul său. Art. 14 din Directiva 2008/98/CE consacră principiul „poluatorul plătește”. Noțiunea de deținător al deșeurilor include persoana aflată în posesia deșeurilor, însă dreptul de proprietate asupra terenului nu trebuie să constituie, prin el însuși, dovada că proprietarul a generat, a abandonat sau a acceptat deșeurile. Directiva nu conține o exonerare expresă a proprietarului terenului. Regula propusă reprezintă o clarificare națională necesară pentru evitarea transformării victimei abandonării într-un plătitor automat. Proprietarul sau posesorul poate răspunde dacă autoritatea demonstrează că acesta: – a generat ori a abandonat deșeurile; – a permis sau a acceptat în mod conștient abandonarea; – a contribuit printr-o acțiune sau omisiune culpabilă;
--	--	---

		– nu a îndeplinit obligațiile exprese de prevenire, limitare sau informare după ce a aflat despre abandonare. 13. Intervenția publică pentru deșeurile abandonate trebuie să fie provizorie Dacă persoana responsabilă nu poate fi identificată imediat, înlăturarea deșeurilor nu poate fi amânată atunci când există riscuri pentru mediu sau sănătatea populației. Intervenția trebuie finanțată provizoriu din bugetul autorității competente sau din alte surse prevăzute de lege. Finanțarea publică nu înlătură dreptul de recuperare ulterioară a costurilor de la persoana responsabilă. Gestionarea deșeurilor se încadrează în domeniile generale care pot beneficia de finanțare din Fondul Național pentru Mediu. Totuși, directiva nu impune utilizarea acestui fond, iar eligibilitatea generală nu transformă FNM într-o sursă automată pentru fiecare intervenție. De aceea, referirea la FNM trebuie condiționată de existența unui temei și a unei proceduri prevăzute de legislația bugetară și de reglementările privind administrarea Fondului. 14. Metodologia trebuie aprobată de Guvern, după consultarea actorilor vizați Art. 8a alin. (4) lit. c) din Directiva 2008/98/CE prevede că respectivele costuri trebuie stabilite transparent între actorii vizați. Această prevedere nu interzice aprobarea unei metodologii obligatorii de către stat și nu presupune că fiecare actor dispune de un drept de veto. Statul poate stabili reguli unitare, cu condiția ca acestea să fie transparente, obiective și bazate pe date verificabile. Problema alin. (4²) propus de Minister constă în faptul că Agenția de Mediu ar urma: – să primească raportările; – să verifice datele; – să elaboreze metodologia; – să aprobe metodologia; – să publice costurile; – să participe la constatarea diferențelor și individualizarea obligațiilor.
--	--	--

		Elementele esențiale ale obligației financiare trebuie stabilite prin lege. Metodologia tehnică trebuie aprobată de Guvern, după consultarea producătorilor, sistemelor colective, operatorilor autorizați, autorităților administrației publice locale și, după caz, a administratorului sistemului de depozit. Aprobarea metodologiei de către Guvern nu este cerută expres de Directiva 2008/98/CE. Aceasta reprezintă o soluție națională justificată de efectul metodologiei asupra cuantumului obligațiilor financiare și de necesitatea separării funcțiilor de reglementare, verificare și aplicare. Metodologia nu poate: – institui costuri noi; – extinde categoriile de persoane obligate; – modifica baza de calcul stabilită prin lege; – institui sancțiuni sau obligații financiare suplimentare; – produce efecte pentru perioade anterioare intrării sale în vigoare. 15. Alin. (4¹) și (4²) nu pot fi susținute în forma propusă Art. 8a alin. (5) din Directiva 2008/98/CE obligă statele să asigure un cadru adecvat de monitorizare și aplicare și să garanteze raportarea unor date fiabile. Directiva nu impune însă contribuțiile financiare către Fondul Național pentru Mediu propuse la alin. (4¹), nu stabilește cuantumul lor și nu cere aplicarea cumulativă a unei asemenea plăți și a sancțiunii contravenționale. Mecanismul propus de Minister reprezintă o opțiune națională. Tocmai de aceea, toate elementele sale esențiale trebuie stabilite clar prin lege. Proiectul nu reglementează suficient: – natura juridică și scopul contribuției; – subiecții obligației; – baza și formula de calcul; – data de la care se aplică; – termenul de prescripție; – autoritatea care verifică și constată diferențele; – procedura de individualizare a obligației;
--	--	--

		– dreptul la informare și audiere; – termenul pentru corectarea erorilor; – procedura de contestare; – destinația mijloacelor; – raportul cu sancțiunile contravenționale; – raportul cu taxa pe produs și contribuțiile REP. Lit. a) permite calcularea plăților pentru cantități plasate pe piață înainte de intrarea în vigoare a noului mecanism financiar. Faptul că obligația de înregistrare exista anterior nu justifică aplicarea retroactivă a unei contribuții al cărei cuantum și mod de calcul nu existau la momentul plasării produselor pe piață. Lit. b) și c) pot conduce la obligarea producătorului și a sistemului colectiv pentru aceeași cantitate nedeclarată. Această soluție ar permite recuperarea de două ori a aceluiași cost și nu individualizează răspunderea fiecărui participant. Lit. d) tratează în mod similar situații juridice diferite: – eroarea materială; – raportarea tardivă; – neconcordanța fără efect asupra obiectivelor; – neglijența; – utilizarea unor documente false; – raportarea intenționată a unor operațiuni inexistente. Consecințele trebuie să fie proporționale cu gravitatea faptei, cantitatea afectată, durata, efectele produse, gradul de culpă și conduita persoanei după constatarea neconformității. În forma actuală, alin. (4¹) și (4²) nu pot fi susținute. Acestea trebuie fie eliminate până la elaborarea unui mecanism complet, fie reformulate substanțial, cu reglementarea prin lege a elementelor esențiale și a garanțiilor procedurale. Dacă se optează pentru menținerea temporară a alin. (4¹) în vigoare, trebuie precizat că această soluție păstrează inclusiv plata actuală pentru diferența dintre obiectivele anuale și cantitățile efectiv gestionate. Menținerea textului actual nu poate fi prezentată simultan ca determinând dispariția răspunderii pentru neatingerea obiectivelor.
--	--	---

		Redacția propusă de EBA nu urmărește exonerarea producătorilor, sistemelor colective sau operatorilor autorizați de obligațiile care le revin. Scopul amendamentelor este instituirea unui mecanism în care: – costurile sunt necesare, eficiente, justificate și verificabile; – răspunderea este individualizată; – transferul deșeurilor și aderarea la sistemul colectiv produc numai efectele prevăzute de lege; – contribuțiile REP acoperă costul net; – veniturile și finanțările aferente acelorași activități sunt deduse; – același cost și aceeași cantitate nu sunt finanțate de două ori; – metodologia este transparentă și nu creează obligații noi; – controalele și obligațiile financiare sunt aplicate cu respectarea dreptului la audiere și contestare; – costurile deșeurilor abandonate sunt suportate, în final, de persoana care a generat sau a gestionat necorespunzător deșeurile. O asemenea redacție corespunde art. 8a, art. 14 și art. 15 din Directiva 2008/98/CE și completează cerințele europene prin garanții naționale necesare pentru claritatea, previzibilitatea și aplicarea uniformă a normei. Totodată, soluția propusă este conformă cu art. 54 alin. (1) lit. a), c) și d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, întrucât delimitează în mod clar subiecții obligației, categoriile de costuri și condițiile de suportare a acestora, exclude formulările echivoce și asigură utilizarea constantă și uniformă a terminologiei prevăzute de Legea nr. 209/2016 și de Directiva 2008/98/CE. Trimiterea expresă la art. 12 și la actele normative speciale aplicabile fiecărui flux corespunde, de asemenea, regulilor privind normele de trimitere prevăzute la art. 55 din Legea nr. 100/2017 și evită reproducerea aceleiași reglementări în formulări apropiate, dar neidentice, care ar putea genera suprapuneri, contradicții sau interpretări diferite.
--	--	--

Articolul 30. Controlalele	Se propune revizuirea pct. 33 din proiectul de lege și expunerea acestuia în următoarea redacție: „33. Articolul 30: 33.1. la alineatul (1), cuvântul «profesionale» se exclude; 33.2. la alineatul (2), cuvântul «Inspectarea» se substituie cu cuvântul «Controlul», iar cuvintele «se va referi» se substituie cu cuvintele «vizează cel puțin»; 33.3. la alineatul (3), cuvântul «inspectării» se substituie cu cuvântul «controlului»; 33.4. articolul se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: «(4) La planificarea controalelor, autoritatea competentă poate ține seama, ca unul dintre criteriile de evaluare a riscului, de înregistrarea valabilă a persoanei supuse controlului în Sistemul comunitar de management de mediu și audit (EMAS), prevăzut la art. 86⁷ din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului, dacă: a) înregistrarea acoperă amplasamentul și activitățile de gestionare a deșeurilor care urmează să fie supuse controlului; b) rezultatele auditului și declarația de mediu sunt actuale și accesibile autorității competente; c) nu există informații privind neconformități, incidente, reclamații întemeiate sau riscuri semnificative pentru mediu ori sănătatea populației. Înregistrarea EMAS poate fi luată în considerare la stabilirea frecvenței și complexității controlului, dar nu înlocuiește controlul de stat și nu limitează efectuarea controalelor planificate sau inopinate în cazurile prevăzute de lege.»»	Totuși, norma trebuie corelată cu art. 24, 25, 28, 32, 44 și 45, astfel încât să includă clar: • operatorii autorizați; • persoanele înregistrate; • instalațiile fixe și mobile; • transportatorii; • comercianții și brokerii; • sistemele individuale și colective, în limitele activităților desfășurate. Subiecții controlului trebuie indicați în mod complet Art. 30 alin. (1) trebuie corelat cu modificările prin care se introduc sau se reformulează noțiunile de comerciant, broker, operator regional, sistem individual și sistem colectiv. În special, trebuie clarificat dacă sistemele colective sunt supuse controlului în ceea ce privește: • evidența producătorilor membri; • cantitățile de produse plasate pe piață; • contribuțiile achitate; • cantitățile de deșeuri colectate și tratate; • trasabilitatea; • contractele cu operatorii; • prevenirea dublei raportări; • utilizarea mijloacelor financiare. Controlul unui sistem colectiv are un obiect diferit de controlul unei instalații de tratare și trebuie reglementat corespunzător.
Articolul 31. Competențele privind activitățile de control în domeniul gestionării deșeurilor	Se propune revizuirea și expunerea art. 31 alin. (1) în următoarea redacție: „(1) Inspectoratul pentru Protecția Mediului, inclusiv prin intermediul subdiviziunilor sale teritoriale, exercită controlul de stat în domeniul gestionării deșeurilor, în limitele competenței stabilite potrivit Legii nr. 131/2012 privind	Sintagma „exercită funcția de control”, propusă de Minister, este improprie. Inspectoratul nu exercită o funcție, ci controlul de stat, potrivit competențelor atribuite prin lege și prin regulamentul său de organizare și funcționare. Formula consacrată de Legea nr. 131/2012 este „exercită controlul de stat”.

	controlul de stat asupra activității de întreprinzător și cu respectarea procedurii prevăzute de aceasta. Controlul vizează respectarea prezentei legi, a actelor normative adoptate pentru punerea sa în aplicare și a condițiilor prevăzute în actele permissive. În urma controlului, Inspectoratul pentru Protecția Mediului dispune măsurile de conformare, cu indicarea termenului de executare, și constată contravențiile, aplicând sancțiunile în limitele competenței stabilite de Codul contravențional nr. 218/2008.”	Trimiterea la „cerințele legislației de mediu” omite Legea nr. 131/2012. Aceasta stabilește procedura de inițiere și desfășurare a controlului, limitele mandatului, obligația de consemnare, dreptul operatorului de a prezenta explicații și obiecții, obligația de motivare și dreptul de contestare. Omisiunea ei dintr-o normă de competență poate fi interpretată ca excludere a acestor garanții. Trimiterea vizează competența, nu numai procedura. Legea nr. 131/2012 stabilește lista organelor de control de stat și domeniile în care fiecare își exercită competența. O atribuire de competență prin legea sectorială, fără corespondent în acea listă, rămâne inaplicabilă. Ultima teză a fost ajustată la competența reală a Inspectoratului. Formula „aplică măsurile de răspundere prevăzute de lege” depășește cadrul legal: în materie contravențională Inspectoratul are calitatea de agent constator, iar răspunderea civilă și cea penală nu se aplică de o autoritate administrativă. Indicarea termenului de executare a măsurilor de conformare este, în schimb, o garanție pentru operator. Redacția Ministerului elimină, totodată, trimiterea la condițiile actelor permissive, prezentă în textul în vigoare. Restabilirea ei delimitează obiectul controlului și oferă operatorului criteriul în raport cu care este verificat.
	Se propune completarea art. 31 cu alineatul (1¹): „(1¹) În domeniul responsabilității extinse a producătorului, competențele se exercită după cum urmează: a) Inspectoratul pentru Protecția Mediului exercită controlul de stat asupra instalațiilor, operațiunilor de gestionare a deșeurilor și transportului acestora, inclusiv atunci când sunt efectuate de operatori contractați de sistemele individuale sau colective; b) Agenția de Mediu verifică, în cadrul procedurii de autorizare, al prelungirii acesteia și al raportării anuale prevăzute la art. 25 și art. 34, evidența producătorilor membri, cantitățile de	Sistemele colective nu operează, de regulă, instalații. Ele gestionează date, contracte și contribuții. Verificarea lor este documentară, iar autoritatea care dispune de informația necesară este Agenția de Mediu — cea care emite actul permisiv, primește planul operațional și financiar potrivit art. 25 alin. (10), examinează raportul de evaluare la prelungire potrivit art. 25 alin. (17) și (20) și primește raportările anuale potrivit art. 34. Calificarea acestei verificări este esențială. Ea nu constituie control de stat asupra activității de întreprinzător, ci verificare documentară în cadrul unei proceduri administrative pe care operatorul o inițiază el însuși. Calificată astfel, nu impune înscrierea Agenției de Mediu în

	produse declarate ca plasate pe piață, cantitățile de deșeuri colectate și tratate, contractele încheiate cu operatorii, trasabilitatea, prevenirea dublei raportări și realizarea obiectivelor; c) verificarea utilizării contribuțiilor financiare ale producătorilor se realizează în condițiile art. 12 alin. (2⁴).”	lista organelor de control prevăzută de Legea nr. 131/2012 și nu produce, pentru sistemul verificat, consecințele unui control de stat. Litera c) evită dublarea unui mecanism existent. Art. 12 alin. (2⁴) impune sistemelor colective instituirea cenzorului, întocmirea anuală a raportului privind activitatea financiară și auditarea externă o dată la 3 ani, raportul fiind prezentat „atât membrilor sistemului colectiv, cât și autorităților de control, la cerere”. Autoritățile au deja acces la rezultatul verificării financiare. Repartizarea corespunde art. 8a alin. (5) din Directiva 2008/98/CE, potrivit căruia statele membre instituie un cadru adecvat de monitorizare și de asigurare a respectării normelor, cu posibilitatea de a încredința supravegherea unei autorități publice existente. Este, totodată, consecința logică a poziției noastre privind art. 12¹: dacă respingem înființarea unui organism privat de supraveghere, trebuie să indicăm cine exercită supravegherea în locul lui. În absența acestei delimitări, obiectul verificării ar fi determinat de organul care o efectuează, iar sistemul colectiv ar putea fi supus simultan controlului tehnic al Inspectoratului, verificării documentare a Agenției și unui control financiar fără temei expres.
	Se propune ca alin. (2) să aibă următorul cuprins: „(2) Agenția Națională pentru Sănătate Publică, inclusiv prin intermediul subdiviziunilor sale teritoriale, exercită controlul de stat privind cerințele de gestionare a deșeurilor rezultate din activitățile medicale, în limitele competenței stabilite potrivit Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”	„Autoritățile teritoriale pentru sănătate publică” nu mai există ca autorități distincte. Prin Hotărârea Guvernului nr. 1090/2017 a fost înființată Agenția Națională pentru Sănătate Publică, prin reorganizarea, între altele, a centrelor teritoriale de sănătate publică, agenția devenind organul unic de control în domeniul sănătății publice. Norma desemnează, în prezent, o autoritate inexistentă. Noțiunea „monitorizare departamentală” nu are corespondent în Legea nr. 131/2012 și nu este definită în prezenta lege. Activitatea desfășurată de autoritatea sanitară față de operatorii economici care generează deșeuri medicale este control de stat și trebuie denumită ca atare,

		pentru ca operatorul să beneficieze de garanțiile procedurale corespunzătoare. Corectarea este de aceeași natură cu cea propusă la alin. (1): identificarea corectă a autorității competente și a naturii activității pe care aceasta o desfășoară.
	Se propune substituirea, la alin. (4), a textului „Autoritățile vamale” cu textul „Serviciul Vamal”.	Codul vamal nr. 95/2021 desemnează Serviciul Vamal ca autoritate vamală unică. Formula la plural corespunde structurii anterioare, cu birouri vamale având personalitate proprie. Inconsecvența este internă aceleiași legi. Art. 62 alin. (6) lit. b) și alin. (7) din Legea nr. 209/2016 utilizează deja denumirea corectă — „Serviciul Vamal” —, inclusiv pentru cooperarea cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului în materia transferurilor de deșeuri. Aceeași autoritate apare, așadar, sub două denumiri în același act normativ, contrar art. 54 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 100/2017. Amendamentul este pur terminologic și nu modifică nicio competență.
Articolul 32. Evidența deșeurilor	Se propune revizuirea și expunerea integrală a art. 32 alin. (1), pentru evitarea unei completări neclare, după cum urmează: „(1) Producătorii și deținătorii de deșeuri, operatorii care desfășoară activități de colectare, transport, stocare sau tratare a deșeurilor, operatorii serviciilor de gestionare a deșeurilor municipale, precum și comercianții și brokerii țin, potrivit activității desfășurate, o evidență cronologică care cuprinde cel puțin: a) cantitatea, natura, codul și originea deșeurilor; b) proprietățile periculoase, dacă este cazul; c) identitatea producătorului, deținătorului și a operatorului de la care au fost primite deșeurile; d) data primirii, colectării, transportului sau tratării; e) destinația deșeurilor; f) frecvența colectării și mijlocul de transport; g) instalația în care sunt tratate deșeurile;	Necesitatea evidențierii cantităților de produse și materiale rezultate din pregătirea pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare poate fi susținută. Totuși, completarea propusă este defectuoasă atât din punct de vedere gramatical, cât și normativ. Datele sistemelor colective trebuie să poată fi reconciliate cu cele ale operatorilor. Pentru fluxurile REP, evidența trebuie să permită compararea: • produselor plasate pe piață de producători; • deșeurilor colectate; • deșeurilor predate instalațiilor; • cantităților introduse în tratare; • materialelor efectiv reciclate; • reziduurilor eliminate; • cantităților exportate. Sistemul colectiv trebuie să primească de la operatorii contractați informațiile și documentele necesare demonstrării obiectivelor, dar nu

	h) metoda și codul operațiunii de tratare; i) cantitatea de deșeuri introdusă în fiecare operațiune de tratare; j) cantitatea de produse, materiale sau substanțe rezultată din pregătirea pentru reutilizare, reciclare ori alte operațiuni de valorificare; k) cantitatea și destinația deșeurilor sau reziduurilor rezultate din tratare; l) pierderile tehnologice și diferențele de masă, atunci când sunt relevante. Evidența cantităților prevăzute la lit. i)–l) se ține separat pentru fiecare tip de deșeu și pentru fiecare operațiune de tratare, astfel încât să fie asigurate trasabilitatea și prevenirea dublei contabilizări.”	trebuie să raporteze independent aceeași cantitate ca și cum ar fi efectuat operațiunea.
Articolul 33¹. Raportarea națională privind gestionarea deșeurilor și verificarea calității datelor	Se propune următoarea redacție: „Articolul 33¹. Raportarea națională privind gestionarea deșeurilor și verificarea calității datelor (1) Raportarea națională privind gestionarea deșeurilor se efectuează anual, pentru anul calendaristic precedent, pe baza datelor înregistrate și validate în Sistemul informațional automatizat «Managementul deșeurilor», în conformitate cu prezenta lege și cu metodologia aprobată de Guvern. (2) Raportarea națională are ca scop: a) monitorizarea implementării prezentei legi și a documentelor de politici în domeniul gestionării deșeurilor; b) evaluarea realizării obiectivelor prevăzute la art. 14 și în actele normative speciale aplicabile fluxurilor de deșeuri; c) verificarea îndeplinirii obligațiilor de responsabilitate extinsă a producătorului; d) elaborarea statisticilor naționale; e) îndeplinirea obligațiilor de raportare care revin Republicii Moldova potrivit tratatelor internaționale și, de la data aderării	Norma nu stabilește calendarul raportării Proiectul prevede numai că raportarea se realizează anual. Nu sunt indicate: termenul raportării de către operatori, perioada de validare, termenul pentru corectări, data consolidării definitive, termenul transmiterii către Ministerul Mediului, data publicării raportului național. Fără un calendar, autoritățile și persoanele raportoare nu pot determina momentul definitivării datelor și perioada pentru care acestea mai pot fi corectate. Trebuie delimitate colectarea, validarea, verificarea și controlul Proiectul atribuie Agenției de Mediu colectarea, validarea, consolidarea și verificarea datelor. Trebuie precizat că validarea administrativă a datelor nu reprezintă control de stat. Dacă sunt constatate indicii de raportare falsă, transferuri ilegale ori declararea unor operațiuni inexistente, Agenția trebuie să transmită informațiile Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Agenția nu trebuie să aplice măsuri specifice controlului de stat în lipsa unei competențe exprese.

	la Uniunea Europeană, potrivit dreptului Uniunii Europene aplicabil. (3) Agenția de Mediu asigură colectarea, validarea, reconcilierea și consolidarea datelor raportate în Sistemul informațional automatizat «Managementul deșeurilor». În procesul validării, Agenția de Mediu compară datele raportate de producători, sisteme individuale și colective, autorități publice locale, colectori, transportatori, comercianți, brokeri și operatorii instalațiilor de tratare. (4) Înaintea consolidării finale, Agenția de Mediu notifică persoanele raportoare cu privire la neconcordanțele identificate și acordă un termen de cel puțin 15 zile lucrătoare pentru prezentarea explicațiilor, documentelor justificative sau corectarea datelor. Corectarea datelor după expirarea termenului se efectuează în condițiile și potrivit procedurii stabilite de Guvern. (5) Datele consolidate se prezintă distinct cel puțin pentru: a) deșeurile generate; b) deșeurile colectate și deșeurile colectate separat; c) deșeurile pregătite pentru reutilizare; d) deșeurile reciclate; e) deșeurile utilizate pentru rambleiere; f) deșeurile supuse altor operațiuni de valorificare materială; g) deșeurile valorificate energetic; h) deșeurile eliminate, inclusiv prin incinerare fără valorificare energetică și prin depozitare; i) produsele supuse responsabilității extinse a producătorului plasate pe piață și deșeurile provenite din acestea; j) uleiurile plasate pe piață și uleiurile uzate colectate și tratate; k) deșeurile exportate, importate sau aflate în tranzit, după caz; l) reziduurile și pierderile rezultate din operațiunile de tratare. (6) Datele se raportează separat pentru fiecare tip de deșeu, operațiune de gestionare, flux REP și punct de măsurare stabilit prin metodologia aprobată de Guvern. Cantitățile se exprimă în	Persoanele raportoare trebuie să aibă dreptul de a explica și corecta neconcordanțele Proiectul nu reglementează o etapă contradictorie înaintea consolidării datelor. O diferență între raportările unui sistem colectiv și ale unui operator poate rezulta din: perioade de raportare diferite, utilizarea unor unități de măsură diferite, umiditate sau impurități, stocuri transferate între ani, erori materiale, respingerea unei cantități la instalația finală, utilizarea unor puncte de măsurare diferite. Înaintea calificării unei diferențe drept încălcare, persoanei raportoare trebuie să i se permită prezentarea explicațiilor și documentelor justificative. Trebuie stabilită o procedură de corectare a datelor SIA „Managementul deșeurilor” trebuie să păstreze: înregistrarea inițială; persoana care a efectuat modificarea; data modificării; motivul; documentele justificative; aprobarea sau validarea corectării. Nu trebuie permisă ștergerea datelor fără păstrarea istoricului modificărilor. Raportarea fluxurilor REP trebuie realizată separat Datele privind produsele supuse REP nu trebuie prezentate numai într-o categorie comună. Acestea trebuie raportate separat pentru fiecare flux și, după caz, pentru fiecare categorie de produs. Trebuie diferențiate: cantitățile plasate pe piață, cantitățile colectate, cantitățile tratate, cantitățile reciclate, cantitățile valorificate, cantitățile eliminate, stocurile, exporturile, cantitățile respinse. Datele sistemelor colective trebuie reconciliate cu datele operatorilor Sistemele colective trebuie să poată consulta datele aferente contractelor lor și să identifice diferențele înaintea încheierii perioadei de raportare. În același timp, accesul trebuie limitat astfel încât un sistem colectiv să nu poată consulta informațiile comerciale ale altui sistem sau ale unor operatori cu care nu are raporturi contractuale.
--	---	---

	unități de măsură uniforme și sunt susținute prin documente justificative care permit stabilirea originii, traseului, operațiunii efectuate și destinației finale. (7) Cantitățile pregătite pentru reutilizare, reciclate, utilizate pentru rambleiere, supuse altor operațiuni de valorificare materială, valorificate energetic și eliminate se raportează separat și nu pot fi cumulate ori contabilizate de mai multe ori. Retratarea deșeurilor în urma căreia rezultă materiale destinate rambleierii se raportează ca rambleiere și nu ca reciclare. (8) Cantitățile transferate între colectori, transportatori, comercianți, brokeri, stații de sortare și instalații de tratare nu se consideră reciclate sau valorificate până la atingerea punctului de măsurare stabilit prin metodologia prevăzută la alin. (1). (9) Raportul privind calitatea datelor cuprinde cel puțin: a) sursele și acoperirea datelor; b) metodologia de colectare, calcul, validare și consolidare; c) verificările și reconcilierea datelor; d) neconcordanțele și datele lipsă; e) corectările efectuate; f) măsurile de asigurare a trasabilității; g) măsurile de prevenire a dublei contabilizări; h) punctele de măsurare utilizate; i) ratele medii ale pierderilor și modul de determinare a acestora; j) estimările utilizate și gradul de incertitudine; k) limitările privind comparabilitatea datelor. (10) Agenția de Mediu transmite Ministerului Mediului datele consolidate și raportul privind calitatea datelor în termenul și formatul stabilite de Guvern. Ministerul Mediului aprobă raportul național privind gestionarea deșeurilor și asigură publicarea acestuia. Raportul privind calitatea datelor se publică împreună cu raportul	Publicarea nu trebuie limitată excesiv prin invocarea confidențialității Protecția secretului comercial este necesară pentru datele individuale justificate. Totuși, aceasta nu trebuie utilizată pentru a ascunde: rezultatele naționale, gradul de realizare a obiectivelor, datele agregate pe fluxuri, utilizarea fondurilor publice, contribuțiile și costurile agregate, neconcordanțele sistemice, performanța generală a mecanismelor REP. Persoana care solicită protejarea unei informații trebuie să justifice caracterul confidențial al acesteia. Este necesară aprobarea metodologiei înainte de prima raportare Legea trebuie să conțină o dispoziție tranzitorie prin care Guvernul să aprobe metodologia, formularele și funcționalitățile SIA înainte de începutul primei perioade de raportare. Operatorii nu pot fi sancționați pentru neraportarea unor date dacă: formatul nu este aprobat, sistemul informațional nu este funcțional, nomenclatoarele nu sunt disponibile, punctele de măsurare nu sunt stabilite, nu a fost acordată o perioadă rezonabilă de adaptare. În conformitate cu Legea nr. 100/2017, obligațiile de raportare trebuie să fie clare, previzibile și aplicabile, iar actele normative subordonate necesare executării lor trebuie adoptate înainte de producerea efectelor juridice.
--	--	---

	național, cu excluderea datelor a căror divulgare este limitată în mod justificat de lege. (11) Datele agregate se publică într-un format deschis și reutilizabil. Protejarea informațiilor comerciale confidențiale nu poate fi invocată pentru a limita accesul la datele agregate privind cantitățile de deșeuri, realizarea obiectivelor naționale, utilizarea fondurilor publice sau performanța generală a sistemelor REP. (12) Metodologia de raportare și verificare a calității datelor, aprobată de Guvern, stabilește: a) persoanele obligate să raporteze; b) datele și documentele justificative; c) termenele de raportare, validare și corectare; d) punctele de măsurare; e) regulile bilanțului de masă; f) unitățile de măsură; g) ratele pierderilor; h) verificarea transferurilor transfrontaliere; i) prevenirea dublei contabilizări; j) procedura de reconciliere a datelor; k) condițiile estimării datelor lipsă; l) formatul raportului național și al raportului privind calitatea datelor.”	
Articolul 54 Deșeurile de ambalaje	La alin. (2), lit. a⁵) se propune următorul text: „a⁵) ambalaj reutilizabil – ambalaj conceput, proiectat și plasat pe piață pentru a realiza, pe durata ciclului său de viață, mai multe rotații, prin reumplere sau reutilizare în același scop pentru care a fost conceput;”	Redacția propusă de Ministerul Mediului condiționează în mod eronat caracterul reutilizabil al ambalajului de includerea acestuia într-un sistem de depozit. Or, caracterul reutilizabil reprezintă o caracteristică tehnică și funcțională a ambalajului, determinată de modul în care acesta a fost conceput, proiectat și fabricat pentru a realiza mai multe rotații prin reumplere sau reutilizare. Sistemul de depozit reprezintă un mecanism organizatoric și financiar destinat stimulării returnării ambalajelor. Acesta nu transformă, prin el însuși, un ambalaj de unică folosință într-un ambalaj reutilizabil și nici nu constituie un element necesar al definiției tuturor ambalajelor reutilizabile.

		Totodată, sintagma „plata unui sistem de depozit” este improprie. Potrivit art. 54 alin. (2) lit. a⁴⁾ și art. 54¹ din Legea nr. 209/2016, „depozitul” reprezintă suma de bani percepută la comercializarea produsului și rambursată la returnarea ambalajului. Pentru asigurarea uniformității terminologice trebuie utilizat termenul legal „depozit”, nu termenul nedefinit „garanție”. Redacția propusă este conformă cu definiția utilizată anterior de Directiva 94/62/CE și cu cerințele art. 11 din Regulamentul (UE) 2025/40. Aceasta respectă, de asemenea, art. 54 alin. (1) lit. a), c) și d) din Legea nr. 100/2017, care impune utilizarea unui limbaj clar, a unei terminologii constante și a aceluiași termeni pentru aceleași noțiuni.
	La alin. (5) se solicită autorului proiectului justificarea în nota de fundamentare, substituirea textului „distribuirea gratuită” cu textul „plasarea pe piață” și a excluderii textului „, cu excepția celor biodegradabile”. În lipsa unei justificări, se propune menținerea redactării în vigoare a alin. (5), cu excluderea exclusiv a excepției privind pungile biodegradabile.	Modificarea schimbă natura interdicției. Textul în vigoare interzice distribuirea gratuită a pungilor din plastic restricționate; textul propus interzice plasarea lor pe piață. Prima este o măsură de descurajare a consumului, a doua este o interdicție de comercializare. Directiva 94/62/CE, în forma modificată prin Directiva (UE) 2015/720 privind reducerea consumului de pungă de transport din plastic subțire, impune statelor membre fie atingerea unor ținte de reducere a consumului, fie asigurarea faptului că pungile nu sunt furnizate gratuit la punctul de vânzare. Directiva nu impune o interdicție de plasare pe piață. Măsura este, prin urmare, o opțiune națională, care necesită justificare distinctă în nota de fundamentare și evaluarea impactului asupra comerțului cu amănuntul și asupra producătorilor. Excluderea excepției pentru pungile biodegradabile este, în schimb, apărabilă. Menținerea unei excepții generale pentru pungile „biodegradabile”, fără trimitere la un standard de compostabilitate, permite eludarea interdicției prin simpla etichetare. Excluderea ei corespunde abordării Directivei (UE) 2019/904, care interzice produsele din plastic oxodegradabil. Raportul dintre alin. (5) și art. 20¹ alin. (1)–(3) din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior urmează a fi verificat, pentru a evita fie dublarea, fie contrazicerea regimului stabilit prin legea specială.

	La alin. (6), sub-pct. 5, lit. c), se propune completarea prevederii privind etichetarea în cadrul sistemului de depozit după cum urmează: “Detaliile aferente etichetării în cadrul sistemului de depozit vor fi stabilite de către administratorul sistemului de depozit cu respectarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2020, precum și a Regulamentului de implementare a Sistemului de depozit pentru ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 379/2025”.	Completarea este necesară pentru asigurarea coerenței între actele normative aplicabile și evitarea unor interpretări divergente privind cerințele de etichetare.
	Nu se susține punctul 4¹⁾ în redacția propusă. Se propune excluderea lui. Subsidiar, dacă autorul urmărește menținerea unei norme de trimitere, se propune ca aceasta să prevadă că modalitățile tehnice de verificare a condițiilor prevăzute la pct. 4²⁾ și 4³⁾ se stabilesc de Guvern.	Punctul 4¹⁾ delegă unui ordin al Ministerului Mediului stabilirea condițiilor de neaplicare a unei limite instituite prin lege — nivelul de 100 ppm pentru plumb, cadmiu, mercur și crom hexavalent, prevăzut la alin. (6) pct. 4). Derogările de la o interdicție legală nu pot fi stabilite printr-un act departamental. Cerința rezultă din art. 102 alin. (2) din Constituție și din principiul ierarhiei actelor normative consacrat de Legea nr. 100/2017. Delegarea este, în plus, lipsită de obiect. Aceleași condiții sunt reglementate în detaliu la punctele 4²⁾ și 4³⁾ ale aceluiași text, care transpun Decizia 2001/171/CE și Decizia 2009/292/CE. Coexistența unei delegări generale cu o reglementare detaliată a aceiași materii generează incertitudine privind norma aplicabilă. Formularea „tipurile de ambalaje scutite de obligația menționată la alineatul (6) pct. 4)” este deosebit de largă - ea permite exceptarea, prin ordin ministerial, a oricărei categorii de ambalaje de la limita privind metalele grele — inclusiv a unora pentru care dreptul Uniunii nu prevede nicio derogare.
Articolul 54¹ . Sistemul de depozit pentru ambalaje	Se propune excluderea alin. (2), în vederea eliminării dublării prevederilor cu alin. (3).	În versiunea inițială, legiuitorul a optat pentru o reglementare separată a ambalajului reutilizabil de cea a ambalajului de unică folosință. Totuși, prevederile propuse la alin. (3) acoperă în mod cumulativ ambele categorii de ambalaje, ceea ce face redundantă menținerea unei reglementări separate.

		Prin urmare, se propune eliminarea alin. (2) și menținerea alin. (3), cu modificările propuse, pentru asigurarea unui cadru normativ mai clar și evitarea suprapunerilor legislative.
	Se propune expunerea alin. (3) în următoarea redacție: „(3) Producătorii percep de la distribuitori sau comercianți un depozit pentru fiecare unitate din următoarele produse: bere, cocktailuri de bere, cidru, cocktailuri cu vin, băuturi cu vin, alte băuturi fermentate, cocktailuri alcoolice, băuturi nealcoolice, inclusiv băuturi răcoritoare și apă de masă, apă minerală naturală, apă de izvor, apă potabilă, suc și nectar, dacă produsele respective sunt ambalate în ambalaje din sticlă, plastic ori metal, reutilizabile sau de unică folosință, cu un volum cuprins între 0,1 litri și 3 litri inclusiv. Depozitul se evidențiază separat de prețul produsului, se transferă distinct prin lanțul de comercializare, în condițiile alin. (5)–(7), și se rambursează integral consumatorului sau utilizatorului final la returnarea ambalajului, potrivit art. 54², fără condiționarea rambursării de achiziționarea unui alt produs. Mecanismul de percepere, transferare, evidență, decontare și rambursare a depozitului, precum și obligațiile participanților la Sistemul de depozit pentru ambalaje se stabilesc de Guvern.”	Redacția propusă de Ministerul Mediului necesită revizuire pentru eliminarea suprapunerii dintre alin. (2) și alin. (3), pentru delimitarea clară a produselor și ambalajelor supuse Sistemului de depozit și pentru reglementarea coerentă a circuitului financiar al depozitului. În redacția actuală a legii, alin. (2) reglementează perceperea depozitului pentru ambalajele reutilizabile, iar alin. (3) reglementează perceperea depozitului pentru anumite produse ambalate în ambalaje de unică folosință. Proiectul Ministerului propune ca alin. (2) să se refere atât la ambalajele reutilizabile, cât și la cele de unică folosință și, concomitent, introduce aceeași extindere în alin. (3), prin adăugarea termenului „returnabile”. În consecință, cele două alineate ar reglementa parțial aceleași produse și același mecanism financiar, fără a delimita domeniul fiecăruia. Această suprapunere poate genera incertitudini privind: – categoriile de produse pentru care se percepe depozitul; – aplicarea limitei de volum cuprinse între 0,1 și 3 litri; – materialele de ambalaj incluse în sistem; – obligațiile producătorilor de ambalaje reutilizabile care nu conțin produsele enumerate la alin. (3); – momentul și persoana de la care se percepe depozitul; – raportarea și evidențierea cantităților și a sumelor aferente. Pentru evitarea paralelismului normativ, se justifică eliminarea alin. (2) și reglementarea unitară, la alin. (3), a produselor ambalate atât în ambalaje reutilizabile, cât și în ambalaje de unică folosință. Enumerarea produselor, a materialelor ambalajelor și a intervalului de volum trebuie păstrată în textul legii. Aceste elemente determină domeniul obligației de percepere a depozitului și, implicit, condițiile de acces al produselor pe piață.

		Domeniul de aplicare nu trebuie să rezulte exclusiv din acte administrative, specificații ale administratorului sau interpretări practice. Producătorii, importatorii, distribuitorii și comercianții trebuie să poată determina direct din lege: – produsele incluse în sistem; – tipurile de ambalaje vizate; – materialele acceptate; – intervalul de volum; – obligația de percepere a depozitului. Mentținerea acestor elemente în alin. (3) asigură previzibilitatea obligațiilor și previne extinderea sistemului asupra altor produse prin interpretare. Termenul „returnabil” propus de Minister nu este definit de Legea nr. 209/2016 și nu este echivalent cu termenul „reutilizabil”. Atât ambalajele reutilizabile, cât și ambalajele de unică folosință pot fi returnate în cadrul Sistemului de depozit. Diferența constă în destinația lor după returnare: – ambalajul reutilizabil este recondiționat, reumplut și utilizat din nou în același scop; – ambalajul de unică folosință este colectat în vederea reciclării. Utilizarea termenului „returnabil” drept categorie distinctă ar putea sugera în mod eronat că ambalajele de unică folosință nu sunt returnabile sau că există o categorie juridică separată de ambalaje returnabile. Din acest motiv trebuie utilizată formula „ambalaje reutilizabile sau de unică folosință”. Această soluție este conformă cu terminologia Regulamentului (UE) 2025/40 și cu art. 54 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 100/2017, potrivit căreia terminologia unui act normativ trebuie să fie constantă și uniformă, iar aceleași noțiuni trebuie exprimate prin aceiași termeni. Redacția propusă delimitează etapele circuitului financiar al depozitului: – producătorul percepe depozitul de la distribuitor sau comerciant;
--	--	--

		– distribuitorul îl transmite comerciantului, conform alin. (5); – comerciantul îl percepe de la consumator sau utilizatorul final, conform alin. (6) și (7); – comerciantul sau punctul de returnare rambursează depozitul la returnarea ambalajului, conform art. 54²; – administratorul Sistemului de depozit asigură decontarea sumelor în condițiile mecanismului aprobat de Guvern. Această clarificare este necesară pentru a evita interpretarea potrivit căreia producătorul ar avea obligația să ramburseze direct depozitul consumatorului final. O asemenea soluție nu ar corespunde circuitului comercial și mecanismului de returnare reglementat de art. 54² și 54⁴. Formula „se rambursează integral” exclude reținerea unor comisioane sau diminuarea sumei restituite consumatorului, în lipsa unui temei legal expres. Depozitul nu reprezintă o componentă a prețului produsului, ci o sumă distinctă și rambursabilă. Evidențierea sa separată este necesară pentru: – informarea corectă a consumatorului; – contabilizarea sumelor în cadrul fiecărei verigi comerciale; – verificarea sumelor percepute și rambursate; – decontarea dintre comerciant și administrator; – delimitarea depozitelor rambursate de cele nerevendicate; – prevenirea includerii nejustificate a depozitului în veniturile comerciale; – controlul și auditarea fluxurilor financiare ale sistemului. Regula este corelată cu art. 54¹ alin. (11), dar menționarea ei în norma care instituie obligația de percepere clarifică natura juridică a plății încă de la momentul apariției acesteia. Depozitul trebuie rambursat la returnarea ambalajului fără condiționarea de cumpărarea altui produs. Depozitul aparține persoanei care returnează ambalajul și nu constituie o reducere comercială, un voucher sau un instrument promoțional.
--	--	--

		Această garanție: – protejează drepturile consumatorului; – împiedică transformarea sistemului într-un mecanism de fidelizare comercială; – permite returnarea ambalajului la un punct autorizat, indiferent de efectuarea unei noi achiziții; – asigură funcționarea nediscriminatorie și accesibilă a sistemului. Soluția corespunde anexei X lit. (m) din Regulamentul (UE) 2025/40, potrivit căreia utilizatorul final trebuie să poată returna ambalajul fără să fie obligat să cumpere alte bunuri, iar depozitul trebuie restituit. Trimiterea din proiect la ambalajele „menționate la alin. (12)” este incorectă. Alin. (12) nu determină produsele sau ambalajele incluse în Sistemul de depozit, ci stabilește cuantumul minim al depozitului și autoritatea competentă să îl aprobe. Domeniul de aplicare rezultă din alin. (3), iar alin. (12) trebuie să se refere la produsele și ambalajele prevăzute la alin. (3), nu invers. Menținerea trimiterii greșite ar putea genera interpretarea că obligația de percepere a depozitului depinde de o normă care stabilește numai cuantumul acestuia. Actualul alin. (2) conține și norma potrivit căreia mecanismul de implementare și obligațiile producătorilor sunt stabilite de Guvern. Dacă alin. (2) se elimină integral, această normă de abilitare nu trebuie pierdută, ci transferată la alin. (3). Reglementarea prin act al Guvernului este necesară pentru stabilirea detaliată a: – circuitului financiar al depozitului; – modalității de percepere și transferare a sumelor; – decontărilor dintre administrator, producători, distribuitori și comercianți; – evidenței contabile și documentelor justificative; – condițiilor și termenelor de rambursare; – gestionării depozitelor nerevendicate;
--	--	--

		– procedurilor de reconciliere a datelor și sumelor; – prevenirii dublei perceperii sau rambursări; – mecanismelor de control și contestare. Elementele tehnice pot fi detaliate prin Regulamentul privind implementarea Sistemului de depozit pentru ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 379/2025. Administratorul sistemului poate aplica și operaționaliza regulile aprobate, dar nu trebuie să stabilească unilateral obligații financiare esențiale pentru operatorii economici. Regulamentul (UE) 2025/40 definește „depozitul” ca o sumă determinată, distinctă de prețul produsului ambalat, percepută de la utilizatorul final și rambursată la returnarea ambalajului. Același regulament definește Sistemul de depozit și returnare prin cele două operațiuni esențiale: perceperea depozitului la cumpărare și rambursarea lui la returnare. Anexa X la regulament impune, între altele: – posibilitatea returnării fără cumpărarea altui produs; – rambursarea depozitului către utilizatorul final; – reguli transparente de funcționare; – acces echitabil al operatorilor economici; – evidență și control asupra ambalajelor colectate. Republica Moldova nu aplică direct regulamentul în calitate de stat membru, dar acesta reprezintă standardul european actual în raport cu care trebuie realizată apropierea legislației naționale. Redacția propusă oferă operatorilor economici un cadru mai previzibil, deoarece stabilește într-un singur alineat: – produsele și ambalajele vizate; – persoana care inițiază perceperea depozitului; – caracterul distinct al depozitului față de preț; – circuitul acestuia prin lanțul comercial; – dreptul la rambursare; – competența Guvernului de a reglementa mecanismul tehnic.
--	--	---

		Claritatea este necesară pentru configurarea sistemelor contabile și informatice, modificarea contractelor comerciale, înregistrarea produselor, aplicarea codurilor de identificare, organizarea decontărilor și instruirea personalului. Prin urmare, reformularea alin. (3) nu modifică nejustificat domeniul Sistemului de depozit, ci elimină dublările, corectează terminologia și asigură funcționarea coerentă a mecanismului în raport cu art. 54, 54² și 54⁴ din Legea nr. 209/2016, cu Hotărârea Guvernului nr. 379/2025 și cu standardele europene actuale.
Articolul 54². Obligațiile comercianților de produse în ambalaje supuse sistemului de depozit	La alin. (1) se propune eliminarea sintagmei „în magazinele din orașe și sate”, întrucât delimitarea geografică nu este relevantă din punct de vedere juridic. Se propune utilizarea unei formulări generale de tipul „magazinele cu o suprafață comercială sub 100 m²”; - înlocuirea expresiei „care nu depășește 100 m²” și „care nu depășește 150 m²” cu formulări mai clare și directe, respectiv „sub 100 m²” și „sub 150 m²”; - eliminarea menționării exprese a „tarabelor din piață” și „chioscurilor”, întrucât aceste categorii nu prezintă, în mod obișnuit, suprafețele comerciale vizate și includerea lor poate crea redundanțe; - reconsiderarea reglementării aplicabile benzinărilor. Stabilirea unor praguri de suprafață pentru această categorie poate genera dificultăți de interpretare privind delimitarea spațiului comercial relevant și poate crea stimulente pentru ajustarea artificială a suprafețelor. Recomandăm stabilirea expresă a aplicabilității obligațiilor pentru această categorie de comercianți; - revizuirea obligațiilor aplicabile unităților de alimentație publică, astfel încât acestea să fie proporționale și aplicabile în practică. Formula actuală poate conduce la situații în care operatorii ar fi obligați să accepte returnarea ambalajelor de	Se recomandă revizuirea prevederii referitoare la scutirea anumitor comercianți de la obligațiile privind sistemul de depozit. În forma actuală, sintagma “Sunt scutiți de la această obligație comercianții care funcționează în magazinele din orașe și sate cu o suprafață comercială care nu depășește 100 m² sau în unitățile cu o suprafață comercială care nu depășește 150 m², cum ar fi tarabele din piață, chioscurile, benzinăriile și unitățile de alimentație publică, precum și comercianții care plasează produsele respective exclusiv prin intermediul unor platforme online sau al aparatelor automate pentru vânzări”, poate genera dificultăți de interpretare și aplicare.

	către persoane care nu au o relație comercială directă cu unitatea respectivă. Suplimentar, se propune introducerea unui alineat nou prin care comercianții produselor supuse sistemului de depozit să fie obligați să se înregistreze în sistemul informațional administrat de Administratorul Sistemului de Depozit. Această obligație este necesară pentru asigurarea unei evidențe complete a participanților, monitorizarea fluxurilor de ambalaje și implementarea transparentă a obligațiilor stabilite prin sistemul de depozit. Totodată, se recomandă stabilirea expresă a consecințelor juridice aplicabile în cazul neîndeplinirii obligației de înregistrare.	
Articolul 54⁴. Administratorul sistemului de depozit pentru ambalaje de unică folosință	La alin. (3), pct. 1), lit. a), se propune următoarea redacție: „a) 55% – sticlă, 60% – plastic, 60% – metal, pentru primul an calendaristic de funcționare a sistemului de depozit; în acest caz, țintele se calculează prin raportare la cantitățile de ambalaje supuse sistemului de depozit plasate pe piață în perioada cuprinsă între data începerii efective a funcționării sistemului și sfârșitul anului calendaristic respectiv;”	Clarificarea este necesară pentru evitarea interpretării potrivit căreia primul an calendaristic de funcționare reprezintă în mod automat întreg anul, indiferent de data începerii efective a activității. Astfel, în cazul începerii activității în luna mai 2027, țintele de colectare trebuie aplicate proporțional perioadei efective de operare (mai–decembrie), și nu pentru întreg anul calendaristic.
	La alin. (3), pct. 3), se propune substituirea sintagmei „licitație publică” cu sintagma „printr-o procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie, cu criterii de selecție publicate în prealabil”, în vederea utilizării unei terminologii corecte și adecvate contextului reglementat.	Subliniem că noțiunea de „licitație publică” este specifică procedurilor de achiziții publice aplicabile autorităților contractante și implică reguli distincte, care nu sunt pe deplin compatibile cu mecanismul de selectare avut în vedere în prezenta reglementare. Prin urmare, utilizarea termenului „printr-o procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie, cu criterii de selecție publicate în prealabil” reflectă mai fidel procedura propusă și contribuie la evitarea confuziilor de interpretare și aplicare.
	La alin. (3), pct. 5), se propune clarificarea sintagmei „pune la dispoziția comercianților menționați la art.54¹ facilități pentru preluarea deșeurilor de ambalaje”, în vederea evitării unor interpretări extinse sau eronate.	În forma actuală, prevederea poate fi interpretată ca instituind obligația Administratorului Sistemului de Depozit de a asigura obligatoriu echipamente automate de colectare pentru comercianți. O astfel de interpretare poate genera riscul ca unii comercianți să invoce lipsa

		acestor echipamente ca motiv pentru neimplementarea obligațiilor proprii de colectare. Prin urmare, se recomandă clarificarea faptului că facilitățile pentru preluarea deșeurilor pot include diferite soluții operaționale, stabilite în funcție de modelul de funcționare al sistemului, fără instituirea unei obligații generale privind utilizarea echipamentelor automate. Totodată, se propune excluderea explicației din paranteze „(inclusiv facilități pentru preluarea automată (nonumană) a deșeurilor de ambalaje și pentru rambursarea depozitului)”, întrucât aceasta poate conduce la interpretarea eronată privind caracterul obligatoriu al colectării automate.
	Se propune suplinirea alin. (3) pct.6) cu un sub-punct: „6¹) pentru ambalajele reutilizabile supuse sistemului de depozit, asigură înregistrarea participanților, monitorizarea cantităților și raportarea prevăzută la alin. (13¹). Rambursarea depozitului și achitarea tarifului de gestionare aferente ambalajelor reutilizabile se realizează direct între producători și comercianți, în baza contractelor încheiate între aceștia. Producătorii care plasează pe piață produse în ambalaje reutilizabile achită comercianților un tarif de gestionare ce cuprinde costurile de colectare, manipulare și depozitare a ambalajelor reutilizabile și pun la dispoziția acestora ambalajul secundar necesar colectării și returnării”	Circuitul ambalajului reutilizabil este bilateral prin natura sa: ambalajul se întoarce la producător pentru reumplere, nu la administrator. Textul propus inițial prevedea că administratorul rambursează comercianților depozitul aferent acestor ambalaje, deși nu le primește niciodată și nu are cum să verifice returnarea lor efectivă către producător. Mecanismul mixt — depozitul prin administrator, tariful de gestionare direct între părți — ar impune două canale de plată pentru aceeași operațiune și ar transfera administratorului un risc financiar pe care nu îl poate controla. Rolul administratorului rămâne însă necesar. Alineatul (13¹) în redacția propusă îi impune raportarea separată a cantităților de ambalaje reutilizabile plasate pe piață, returnate, transmise producătorilor și scoase din uz. Această funcție de evidență și monitorizare se păstrează integral. Ceea ce se elimină este intermedierea financiară. Obligația producătorului de a furniza ambalajul secundar — navete, paleți — corespunde practicii existente în distribuția băuturilor și înlătură situația în care comerciantul suportă costul infrastructurii de retur pentru un ambalaj care aparține producătorului.

	La alin. (3), pct. 14), se propune completarea prevederilor referitoare la obligațiile financiare aplicabile în cazul neatingerii țințelor de colectare. Se propune următorul cuprins: „(14) În cazul neatingerii țințelor de colectare prevăzute la alin. (3), administratorul sistemului de depozit achită o sumă calculată pentru fiecare unitate de ambalaj aferentă diferenței neacoperite, în cuantum care nu poate depăși valoarea depozitului stabilit potrivit art. 54¹ alin. (12). Plata este datorată numai pentru partea diferenței imputabilă neexecutării, de către administrator, a planului de organizare, a schemei de finanțare ori a programului de educare și informare a publicului, constatată de Agenția de Mediu prin act administrativ motivat, care poate fi contestat în condițiile Codului administrativ nr. 116/2018. Sumele achitate au destinație specială și se utilizează exclusiv pentru măsuri de extindere a colectării separate a fluxului de ambalaje pentru care țința nu a fost atinsă. Aplicarea prezentului alineat exclude, pentru aceeași faptă, aplicarea art. 29 alin. (4¹) și a art. 25 alin. (21) lit. e).”	În cadrul programului prezentat Ministerului Mediului la etapa desemnării în calitate de Administrator al Sistemului de Depozit (SDA), a fost prevăzut mecanismul potrivit căruia, în cazul neatingerii țințelor stabilite, costurile aferente diferenței neacoperite vor fi distribuite către producătorii înregistrați în sistem, proporțional cu volumul de ambalaje introduse pe piață și nivelul de neatingere a țințelor. Totuși, mecanismul respectiv nu are în prezent un temei legal expres, ceea ce poate crea riscuri semnificative pentru sustenabilitatea financiară a Administratorului SDA, în special în primii ani de funcționare, când atingerea integrală a țințelor poate fi dificilă. În lipsa unei prevederi clare privind repartizarea acestor costuri, obligația de plată către stat ar putea reveni exclusiv Administratorului SDA, afectând capacitatea acestuia de funcționare și punând în pericol implementarea eficientă a sistemului. În acest context, se recomandă completarea cadrului normativ cu prevederi care să permită recuperarea proporțională a costurilor aferente neatingerii țințelor de către producătorii înregistrați în sistem, în funcție de contribuția acestora la volumul de ambalaje introdus pe piață și nivelul de realizare a obligațiilor. Alternativ, se propune stabilirea unei contribuții uniforme aplicabile tuturor tipurilor de ambalaje, în cuantum de 2 lei/ambalaj, echivalentă valorii depozitului, având în vedere că aceste sume reprezintă sursa financiară destinată funcționării sistemului și, în anumite situații, rămân la dispoziția Administratorului SDA în cazul în care depozitul nu este restituit consumatorului. Introducerea unei reguli clare privind responsabilitatea financiară pentru neatingerea țințelor este necesară pentru asigurarea predictibilității economice a sistemului și evitarea riscului de blocare a implementării acestuia.
Articolul 57. Deșeurile generate de nave și reziduurile de marfă	Se propune revizuirea integrală a art. 57, în vederea alinierii acestuia la Directiva (UE) 2019/883 privind instalațiile portuare de preluare pentru predarea deșeurilor provenite de la nave și la cerințele relevante ale Convenției MARPOL. La titlul articolului, se propune redenumirea acestuia - înlocuirea sintagmei „deșeurile generate de nave” cu „deșeurile provenite de la nave”.	Terminologia propusă este aliniată Directivei (UE) 2019/883 și reflectă mai fidel categoria de deșeurile reglementată la nivel european. Sintagma „și reziduurile de marfă” nu este necesară în titlu, deoarece reziduurile de încărcătură sunt incluse în definiția europeană a deșeurilor provenite de la nave. În cuprinsul articolului, sintagma „reziduuri de marfă” se substituie cu sintagma „reziduuri de încărcătură”, conform terminologiei utilizate în Directiva (UE) 2019/883.

	Alineatul (2) se propune în următoarea redacție: „(2) În sensul prezentului articol, următoarele noțiuni semnifică: a) deșeuri provenite de la nave – toate deșeurile, inclusiv reziduurile de încărcătură, generate în timpul operării unei nave sau în cursul încărcării, descărcării și operațiunilor de curățare, care intră sub incidența anexelor I, II, IV și V la Convenția MARPOL, în versiunea aplicabilă Republicii Moldova, precum și deșeurile corespunzătoare categoriilor prevăzute în anexa VI la Convenția MARPOL, identificate prin actele normative aprobate de Guvern, și deșeurile pescuite în mod pasiv; b) reziduuri de încărcătură – resturile din încărcătura de la bord care rămân pe punte, în cale sau în rezervoare după încărcare ori descărcare, inclusiv excedentul sau scurgerile produse la încărcare și descărcare, în stare umedă sau uscată ori antrenate în apa de spălare, cu excepția prafului de marfă rămas pe punte după curățare și a prafului de pe suprafețele exterioare ale navei; c) instalație portuară de preluare – orice instalație fixă, flotantă sau mobilă care poate asigura serviciul de preluare a deșeurilor provenite de la nave; d) navă – orice navă maritimă, de orice tip, exploatată în mediul marin, inclusiv navele de pescuit, ambarcațiunile de agrement, ambarcațiunile cu aripi portante, aeroglisoarele, ambarcațiunile submersibile și instalațiile plutitoare; e) navă de pescuit – orice navă echipată sau utilizată în scopuri comerciale pentru capturarea peștelui ori a altor resurse biologice marine; f) ambarcațiune de agrement – orice navă de orice tip, cu lungimea corpului de minimum 2,5 metri, indiferent de mijlocul de propulsie, destinată activităților sportive sau de agrement și care nu este utilizată în activități comerciale; g) operator al instalației portuare de preluare – persoana care exploatează, în nume propriu și, după caz, în baza înregistrării sau autorizației corespunzătoare, una sau mai multe instalații portuare de preluare; h) deșeuri pescuite în mod pasiv – deșeurile prinse în plase în timpul operațiunilor de pescuit.”	Terminologia actuală a art. 57 provine în principal din Directiva 2000/59/CE, care a fost abrogată și înlocuită prin Directiva (UE) 2019/883. Menținerea sintagmelor „deșeuri generate de nave” și „reziduuri de marfă” nu mai corespunde terminologiei actuale a acquis-ului UE. Directiva utilizează noțiunile „deșeuri provenite de la nave” și „reziduuri de încărcătură”. Definiția europeană a deșeurilor provenite de la nave este mai largă decât cea din legea națională. Ea cuprinde reziduurile de încărcătură, deșeurile produse în timpul încărcării, descărcării și curățării, deșeurile care intră sub incidența anexelor I, II, IV, V și VI la MARPOL, precum și deșeurile pescuite în mod pasiv. Din acest motiv, menționarea separată a reziduurilor de încărcătură în titlul articolului este redundantă. Excluderea navelor care prestează servicii portuare și a navelor de stat nu trebuie inclusă în definiția noțiunii „navă”. Directiva (UE) 2019/883 reglementează aceste excluderi în norma privind domeniul de aplicare. Amestecarea definiției cu excepțiile de la domeniul de aplicare poate genera dificultăți de interpretare în alte dispoziții ale legii care utilizează aceeași noțiune.
--	--	--

	Se propune introducerea unor noi alineate prin care să fie introdusă obligația ca serviciile de preluare a deșeurilor să fie asigurate de operatori autorizați și stabilirea obligației operatorilor portuari de a permite accesul acestora la dane. „(2¹) Prevederile prezentului articol se aplică tuturor navelor, indiferent de pavilion, care fac escală sau operează într-un port al Republicii Moldova, precum și porturilor vizitate în mod obișnuit de asemenea nave. Prevederile prezentului articol nu se aplică navelor care desfășoară exclusiv servicii portuare, în sensul legislației navale, navelor de război și navelor auxiliare, precum și altor nave care aparțin sau sunt exploatate de stat și sunt utilizate exclusiv în scopuri guvernamentale necomerciale. (2²) Preluarea deșeurilor provenite de la nave se efectuează de operatori de instalații portuare de preluare, înregistrați sau autorizați, după caz, pentru activitățile și tipurile de deșeuri respective, în conformitate cu art. 24, 25 și 28. Operatorii portuari asigură accesul personalului, mijloacelor de transport și echipamentelor operatorilor instalațiilor portuare de preluare la cheiurile și danele la care sunt acostate navele. Accesul se acordă în condiții transparente și nediscriminatorii, cu respectarea cerințelor de siguranță, securitate portuară și control vamal și fără întârzieri nejustificate pentru nave.” La alin. (4) lit. a) se propune reformularea obligației de predare a deșeurilor către instalațiile portuare autorizate și a documentului de confirmare a predării. Se propune ca alin. (4) să aibă următorul cuprins: „a) comandantul unei nave care face escală într-un port de pe teritoriul Republicii Moldova predă, înainte de părăsirea portului, toate deșeurile provenite de la nave unei instalații	Creează cadrul legal pentru funcționarea instalațiilor portuare de preluare și clarifică responsabilitățile operatorilor implicați. Obligația autorizării operatorilor instalațiilor portuare este compatibilă cu art. 23 din Directiva 2008/98/CE și trebuie corelată expres cu art. 24, 25 și 28 din Legea nr. 209/2016. Corelează textul cu Convenția MARPOL și cu procedurile prevăzute de Directiva (UE) 2019/883 privind predarea și evidența deșeurilor. Litera a) în vigoare condiționează predarea de autorizarea instalației „din punctul de vedere al protecției mediului în conformitate cu prevederile MARPOL 73/78”. Convenția MARPOL nu instituie însă un regim de autorizare a instalațiilor; autorizarea rezultă din dispozițiile Legii nr. 209/2016. Totodată, nici Legea nr. 209/2016 nu
--	--	---

	portuare de preluare. Activitatea operatorilor instalațiilor portuare de preluare și instalațiile portuare de preluare urmează să fie înregistrată sau autorizată din punct de vedere al protecției mediului, în cazurile și în modul prevăzute de legislație. Operatorul instalației portuare de preluare completează și înmânează comandantului, imediat după predare, documentul de confirmare a predării, care cuprinde tipurile și cantitățile de deșeuri preluate; comandantul păstrează documentul cel puțin 2 ani;”	prevede autorizarea în orice caz. Spre exemplu, dacă instalația portuară de preluare realizează doar colectarea deșeurilor de la nave, urmând ca tratarea lor să fie realizată prin predarea altor alți operatori autorizați pentru tratare, activitatea instalației portuare de preluare, în majoritatea cazurilor nu va necesita autorizare conform cadrului legal aplicabil, ci doar înregistrare. Redacția propusă înlătură premisa greșită și necorelată cu sistemul Legii nr. 209/2016 că instalațiile portuare ar avea nevoie să fie autorizate în toate cazurile, cu atât mai mult prin raportare la Convenția MARPOL. Documentul de confirmare este reglementat incomplet. Textul actual prevede eliberarea lui, dar nu și termenul, conținutul minim ori obligația de păstrare. Art. 7 alin. (2) din Directiva (UE) 2019/883 impune ca operatorul să completeze formularul și să furnizeze comandantului dovada predării, care se păstrează la bord. Fără termen și fără obligație de păstrare, documentul nu poate servi la control.
	La alin. (4) lit. b) se propune revizuirea condițiilor în care o navă poate pleca fără predarea tuturor deșeurilor. „b) prin derogare de la lit. a), nava poate continua voiajul spre următorul port de escală dacă dispune de capacitate de stocare specializată suficientă pentru toate deșeurile acumulate și pentru cele care vor fi generate în timpul voiajului prognozat. Capacitatea suficientă de stocare specializată se determină potrivit metodei stabilite prin actul normativ aprobat de Guvern conform alin. (8), precum și în celelalte cazuri de scutire prevăzute de acesta.”	Directiva prevede mai multe situații de derogare decât proiectul de lege și stabilește criterii tehnice pentru evaluarea capacității de stocare la bord. Propunerea urmărește alinierea cu aceste reguli și evitarea unor obligații imposibil de aplicat. Litera b) în vigoare condiționează continuarea voiajului de „garanția asigurării că nu există niciun risc” de deversare — criteriu subiectiv, imposibil de dovedit și de verificat. Art. 7 alin. (4) din Directiva (UE) 2019/883 stabilește criteriul obiectiv al capacității suficiente de stocare specializată, iar Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/89 al Comisiei stabilește metoda de calcul al acesteia.
	La alin. (5) se propune înlocuirea referirii la „aspectele pecuniare” cu o trimitere expresă la principiul „poluatorul plătește” și stabilirea obligației operatorului navei de a suporta costurile de preluare.	Principiul „poluatorul plătește” este consacrat atât în legislația națională, cât și în Directiva (UE) 2019/883. Înlocuirea sintagmei „aspectele pecuniare” este justificată, aceasta fiind neclară și improprie unui act normativ. Principiul „poluatorul plătește” oferă un temei juridic mai clar, dar trebuie însoțit de norme concrete privind persoana

	Alineatul (5) se propune în următoarea redacție: „(5) În conformitate cu principiul «poluatorul plătește», costurile necesare și justificate ale exploatării instalațiilor portuare de preluare, precum și costurile preluării și tratării deșeurilor provenite de la nave, se recuperează de la nave printr-un sistem de tarifare. Plata tarifelor este datorată de operatorul navei, direct sau prin agentul acesteia, fără a afecta raporturile contractuale dintre operator, armator, navlositor și agent. Costurile preluării și tratării reziduurilor de încărcătură și ale deșeurilor provenite de la sistemele de epurare a gazelor de eșapament se suportă în funcție de tipurile și cantitățile efectiv predate.”	obligată la plată, costurile eligibile, tariful minim și tarifele suplimentare.
--	--	---

	La alin. (6) se propune reformularea principiilor de tarificare aplicabile serviciilor de preluare a deșeurilor provenite de la nave. (6) Sistemul de tarificare pentru preluarea deșeurilor provenite de la nave trebuie să asigure acoperirea tuturor costurilor operatorului instalațiilor portuare de preluare de exploatare a instalațiilor portuare de preluare, precum și de preluare și tratare a deșeurilor, și să încurajeze operatorul navei să predea deșeurile provenite de la nave la instalațiile portuare de preluare și să nu le descarce în mare sau cursuri de apă. În acest sens, vor fi aplicate următoarele principii de tarificare a preluării deșeurilor provenite de la nave: a) Toate navele sunt obligate să achite un tarif de predare a deșeurilor la fiecare escală într-un port de pe teritoriul Republicii Moldova indiferent dacă nava predă sau nu deșeuri la instalația portuară de preluare în acea escală ("tariful minim de predare"); b) Tariful minim de predare va fi stabilit și încasat de operatorii instalațiilor portuare de preluare. La stabilirea sau actualizarea tarifului minim de predare, operatorii instalațiilor portuare de preluare vor asigura că acesta respectă următoarele cerințe: (1) acoperă costurile administrative indirecte legate de gestionarea sistemului de preluare a deșeurilor provenite de la nave; (2) acoperă o parte semnificativă din costurile operaționale directe de predare efectivă a deșeurilor provenite de la nave (cel puțin 30 % din costurile directe totale pentru predarea efectivă a deșeurilor în cursul anului precedent); (3) nu include costurile de preluare a deșeurilor provenite de la sistemele de epurare a gazelor de eșapament; (4) nu include costurile de preluare a reziduurilor de marfă.	Tarifele trebuie să acopere costurile reale ale operatorilor instalațiilor portuare și să stimuleze predarea deșeurilor în port, prevenind evacuarea acestora în mediul acvatic. Cu privire la partea introductivă a alineatului (6), ajustările la primul enunț se propun pentru a reflecta prevederile articolului 8 alin. (1) și (2) din Directiva (UE) 2019/883. Eliminarea excepției privind navele de pescuit și ambarcațiunile de agrement se bazează pe faptul că Directiva 883 definește atât navele de pescuit, cât și ambarcațiunile de agrement ce cad sub incidența reglementărilor sale (definiții propuse mai sus a fi preluate și de Legea nr. 209/2016). Directiva (UE) 2019/883 nu prevede exceptarea navelor de pescuit și a ambarcațiunilor de agrement astfel definite de la obligația de a achita tarifului de preluare a deșeurilor (indiferent de faptul dacă predau sau nu deșeuri în cursul escalei în port). Litera b) propusă a fi inclusă în articolul 57 transpune prevederile următoarelor prevederi ale Directivei (UE) 2019/883: - articolul 8 alin. (2) (b) [subp.(1) și (2)]; - articolul 8 alin. (2) (f) [subp.(3)] - punctul 34 din preambul [subp.(4)]. Lit. c) propusă reprezintă o redactare a actualei lit. b) din alin. (6), care actualmente derogă complet de la regulile relevante prevăzute de Directiva (UE) 2019/883 și necesită modificare. Directiva (UE) 2019/883 nu prevede în niciun caz recuperarea costurilor rămase neacoperite prin taxa indirectă prin "valorificarea deșeurilor efectiv predate". Lit. c) propusă transpune prevederile articolului 8 alin. (3) și cele ale articolului 8 alin. (2) (c) ale Directivei (UE) 2019/883. Excepțiile de la aplicarea de taxe suplimentare pentru preluarea deșeurilor din Anexa V a Convenției MARPOL, prevăzute de
--	---	---

	c) Pentru a recupera costurile neacoperite de tariful minim de predare, operatorul instalațiilor portuare de preluare este în drept să aplice tarife suplimentare pentru preluarea deșeurilor provenite de la nave, aplicabile în funcție de tipurile și cantitățile de deșeuri efectiv predate de navă. Nu se vor aplica asemenea tarife suplimentare pentru deșeurile provenite de la nave din categoria celor prevăzute de Anexa V a Convenției MARPOL, cu excepțiile stabilite prin actele normative ale Guvernului. d) se vor stabili tarife reduse atunci când, nava desfășoară anumite tipuri de activitate comercială, determinate prin actele normative ale Guvernului, în special activitate de transport maritim comercial pe distanțe scurte, precum și atunci când, în conformitate cu criteriile definite prin actele normative ale Guvernului, se demonstrează că, prin proiectare, echipare și exploatare, nava sa generează cantități reduse de deșeuri și deșeurile se gestionează în mod durabil și rațional din punct de vedere ecologic.	articolului 8 alin. (2) (c), dar și de punctul 30 din preambulul Directivei (UE) 2019/883, se propun a fi transpuse prin hotărâre de Guvern. Lit. d) propusă reprezintă o redactare a actualei lit. c) din alin. (6). Se propune modificarea acestei norme a Legii nr. 209/2016 pentru a reflecta cu precizie prevederile articolului 8 alin. (5) (b) din Directiva (UE) 2019/883. Totodată, trebuie avut în vedere că, în conformitate cu această normă a directivei, Comisia Europeană a aprobat Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/91 de definire a criteriilor care permit determinarea faptului că o navă produce cantități reduse de deșeuri și le gestionează într-un mod durabil și rațional din punct de vedere ecologic, în conformitate cu Directiva (UE) 2019/883. Modificarea propusă a Legii nr. 209/2016 urmărește crearea premiselor pentru reflectarea acestor criterii prin reglementări subsecvente, adoptate prin hotărâre de Guvern.
	La alin. (7) se propune reexpunerea după cum urmează: (7) Operatorii instalațiilor portuare de preluare vor asigura ca tarifele de predare a deșeurilor provenite de la nave pe care le aplică sunt echitabile, transparente, ușor identificabile și nediscriminatorii. În acest scop, tarifele vor fi identificate separat, iar valoarea tarifelor și modul de calcul al acestora vor fi puse la dispoziția operatorilor navelor în limba română și în limba engleză. Este permisă diferențierea tarifelor pe baza următoarelor criterii: a) categoria, tipul și mărimea navei;	Modificările propuse la acest alineat transpun prevederile articolului 8 alin. (4) și (6) ale Directivei (UE) 2019/883 și elimină regulile ce se propun mai sus a fi reglementate de alin. (6) al articolului 57 al Legii nr. 209/2016. Principala propunere prevede însă eliminarea din această normă a prevederilor Legii nr. 209/2016 care acordă, nejustificat, Guvernului competența să aprobe cuantumul tarifelor de predare a deșeurilor. În măsura în care la data prezentă, se cunoaște deja că MIDR optează (prin Proiectul 1007/MIDR/2025) pentru un model în care operarea instalațiilor de preluarea a deșeurilor de la nave va fi asigurată în regim comercial de operatori privați (în principal, administrațiile celor două

	b) furnizarea de servicii pentru nave în afara programului normal de lucru în port; sau c) caracterul periculos al deșeurilor.	porturi moldovenești care recepționează nave maritime, ambele persoane juridice de drept privat), fixarea administrativă a tarifelor de către Guvern va constitui o ingerință contrară libertății comerțului și activității de întreprinzător, garantată de art. 126 din Constituție, și dreptului întreprinderii de a stabili prețurile și tarifele pentru serviciile prestate, recunoscut de art. 6 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi. Intervenția directă a Guvernului în stabilirea tarifelor este justificată, în temeiul art. 24 alin. (8) din Legea nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice, numai dacă activitatea este reținută ca serviciu public. Transpunerea Directivei (UE) 2019/883 justifică exclusiv reglementarea principiilor de tarifare prevăzute în directivă, nu și impunerea unor tarife stabilite de Guvern.
Articolul 60⁵. Cerințe privind de responsabilitate extinsă a producătorului pentru produsele din plastic de unică folosință	Se propune completarea cu un alineat nou după alin. (1) a art. 60⁵: „(1¹) În cazurile în care prezentul articol prevede obligația producătorilor de a acoperi anumite costuri, acestea se consideră acoperite prin taxa pe produs prevăzută la alin. (1), stabilită conform legislației privind plățile și taxele de mediu, cu excepția obligațiilor atribuite expres sistemelor de responsabilitate extinsă a producătorului pentru ambalaje și sistemului de depozit pentru ambalaje. Nu pot fi impuse producătorilor obligații financiare suplimentare pentru aceleași categorii de costuri. Obligațiile nefinanciare prevăzute la art. 12 alin. (19), inclusiv înregistrarea, evidența, raportarea și informarea, se mențin. În cazul instituirii, pentru aceleași fluxuri de produse, a unui sistem de responsabilitate extinsă a producătorului, taxa pe produs încetează să se aplice categoriilor de costuri preluate de acel sistem.” La alin. (3) se propune formularea acestuia după cum urmează:	Redacția propusă de Ministerul Mediului urmărește să transpună art. 8 din Directiva (UE) 2019/904, însă nu delimitează suficient modalitatea concretă prin care producătorii își îndeplinesc obligațiile financiare. La alin. (1) se stabilește că, pentru produsele din secțiunile II și III ale părții E, responsabilitatea financiară se realizează prin taxa pe produs, în timp ce alin. (3) prevede generic că producătorii „acoperă” costurile. Diferența de formulare poate permite interpretarea că producătorii trebuie să achite taxa și, concomitent, să suporte direct aceleași costuri. Art. 8 alin. (1) din Directiva (UE) 2019/904 impune instituirea unor scheme de responsabilitate extinsă pentru toate produsele din partea E a anexei. Directiva nu impune o taxă pe produs ca mecanism unic de finanțare, lăsând statului alegerea instrumentului național. Dacă legislatorul național optează pentru taxă, legea trebuie să stabilească fără echivoc că achitarea acesteia reprezintă modalitatea de executare a obligațiilor financiare atribuite taxei, fără a transforma obligația într-o plată cumulativă. Pentru produsele din secțiunea I, art. 8 alin. (2) din Directivă prevede că producătorii acoperă costurile specifice SUP numai în măsura în care acestea nu sunt deja acoperite prin regimul general REP aplicabil ambalajelor. Această regulă justifică separarea costurilor finanțate prin

	„(3) Producătorii de produse din plastic de unică folosință enumerate în partea E secțiunile II și III din anexa nr. 5¹ acoperă, prin taxa pe produs prevăzută la alin. (1) lit. b), stabilită conform legislației privind plățile și taxele de mediu, cel puțin următoarele costuri: ...” La alin. (4) se propune formularea acestuia după cum urmează: „(4) Producătorii de produse din plastic de unică folosință enumerate în partea E secțiunea III din anexa nr. 5¹ acoperă, prin taxa pe produs prevăzută la alin. (1) lit. b), stabilită conform legislației privind plățile și taxele de mediu, costurile prevăzute la alin. (3), precum și: a) costurile de colectare a deșeurilor pentru produsele care sunt aruncate în sistemele publice de colectare organizate de autoritatea publică locală, inclusiv costurile de infrastructură și de funcționare a acesteia; b) costurile de transport și de tratare ulterioară a deșeurilor respective.” La alin. (11) se propune formularea acestuia după cum urmează: „(11) Sumele colectate din taxa pe produs prevăzută la alin. (1), stabilită conform legislației privind plățile și taxele de mediu, constituie venituri ale Fondului Național pentru Mediu, se evidențiază separat pe fluxuri de produse și se utilizează exclusiv pentru: a) acoperirea costurilor de colectare, transport și tratare a deșeurilor din plastic de unică folosință; b) compensarea autorităților administrației publice locale pentru gestionarea deșeurilor abandonate sau dispersate; c) finanțarea măsurilor de prevenire a poluării, de curățare a spațiilor publice și de sensibilizare prevăzute la art. 60¹ și art. 60⁶.	sistemele REP pentru ambalaje de costurile suplimentare finanțate prin taxa pe produs. Pentru produsele din secțiunile II și III, art. 8 alin. (3) impune acoperirea costurilor măsurilor de sensibilizare, curățării deșeurilor abandonate, transportului și tratării ulterioare, precum și a costurilor colectării și raportării datelor. Pentru produsele din secțiunea III se adaugă costurile colectării prin sistemele publice, inclusiv infrastructura și funcționarea acesteia. Reformularea alin. (3) și (4) nu restrânge obligațiile europene, ci precizează mecanismul național prin care acestea sunt finanțate. <u>Directiva (UE) 2019/904, art. 8</u> Potrivit art. 8 alin. (4) din Directiva (UE) 2019/904, costurile nu trebuie să depășească nivelul necesar prestării eficiente a serviciilor, trebuie determinate în mod transparent, iar metodologia de calcul al costurilor de curățare trebuie să fie proporțională. Costurile de curățare eligibile sunt limitate la activitățile desfășurate de autoritățile publice sau în numele acestora. Aceste garanții lipsesc din proiect și trebuie introduse expres. În plus, art. 8a alin. (4) din Directiva 2008/98/CE impune ca respectivele contribuții financiare să nu depășească costurile necesare, determinate transparent, și solicită luarea în considerare a veniturilor obținute din valorificarea deșeurilor și a altor surse relevante. Aceste cerințe justifică introducerea unei metodologii de calcul, verificare și regularizare, precum și a unei reguli exprese împotriva dublei finanțări. <u>Directiva 2008/98/CE, art. 8a</u> Sintagma „sunt utilizate cu prioritate” din alin. (11) nu oferă o garanție suficientă că taxa va finanța efectiv obligațiile pentru care este percepută. Dacă plata taxei stinge obligația financiară a producătorului, veniturile obținute trebuie evidențiate distinct și utilizate exclusiv pentru costurile eligibile stabilite de art. 60⁵. În caz contrar, fondurile ar putea fi utilizate pentru alte scopuri, iar costurile REP ar rămâne neacoperite sau ar putea fi solicitate încă o dată producătorilor. Orientările Comisiei Europene din 2025 confirmă că finanțarea curățării trebuie să fie transparentă, proporțională, eficientă și limitată
--	---	--

	Agenția de Mediu publică anual informația privind sumele colectate și utilizate, pe fluxuri de produse.”	la costurile necesare, iar sumele fixe nu trebuie să depășească valoarea serviciilor efectiv prestate. <u>Orientările Comisiei privind costurile curățării deșeurilor abandonate</u> Totodată, proiectul trebuie să utilizeze terminologia actualizată a Directivei: „deșeuri abandonate”, nu „deșeuri aruncate în afara sistemului public”. Trimiterea la măsurile de sensibilizare trebuie făcută la art. 60⁶, nu la art. 60¹. Corectările sunt necesare și din perspectiva art. 54 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care impune exprimarea într-un limbaj simplu, clar și concis și excluderea echivocului. Coexistența formulelor „taxa finanțează costurile” și „producătorii acoperă costurile”, fără precizarea raportului dintre ele, nu satisface cerințele de claritate, coerență și previzibilitate. Aplicarea art. 60⁵ trebuie corelată cu intrarea în vigoare a Legii privind plățile și taxele de mediu. Aceasta trebuie să stabilească expres contribuabilul, produsele taxabile, baza și quantumul taxei, perioadele fiscale, declararea, plata, corectarea, restituirea sau regularizarea, tratamentul importurilor și exporturilor, controlul și contestarea, precum și destinația veniturilor. Obligația nu trebuie aplicată înainte ca legea fiscală și metodologia de utilizare a fondurilor să fie funcționale. Se propune, totodată, trimiterea generică la „legislația privind plățile și taxele de mediu”, iar nu la denumirea unei legi neadoptate — soluție care păstrează efectul urmărit și evită ca norma să rămână fără obiect.
	Se propune excluderea ultimului paragraf al alin. (1) și a părții introductive repetitive a alin. (2), astfel: — la alin. (1), se exclude paragraful „Pentru produsele enumerate în partea E secțiunea I din anexa nr. 5¹ care constituie ambalaje [...] taxa pe produs acoperă exclusiv costurile care nu sunt acoperite prin obligațiile de responsabilitate extinsă a producătorului pentru ambalaje.”;	Aceeași regulă — taxa acoperă numai costurile neacoperite prin responsabilitatea extinsă pentru ambalaje — este enunțată de trei ori în același articol: la ultimul paragraf al alin. (1), la partea introductivă a alin. (2) și la alin. (6) teza a doua. Repetarea unei norme în trei locuri ale aceluiași articol contravine art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 și creează riscul unor divergențe de interpretare atunci când una dintre cele trei formulări va fi modificată, iar celelalte două nu. Alineatul (6) este locul potrivit pentru regulă, întrucât acolo este formulată complet — inclusiv precizarea că obligațiile financiare

	— la alin. (2), partea introductivă se reformulează: „(2) Taxa pe produs prevăzută la alin. (1) lit. a) acoperă următoarele costuri:”.	aferente gestionării deșeurilor de ambalaje se consideră îndeplinite prin participarea la sistemele de responsabilitate extinsă pentru ambalaje. Clauza generală propusă la alin. (1 ¹) acoperă, la rândul ei, aceeași ipoteză. Amendamentul nu modifică nicio obligație de fond; el elimină exclusiv redundanța.
Se propune completarea proiectului cu un articol II care să prevadă: „Articolele 60¹–60⁷ din Legea nr. 209/2016 se aplică după expirarea unui termen de 24 de luni de la data intrării în vigoare a legislației privind plățile și taxele de mediu și a actelor normative aprobate de Guvern pentru punerea în aplicare a acestor articole, inclusiv a metodologiilor de raportare, a cerințelor tehnice de marcare și a mecanismelor de colectare și monitorizare.” Legea privind plățile și taxele de mediu nu este adoptată. La data prezentei analize, actul se află în stadiu de proiect, aflat în consultare publică. Proiectul de modificare a Legii nr. 209/2016 face deja trimitere la el la art. 12 alin. (2) lit. d) și la art. 60⁵ alin. (1), iar amendamentele propuse ar adăuga încă patru trimiteri. Rezultatul este un articol inaplicabil. Art. 60⁵ instituie obligații financiare al căror cuantum, mod de calcul, colectare și utilizare sunt stabilite printr-o lege care nu există. Producătorul nu poate determina ce datorează, iar autoritatea nu poate încasa. Obligațiile de marcare, de reducere a consumului, de conținut minim de material reciclat și de raportare presupun, în plus, modificări de proces industrial, testare și certificare, care nu pot fi realizate în intervalul dintre publicarea legii și data aplicării. Proiectul nu conține articol II și nici dispoziții finale. El se încheie la pct. 59, astfel încât nicio dispoziție tranzitorie nu are unde să fie inserată. Solicitarea introducerii articolului II este comună mai multor propuneri ale mediului de afaceri și trebuie formulată o singură dată, în corpul documentului de poziție.		
Articolul 60⁶. Măsurile de sensibilizare, coordonarea măsurilor de implementare	Se propune ca alin. (1) să aibă următorul cuprins: „(1) Ministerul Mediului, prin intermediul Agenției de Mediu și cu participarea autorităților administrației publice locale, organizează măsuri de sensibilizare pentru a informa consumatorii și utilizatorii produselor din plastic de unică folosință enumerate în partea G din anexa nr. 5¹ și ai echipamentelor de pescuit care conțin plastic cu privire la: [lit. a)–c) rămân neschimbate]. Producătorii contribuie la realizarea acestor măsuri prin difuzarea informațiilor în punctele de vânzare, pe ambalaj, în materialele promoționale și pe paginile proprii de internet, potrivit actului normativ aprobat de Guvern.”	Art. 10 din Directiva (UE) 2019/904 atribuie statelor membre obligația de a adopta măsurile de informare privind produsele din partea G și echipamentele de pescuit care conțin plastic. Art. 8 alin. (2) și (3) impune ca sistemele de responsabilitate extinsă instituite pentru produsele din partea E să acopere costurile acestor măsuri. Directiva separă, așadar, acțiunea de finanțare: autoritatea organizează, producătorii finanțează. Redacția propusă de proiect obligă fiecare producător să adopte propriile măsuri de sensibilizare, fără a stabili conținutul, frecvența, forma ori modul de dovedire a executării. Obligația devine totuși sancționabilă potrivit art. 65. Consecința practică a redactării actuale este multiplicarea inutilă a campaniilor. Zeci de producători ar desfășura, fiecare, acțiuni proprii cu același mesaj, în locul unei campanii naționale coerente. Mesajele privind aruncarea necorespunzătoare a deșeurilor și impactul asupra rețelei de canalizare produc efect numai dacă sunt unitare.

		Teza a doua păstrează implicarea producătorilor acolo unde aceasta este eficientă — la punctul de contact cu consumatorul — și o face verificabilă prin trimiterea la actul normativ de aplicare.
	Se propune completarea art. 60⁶ cu alineatul (1¹): „(1¹) Măsurile de sensibilizare prevăzute la alin. (1) se finanțează, pentru produsele din plastic de unică folosință enumerate în partea E din anexa nr. 5¹ și pentru echipamentele de pescuit care conțin plastic, din sumele constituite prin taxa pe produs prevăzută la art. 60⁵, în condițiile art. 60⁵ alin. (11) lit. c). Pentru produsele enumerate în partea G din anexa nr. 5¹ care nu se regăsesc în partea E, măsurile se finanțează din bugetul autorității competente ori din alte surse legale. Producătorilor nu li se pot impune obligații financiare suplimentare pentru aceleași măsuri, nici prin contribuțiile prevăzute la art. 12, nici prin sistemul de depozit prevăzut la art. 54¹–54⁴.”	Propunerea inițială — finanțarea tuturor măsurilor din taxa prevăzută la art. 60⁵ — nu poate fi aplicată integral, întrucât partea G cuprinde o poziție care nu figurează în partea E: absorbantele, tampoanele igienice și aplicatoarele de tampoane. Producătorii acestora nu datorează taxa pe produs, dar ar fi obligați la măsuri de sensibilizare finanțate din ea. Delimitarea propusă corespunde arhitecturii directivei: costurile măsurilor privind produsele din partea E sunt acoperite de producătorii acelor produse, potrivit art. 8 alin. (2) și (3) din Directiva (UE) 2019/904, iar măsurile privind celelalte produse din partea G rămân în sarcina statului, potrivit art. 10 din aceeași directivă. Teza a treia încheie riscul de finanțare triplă. Aceleași măsuri sunt deja acoperite de art. 12 alin. (2¹) lit. b), privind costurile de furnizare a informațiilor adecvate deținătorilor de deșeuri, și de art. 54⁴ alin. (3) pct. 4), privind obligația administratorului sistemului de depozit de a educa și informa publicul. Pentru un recipient de băuturi supus simultan celor trei regimuri, costul poate fi solicitat de trei ori.
	Se propune ca partea introductivă și litera c) ale alin. (3) să aibă următorul cuprins: „(3) Fără a aduce atingere art. 60² alin. (1), Ministerul Mediului, prin intermediul Administrației Naționale „Apele Moldovei”, și Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale asigură că măsurile adoptate pentru punerea în aplicare a art. 60¹–60⁶ fac parte integrantă din următoarele documente de politici și sunt în concordanță cu acestea: [...] c) Programul național pentru gestionarea deșeurilor în vigoare, precum și celelalte programe elaborate conform cap. V.»	Litera c) trimite la „Programul Național pentru gestionarea deșeurilor pe anii 2023-2027”. Potrivit propunerii formulate separat, articolele 60¹–60⁶ urmează a se aplica după un termen de 24 de luni de la adoptarea cadrului normativ secundar. La acea dată, programul menționat va fi expirat, iar norma va trimite la un document de politici care nu mai produce efecte. Trimiterea la programul „în vigoare” păstrează efectul normei fără a impune modificarea legii la fiecare ciclu de programare — soluție utilizată deja în alte dispoziții ale legii.

	Se propune, de asemenea, corectarea formei „Programului” în „Programul” la lit. a) și completarea lit. b) cu textul „aprobat prin”. Se propune corectarea, la alin. (5), a textului „art. art. 60¹ - 60⁶” în „art. 60¹–60⁶”. Se propune, la alin. (4), completarea după textul „supravegherea pieței” cu textul „, protecției concurenței”.	Literele a) și b) conțin erori de acord și, respectiv, omisiunea formulei de identificare a actului aprobator, contrare art. 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017. Alineatul (5) conține o repetare evidentă a abrevierii „art.”. Completarea alin. (4) are un obiect precis. Măsurile de punere în aplicare a articolelor 60¹–60⁶ — restricțiile de plasare pe piață, cerințele de marcă, conținutul minim de material reciclat — afectează direct structura ofertei și pot produce efecte de excludere pe piețele vizate. Includerea protecției concurenței printre domeniile de coordonare asigură evaluarea acestor efecte înainte de adoptarea măsurilor, în acord cu Legea nr. 183/2012 privind concurența. Amendamentul nu adaugă obligații operatorilor economici; el privește exclusiv coordonarea interinstituțională a măsurilor de aplicare.
Articolul 63. Regimul importului de deșeuri	La alin. (1) se propune introducerea unei excepții de la interdicția importului de deșeuri pentru deșeurile provenite de la nave, preluate prin instalațiile portuare: (1) Este interzis importul în Republica Moldova al deșeurilor și reziduurilor de orice natură, în stare brută și prelucrată în scopul acumulării temporare, valorificări sau eliminări prin orice metodă, cu excepția: a) categoriilor de deșeuri prezentate în anexa nr.7, care sunt destinate utilizării în calitate de materie primă secundară la întreprinderile autohtone existente și autorizate conform cerințelor art.25 sau înregistrate conform art.28; și b) a deșeurilor provenite de la nave, prin preluarea acestora de instalațiile portuare de preluare, în modul prevăzut de articolul 57.	În forma actuală, Legea nr. nr. 209/2016 interzice importul deșeurilor, fără a excepta deșeurile provenite de la nave. În mod similar, art. 73 din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător interzice introducerea în țară a deșeurilor și reziduurilor de orice natură, cu anumite derogări punctuale care, la rândul lor, nu acoperă deșeurile provenite de la nave. Aceste interdicții intră în contradicție cu obligația de preluare a deșeurilor prevăzută de Directiva (UE) 2019/883 și poate face imposibilă implementarea acesteia. Directiva (UE) 2019/883 impune statelor-port să asigure instalații pentru primirea deșeurilor generate în cursul exploatarei normale a navelor. Având în vedere că, din perspectivă juridică, preluarea deșeurilor de la navele în trafic internațional implică <u>introducerea</u> pe teritoriul național a unor deșeuri provenite din afara acestuia și constituie, în sens larg, o operațiune de <u>import</u>, interdicția din art. 63 alin. (1) al Legii nr. 209/2016, coroborată cu interdicția similară din art. 73 al Legii nr. 1515/1993, va plasa operatorul instalației portuare într-o situație juridică contradictorie: acesta va avea obligația de a primi deșeurile, dar, în același timp, primirea lor va fi calificată drept introducere sau import interzise.

		Introducerea unei excepții la art. 63 alin. (1) al Legii nr. 209/2016 este, prin urmare, necesară și justificată.
	Se propune introducerea unui alineat nou (1^a) cu prevederea expresă că importul deșeurilor provenite de la nave este scutit de drepturi de import: (1^a) Importul de deșeuri prevăzute la punctul b) al alineatului (1) este scutit de drepturi de import.	Stabilirea scutirii deșeurilor predate de nave de drepturile de import se justifică din perspectiva obiectivului de mediu, dar și din considerente de echitate a reglementărilor, dat fiind că operatorii instalațiilor portuare îndeplinesc o obligație legală de mediu și nu desfășoară o operațiune comercială de import, realizată din proprie inițiativă și în beneficiu propriu. Directiva (UE) 2019/883 solicită ca formalitățile privind utilizarea instalațiilor portuare să fie simple și rapide, iar taxele percepute să nu descurajeze predarea deșeurilor. Aplicarea drepturilor de import la operațiunile de predare a deșeurilor la țarm ar majora artificial costurile operațiunilor și ar descuraja implementarea sistemului și predarea deșeurilor de către nave. Totodată, directiva nu califică predarea deșeurilor de către nave drept „operațiune internă” și nu stabilește scutiri vamale pentru asemenea operațiuni. Scutirea reprezintă o măsură națională care trebuie introdusă în mod coerent în legislația vamală și fiscală.
	La alin. (2) și (3) se propun modificări pentru clarificarea faptului că scoaterea deșeurilor provenite de la nave din Portul Internațional Liber Giurgiulești în restul țării către instalațiile autorizate din Republica Moldova nu constituie import, ci circulație internă în vederea tratării. Se propune următoarea redacție: (2) Scoaterea pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova: a) a deșeurilor generate pe teritoriile zonelor economice libere, al Portului Internațional Liber "Giurgiulești" și ale zonelor libere; și	Modificările propuse au în vedere regimul juridic specific al Portului Internațional Liber Giurgiulești (PILG), unul dintre porturile vizate de implementarea Directivei (UE) 2019/883 și a Convenției MARPOL. În speță, PILG: 1. are un regim vamal special, conform Legii nr. 8/2005, aplicabil cel puțin până în 2030; și 2. are statut de zonă liberă pentru o perioadă și mai lungă, în temeiul Codului vamal nr. 95/2021, cu reguli speciale atât pentru introducerea mărfurilor în PILG, cât și pentru scoaterea acestora pe restul teritoriului Republicii Moldova. Chiar dacă importul deșeurilor provenite de la nave ar fi permis în general și scutit de drepturi de import, aceste particularități ale PILG pot genera, în lipsa unor concretizări normative, obligații separate de

	b) a deșeurilor provenite de la nave preluate de la nave pe teritoriul Portului Internațional Liber "Giurgiulești" în scop de valorificare sau eliminare la operatorii autorizați, nu se consideră import, și nu necesită declarare vamală. (3) Deșeurile prevăzute la alineatul (2) se asimilează cu deșeurile obținute pe teritoriul Republicii Moldova, fiindu-le aplicată legislația națională în domeniul mediului.	declarare a importurilor și de plată a drepturilor de import, fie la introducerea deșeurilor în PILG, fie la scoaterea acestora pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova în vederea tratării ulterioare. În acest context, în luna ianuarie a anului curent, operatorul PILG, compania ICS Danube Logistics SRL a solicitat poziția Serviciului Vamal cu privire la regimul aplicabil în PILG deșeurilor preluate de la nave. Din răspunsul primit rezultă că, având în vedere statutul vamal special al PILG, autoritatea vamală va trata scoaterea deșeurilor preluate de la nave din PILG pe restul teritoriului Republicii Moldova ca o operațiune de import, ceea ce va duce, cu o mare probabilitate, la aplicarea drepturilor de import asupra deșeurilor evacuate din PILG pe restul teritoriului vamal, pentru tratare. Considerăm că aplicarea drepturilor de import asupra unor astfel de deșeuri nu se justifică, în condițiile în care preluarea și gestionarea acestora constituie o obligație legală impusă operatorilor portuari și altor entități relevante în temeiul Directivei (UE) 2019/883. În consecință, propunem ca deșeurile provenite de la nave în PILG să primească același tratament normativ ca și deșeurile generate în PILG, și care este prevăzut în prezent de art. 63 alin. (2) și (3) din Legea nr. 209/2016.
Propuneri de completare a cadrului legal		
Sistemul de Depozit pentru Ambalaje	Amânarea lansării Sistemului de Depozit pentru Ambalaje Se propune stabilirea unui calendar realist și etapizat pentru implementarea Sistemului de Depozit pentru Ambalaje (SDA), prin amânarea lansării operaționale a sistemului până în ianuarie 2028, cu corelarea termenului de implementare cu îndeplinirea etapelor esențiale de pregătire, inclusiv: • operaționalizarea Administratorului SDA; • dezvoltarea și testarea platformelor IT și a mecanismelor de raportare și decontare; • integrarea sistemelor informatice cu infrastructura comercianților și efectuarea testelor de securitate cibernetică; • achiziția, instalarea și punerea în funcțiune a infrastructurii de colectare și returnare, inclusiv a echipamentelor automate de preluare (RVM); • dezvoltarea infrastructurii logistice și a centrelor de numărare și procesare; • pregătirea operatorilor economici și instruirea personalului implicat; • desfășurarea unei campanii naționale de informare și educare a consumatorilor înainte de lansarea sistemului. Argumentare	

	Implementarea SDA reprezintă un proces complex, care presupune existența unei infrastructuri instituționale, logistice și tehnice complet funcționale înainte de lansarea efectivă. Întârzierea desemnării Administratorului SDA a decalat implicit întregul calendar de implementare, iar experiența mai multor state membre ale Uniunii Europene demonstrează că perioada necesară dintre desemnarea administratorului și lansarea operațională a sistemului este, de regulă, de 18–24 luni, interval necesar pentru constituirea structurii executive, asigurarea finanțării, dezvoltarea infrastructurii logistice și operaționalizarea centrelor de procesare. În paralel, implementarea presupune dezvoltarea și testarea soluțiilor IT, integrarea acestora cu sistemele comercianților, efectuarea auditurilor de securitate cibernetică și desfășurarea unei perioade pilot, pentru a preveni disfuncționalități în procesul de colectare și decontare. Totodată, instalarea infrastructurii de returnare necesită proceduri de achiziție, termene de producție și livrare a echipamentelor, lucrări de amenajare tehnică și instruirea personalului. Succesul sistemului depinde, de asemenea, de desfășurarea unei campanii naționale de informare și educare a consumatorilor înainte de lansarea acestuia, astfel încât populația și operatorii economici să poată aplica corect noile reguli. O implementare etapizată și un termen realist de lansare nu diminuează obiectivele de mediu asumate de Republica Moldova, ci creează premisele pentru funcționarea eficientă, predictibilă și sustenabilă a sistemului și pentru atingerea țintelor de colectare și reciclare. <i>În perioada inițială de funcționare a SDA, pentru neconformități tehnice sau operaționale minore, remediabile și neintenționate, autoritatea acordă cu prioritate un termen de conformare înainte de aplicarea sancțiunilor. Această regulă nu se aplică fraudei, raportărilor false, încălcărilor intenționate, neglijenței grave sau faptelor care prezintă risc pentru mediu ori pentru integritatea sistemului.</i>
Evitarea dublei impuneri	Se solicită delimitarea expresă a obligațiilor financiare aferente: • responsabilității extinse a producătorului (REP); • taxei pe produs; • contribuțiilor din cadrul Sistemului de Depozit. Cadrul normativ trebuie să prevină suprapunerea obligațiilor financiare pentru aceleași fluxuri de ambalaje și aceleași categorii de costuri, astfel încât operatorii economici să nu suporte plăți multiple pentru activități identice.
Obligațiile privind utilizarea materialului reciclat (rPET/plastic reciclat)	Se recomandă corelarea acestora cu cerințele aplicabile la nivel european și cu condițiile reale ale pieței. Introducerea unei obligații privind utilizarea materialului reciclat începând cu anul 2028 poate genera dificultăți de conformare pentru producători, având în vedere disponibilitatea limitată a rPET-ului de calitate corespunzătoare pentru contact alimentar și capacitatea actuală insuficientă de aprovizionare a pieței. În prezent, materialul reciclat de calitate alimentară este disponibil într-o cantitate limitată și presupune costuri semnificativ mai ridicate comparativ cu materialul virgin, ceea ce poate afecta capacitatea producătorilor de a asigura conformarea în termenul propus, în special în condițiile în care cererea pentru acest tip de material este în creștere la nivel european. În acest context, recomandăm reanalizarea termenului propus pentru introducerea obligației privind utilizarea materialului reciclat începând cu anul 2028, ținând cont de: • dinamica și evoluția pieței materialelor reciclate; • disponibilitatea reală a rPET-ului de calitate alimentară; • capacitatea producătorilor și reciclătorilor de a asigura volumele necesare; • evoluția cererii și concurența pentru aceste resurse pe piața europeană. Totodată, recomandăm ca stabilirea unor obligații naționale suplimentare să fie realizată în corelare cu cerințele aplicabile la nivel european, pentru a evita introducerea unor condiții mai restrictive decât cele existente în cadrul Uniunii Europene, care ar putea afecta competitivitatea operatorilor

	economici și capacitatea acestora de adaptare graduală. Stabilirea unui termen realist și predictibil va permite industriei să își planifice investițiile, să dezvolte lanțurile de aprovizionare necesare și să asigure o tranziție eficientă către utilizarea materialelor reciclate.
Asigurarea unei guvernante transparente	Considerăm esențial ca administratorul Sistemului de Depozit să funcționeze în baza unor principii de: • transparență; • independență; • reprezentativitate; • nediscriminare; • responsabilitate. Totodată, producătorii și comercianții trebuie implicați efectiv în procesul de guvernare, iar informațiile comerciale sensibile trebuie protejate în conformitate cu legislația aplicabilă.
Permiterea introducerii în țară a deșeurilor provenite de la nave în Legea 1515/1993	Clarificările normative privind preluarea deșeurilor provenite de la nave, propuse mai sus la articolului 63 al Legii 209/2016, impun ajustări concomitente la articolul 73 din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător, care în prezent interzice introducerea în țară a deșeurilor și reziduurilor de orice natură, cu anumite derogări punctuale care, la rândul lor, nu acoperă deșeurile provenite de la nave. Respectiv, se propune completarea ajustărilor necesare pentru a face posibilă din punct de vedere juridic a deșeurilor de la nave prin introducerea în Legea 1515/1993 a unei excepții corespunzătoare. Se propune următoarea redacție a articolului 73 al acestei legi: <i>Art.73. – Este interzisă introducerea în republică a deșeurilor, a reziduurilor de orice natură în stare brută sau prelucrată, cu excepția:</i> <i>a) drojdiilor vinicole, de către întreprinderile ce dețin utilaj de prelucrare a produselor secundare vinicole, a nervurii de tutun, de către întreprinderile ce dețin utilaj de expandare a nervurii de tutun, maculaturii prelucrate, a deșeurilor și resturilor din fontă, fier sau oțel, a cioburilor din sticlă, a zgurii de furnal granulate (nisip de zgură) rezultate de la fabricarea fontei, fierului sau oțelului, a nămolului roșu (reziduu de bauxită), a deșeurilor de bumbac și a pulberii abrazive din zgura rezultată de la producerea de feronichel, prevăzute în anexa nr.7 la Legea nr.209/2016 privind deșeurile, destinate utilizării în procesele tehnologice la întreprinderile autohtone existente, în vederea prelucrării, stocării temporare, depozitării, împrăștierei pe sol sau în apă, distrugerii prin orice mijloace.</i> <i>b) deșeurilor prevăzute la articolul 63 alin. (1) lit. b) al Legii nr.209/2016 privind deșeurile.</i>
Fundamentarea obligațiilor financiare printr-o analiză de impact	Se recomandă ca taxele, contribuțiile și eventualele penalități să fie stabilite exclusiv în baza unei analize de impact economic și financiar, care să ia în considerare: • volumele estimate ale ambalajelor plasate pe piață; • costurile reale de colectare, transport și reciclare; • capacitatea infrastructurii existente; • impactul cumulativ asupra operatorilor economici și consumatorilor. Metodologia de calcul și utilizare a fondurilor trebuie să fie transparentă, verificabilă și supusă unui mecanism independent de control.